

**Państwowa Wyższa Szkoła
Techniczno-Ekonomiczna
im. ks. Bronisława Markiewicza
w Jarosławiu
Instytut Ochrony Zdrowia**

tel. (16) 624 46 03

e-mail: piel@pwszjar.edu.pl

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

SYLABUSY

Studia stacjonarne

Cykl kształcenia rozpoczynający się w rok akademicki 2016/2017

Jarosław, 2016

Spis treści

I ROK	3
ANATOMIA	4
FIZJOLOGIA	12
PATOLOGIA	19
GENETYKA	26
BIOCHEMIA I BIOFIZYKA	32
MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA	39
PRAWO	69
ZDROWIE PUBLICZNE	76
FILOZOFIA I ETYKA ZAWODU PIELĘGNIARKI	86
PODSTAWY PIELĘGNIARSTWA	92
PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO	121
TECHNOLOGIA INFORMACYJNA	138
II ROK	145
FARMAKOLOGIA	146
RADIOLOGIA	154
PROMOCJA ZDROWIA	160
DIETETYKA	169
BADANIE FIZYKALNE	176
ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – ZAKAŻENIA SZPITALNE	185
ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	200
CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE	207
WYCHOWANIE FIZYCZNE	252
III ROK	260
BADANIA NAUKOWE W PIELĘGNIARSTWIE	261
PSYCHIATRIA I PIELĘGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE	282
ANESTEZJOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO W ZAGROŻENIU ŻYCIA	295
REHABILITACJA I PIELĘGNOWANIE NIEPEŁNOSPRAWNYCH	305
GERIATRIA I PIELĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE	332
OPIEKA PALIATYWNA	342

I ROK

ANATOMIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Anatomia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-01
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki podstawowe
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr n. hum. Irena Brukwicka
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe

Ogólna liczba godzin zajęć – 80	40	20	20	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu budowy organizmu ludzkiego i wykorzystanie jej w innych dziedzinach.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

wymagania formalne: Biologia, Chemia, Fizyka.

wymagania wstępne: student ma podstawową wiedzę o budowie i czynności komórki, układów: kostno- stawowego, mięśniowego, naczyniowego, oddechowego, pokarmowego, moczowo- pęcherzowego, nerwowego, narządów zmysłu będącą efektem kształcenia w szkole ponadgimnazjalnej.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.W1.	posługuje się mianownictwem anatomicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład/ ćwiczenia
A.W2.	omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowo-płciowy, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna);	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład/ ćwiczenia
A.W3.	rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład/ ćwiczenia
A.W4.	charakteryzuje specyfikę i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład/ ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U1.	posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym i fizjologicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład/ ćwiczenia
A.U2.	wykazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład/ ćwiczenia
A.U4.	konstruuje wzór wykorzystania podstaw wiedzy anatomicznej w badaniu przedmiotowym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład/ ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Anatomia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Podstawowe wiadomości w zakresie anatomii człowieka.	2

2.	Budowa ciała ludzkiego.	2
3.	Zapłodnienie i rozwój zarodka ludzkiego.	2
4.	Okolice ciała, ściany tułowia i jamy ciała.	2
5.	Szkielet człowieka. Rodzaje kości i ich połączenia.	2
6.	Układ mięśniowy.	2
7.	Budowa układu nerwowego: ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego. Drogi nerwowe. Podstawowe zasady o prawach fizjologicznych i funkcjach życiowych człowieka.	4
8.	Budowa śródpiersia.	2
9.	Budowa układu krążenia: krążenie duże i małe, serce. Fizjologia serca (elektrofizjologia, EKG, cykl sercowy). Układ naczyniowy (hemodynamika, autoregulacja tkankowego przepływu krwi).	4
10.	Budowa układu oddechowego: drogi oddechowe, płuca, opłucna.	2
11.	Budowa układu pokarmowego i wielkich gruczołów jamy brzusznej. Krążenie wrotne.	2
12.	Budowa i funkcje układu dokrewnego.	2
13.	Budowa układu moczowego: nerki, moczowody, pęcherz moczowy filtracja nerkowa, układ renina-angiotensyna, resorpcja i sekrecja kanalikowa, produkcja moczu, regulacja równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo- zasadowej).	3
14.	Budowa narządów płciowych męskich i żeńskich.	3
15.	Budowa układu chłonnego.	2
16.	Budowa narządów zmysłów. Fizjologia wrażeń zmysłowych.	4
Razem godzin		40

Ćwiczenia- Anatomia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Ćwiczenie okolic ciała, ścian tułowia i jam ciała.	1
2.	Połączenia kości.	1
3.	Grupy mięśni.	1
4.	Drogi nerwowe.	1
5.	Prawa fizjologiczne i funkcje życiowe człowieka.	1
6.	Krążenie duże i małe, serce. EKG, cykl sercowy.	1
7.	Drogi oddechowe, płuca, opłucna.	2

8.	Funkcjonowanie układu pokarmowego.	2
9.	Funkcje układu dokrewnego.	2
10.	Zasady funkcjonowania układu moczowego.	2
11.	Omawianie budowy narządów płciowych męskich i żeńskich.	2
12.	Omawianie budowy układu chłonnego.	2
13.	Budowa narządów zmysłów. Fizjologia wrażeń zmysłowych.	2
Razem godzin		20

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Automatyzm serca, EKG.	-
2.	Droga wzrokowa.	-
3.	Budowa i funkcje wybranych stawów.	-
4.	Budowa i funkcje wątroby.	-
5.	Ślina.	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Gołąb B.: Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego. PZWL, Warszawa 2004.
2. Gołąb B., Traczyk W. Z.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2006.
3. Sylwanowicz W., Michajlik A., Ramotowski A.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 1990.

Uzupełniająca:

1. Kiss T., Szentagothai J.: Atlas anatomii człowieka. T 1-3. PZWL, Warszawa 2004.
2. Krechowiecki A., Czerwiński F.: Zarys anatomii człowieka. PZWL, Warszawa 2007

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Anatomia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności ☒
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	60

Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU/ PRZEDMIOTU	3

1 godzina lekcyjna, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz z instruktążem, ćwiczenia, film.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, plansze, mapy, fantomy do nauki anatomii.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny częstkowy – test wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej/ lub opisowy/ lub ustny.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test częstkowy po każdym wykładzie wielokrotnego wyboru składający się z 11-15 pytań obejmujący treści programowe (połowa pytań z części klinicznej i połowa pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 20 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W1, A.W2, A.W3 A.W4, A.U1, A.U2, A.U4.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.

- przydatność praktyczna opracowania – 0-3 pkt.
- szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
- właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
- estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.

3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W1, A.W2, A.W3 A.W4, A.U1, A.U2.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ Przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegło i starannie, jest samodzielny.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegło, – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie). Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy– uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania e-learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

FIZJOLOGIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Fizjologia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-02
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki Podstawowe
Rok studiów	I
Semestr	II
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. Sławomir Rudzki
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	40	20	20	0	0

80					
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć			
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat mechanizmów regulujących i kontrolujących procesy fizjologiczne i wykorzystanie jej w celu odróżnienia stanu zdrowia od choroby.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

wymagania formalne: Biologia, Chemia, Fizyka

wymagania wstępne: student ma podstawową wiedzę o budowie i czynności komórki będącą efektem kształcenia w szkole ponadgimnazjalnej,

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.W3.	rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład, ćwiczenia
A.W4.	charakteryzuje specyfikę i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład, ćwiczenia
A.W13.	wylicza enzymy biorące udział w trawieniu, objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład, ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U11.	opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład, ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Fizjologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Podstawowe zasady o prawach fizjologicznych i funkcjach życiowych człowieka.	3
2.	Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych.	3
3.	Znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju	5
4.	Wyższe czynności układu nerwowego. Układ nerwowy autonomiczny.	5
5.	Stan aktywności mózgu, sen i czuwanie. Czucie, ruch i percepcja.	4
6.	Czynności gruczołów dokrewnych.	3
7.	Fizjologia serca (elektrofizjologia, EKG, cykl sercowy).	3

8.	Fizjologia układu oddechowego.	3
9.	Fizjologia nerek (krążenie i filtracja nerkowa, układ renina- angiotensyna, resorpcja i sekrecja kanalikowa, produkcja moczu).	3
10.	Układ trawienny (czynności motoryczne i wydzielnicze, hormony jelitowe).	3
11.	Przemiana materii.	3
12.	Fizjologia wrażeń zmysłowych.	2
Razem godzin		40

Ćwiczenia - Fizjologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Fizjologia układu krwiotwórczego.	3
2.	Fizjologia układu naczyniowego naczyniowy (hemodynamika, autoregulacja tkankowego przepływu krwi)..	3
3.	Mechanika i regulacja oddychania.	2
4.	Fizjologia nerek (regulacja równowagi wodno- elektrolitowej i kwasowo- zasadowej).	3
5.	Trawienie i wchłanianie substancji pokarmowych, wielkie gruczoły trawienne.	5
6.	Fizjologia zmysłu wzroku, słuchu, węchu i czucia.	4
Razem godzin		20

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Spirometria- opisanie spirogramu u pacjenta palącego papierosy.	5
2.	Opracowanie programu rehabilitacyjnego obejmującego aktywność ruchową i zasady dietetyczne dla osoby prowadzącej siedzący tryb życia z zagrożeniem cukrzycą.	5
3.	Opracowanie programu rehabilitacyjnego obejmującego aktywność ruchową i zasady dietetyczne dla pacjenta z otyłością.	5
4.	Reakcja układu krążenia na zmianę pozycji ciała (próba ortostatyczna).	5
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Traczyk W. Z.: Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2005.
2. Guzek J.: Patofizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2002.
3. Traczyk W. Z., Trzebski A.: Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej klinicznej. Wyd 3 zmienione. PZWL, Warszawa 1998.

Uzupełniająca:

1. Rosołowska- Huszcz D.: Przewodnik do ćwiczeń z fizjologii człowieka. Wyd. SGGW, Warszawa 2000.
2. Gołąb B., Traczyk W.Z.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2000.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Fizjologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	60
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	10
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, ćwiczenia, opis studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktązem.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny– test wielokrotnego wyboru, w semestrze II - w sesji letniej.

- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 48–60 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 70 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W3., AW4.,AW13., AU11.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W3., AW4.,AW13. A.U2, AU11.

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PATOLOGIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Patologia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-03
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki podstawowe
Rok studiów	I
Semestr	II
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr hab. Rafał Filip
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	40	20	20	0	0

80					
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	1	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanowaną wiedzę na temat: rozpoznawania podstawowych zaburzeń fizjologicznych, opisu etiopatogenezy najważniejszych jednostek chorobowych z uwzględnieniem patomechanizmu.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Biochemia i biofizyka.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu krążenia, układu oddechowego, układu moczowego, układu pokarmowego, wątroby i dróg żółciowych, układu krwiotwórczego, narządów płciowych żeńskich i męskich, układu nerwowego.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.W19.	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład, ćwiczenia
A.W20.	omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo – płciowego i nerwowego;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W21.	wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U11.	opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład, ćwiczenia
A.U12.	powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Patologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Zagadnienia dynamiki procesu chorobowego.	4
2.	Prawidłowa interpretacja związków przyczynowych zmienionej struktury i funkcji organizmu.	4
3.	Patomorfologia układu krążenia.	3

4.	Patomorfologia układu oddechowego.	3
5.	Patomorfologia układu moczowego.	3
6.	Patomorfologia układu pokarmowego.	3
7.	Patomorfologia wątroby, dróg żółciowych i trzustki.	3
8.	Patomorfologia układu krwiotwórczego i węzłów chłonnych.	3
9.	Patomorfologia narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego.	3
10.	Patomorfologia narządów płciowych męskich.	2
11.	Patomorfologia układu nerwowego.	3
12.	Starzenie się organizmu.	3
13.	Śmierć i jej znamiona.	3
Razem godzin		40

Ćwiczenia - Patologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Objawy patologiczne: zaburzenia krążenia krwi.	5
2.	Objawy patologiczne: zmiany wsteczne postępowe.	5
3.	Objawy patologiczne: zmiany zapalne.	5
4.	Objawy patologiczne: zmiany nowotworowe.	5
Razem godzin		20

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Teorie nieodwracalności IV fazy wstrząsu.	-
2.	Patologia płodu a choroby matki.	-
3.	Reakcja immunologiczna odrzucania przeszczepu.	-
4.	Modyfikowalne i niemodyfikowalne czynniki ryzyka chorób sercowo-naczyniowych	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Stevens A., Lowe J.: Patologia. Wyd. Czelej, Wyd. I, Lublin 2005.
2. Thor P.: Podstawy patofizjologii człowieka. Wyd. I, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001.
3. Patofizjologia kliniczna : podręcznik dla studentów / red. Barbara Zahorska-Markiewicz, Ewa Małecka-Tendera ; [aut. Jan Duława et al.].- Dodr. do wyd. z 2009 r. - Wrocław : Elsevier Urban & Partner, 2011.

Uzupełniająca:

1. Guzek J. W.: Patofizjologia w zarysie. Wyd. I, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002.
2. Kruś S.: Patologia. Podręcznik dla licencjackich studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2003.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Patologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	60
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń (w tym czytanie literatury)	50
SUMA GODZIN	130
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, ćwiczenia.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, tablice.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne– test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze II - w sesji letniej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W19., A.W20., A.W21., A.U11., A.U12.,

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze II - w sesji letniej.
- 2). 100 % obecność na ćwiczeniach - zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W19., A.U11.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W19., A.W20., A.W21., A.U11., A.U12.,

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

GENETYKA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Genetyka
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-04
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki podstawowe
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. Nikodem Grankowski
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	30	0	10	0	0

40					
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	0	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanowaną wiedzę w zakresie genetyki klinicznej, molekularnej i cytogenetyki, poradnictwa genetycznego i zasad diagnostyki genetycznej, opanuje podstawową wiedzę z zakresu problematyki bioetycznej.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Biologia, Chemia.

wymagania wstępne: student ma wiedzę w zakresie budowy łańcuchów DNA i RNA, wykonywania podstawowych krzyżówek genetycznych

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia	Forma zajęć dydaktycznych
--	--	--------------------------------	---------------------------

kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	absolwent potrafi:	efektów kształcenia	
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.W10.	omówi funkcję genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz podstawowe koncepcje regulacji ekspresji genów, w tym regulacji epigenetycznej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W11.	opisze budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenyzy, znać profile metaboliczne podstawowych narządów;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W12.	wymieni zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowego informacji genetycznej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U6.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.U13.	wykorzystywać wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworów oraz diagnostyce prenatalnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Genetyka

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Pojęcie genu, dominacja i recesywność, allele, homo i heterozygoty.	2
2.	Typy dziedziczenia: proste, allele wielokrotne (układ grupowy krwi ABO), dziedziczenie wielogenowe jako najpowszechniejsze źródło zmienności ciągłej.	2
3.	Odziedziczalność jako efekt analizy wariancji genotypowej.	2
4.	Genetyka molekularna: istota i struktura genu (DNA), kod genetyczny i jego cechy, synteza białek i jej etapy: rola m-RNA i t-RNA, translacja i transkrypcja.	2
5.	Błędy replikacji, transkrypcji i translacji jako źródło mutacji genowych.	2
6.	Choroby dziedziczne: przyczyny i objawy.	2
7.	Krzyżówki genetyczne w różnych kombinacjach, pojęcie częstości genu i jego efekty w genetycznych	2

	stosunkach rozszczepień.	
8.	Pojęcie prawdopodobieństwa i jego zastosowanie w krzyżówkach genetycznych.	2
9.	Choroby dziedziczne i możliwości ich niwelowania.	2
10.	Czynniki środowiskowe a genotyp.	2
11.	Problemy inżynierii genetycznej, klonowanie i jego aspekty naukowo – etyczne.	2
12.	Elementy genetyki populacji – prawo Hardy’ego i Weinberga.	2
13.	Zagadnienia bioetyczne: (problemy transplantologii, problemy inżynierii genetycznej, klonowanie i jego aspekty naukowo – etyczne).	2
14.	Podstawowe techniki stosowane w badaniach genetycznych i immunologicznych.	4
Razem godzin		30

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Ustawodawstwo polskie a problem klonowania.	-
2.	Wybrane choroby dziedziczne.	-
Razem godzin		10

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Boczkowski K.: Zarys genetyki medycznej. PZWL, Warszawa 1990.
2. Connor M., Ferguson – Smith M.: Podstawy genetyki medycznej. PZWL, Warszawa 2002.
3. Friedman J. M.: Genetyka. Wydaw. Urban & Partner, Wrocław 1997.

Uzupełniająca:

1. Węgleński A.: Genetyka molekularna. PZWL, Warszawa 1999.
2. Wojcierowski J.: Geny i genomy. SPJ, Lublin 1999.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Genetyka	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	30

Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	15
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, rzutnik pisma, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, plansze.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 2). Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 24-30 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W.10, A.W.11, A.W.12, A.U.6, A.U.13.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na wybrany temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar

czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.

- właściwy dobór piśmiennictwa i poprawność zapisu – 0-2 pkt.
- estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.

3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W.12, A.U.13.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

BIOCHEMIA I BIOFIZYKA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Biochemia i biofizyka
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-05
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki podstawowe
Rok studiów	I
Semestr	II
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	1
Rodzaj przedmiotu	Podstawowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. Nikodem Grankowski
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	30	0	10	0	0

40					
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	0	0	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę z zakresu biochemii, biofizyki oraz zrozumienie procesów biochemicznych i zjawisk fizjologiczno – patologicznych.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Posiadana wiedza z zakresu biologii, chemii, fizyki.

wymagania wstępne: Posiada wiedzę z zakresu budowy anatomicznej i czynności fizjologicznych człowieka.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
---	---	--	---------------------------

studiów: Pielęgniarstwo			
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.W5.	określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W6.	wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W9.	różnicuje budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych, różnicuje witaminy;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	omawia elementy teorii kwantów i budowy powłoki elektronowej atomu;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	opisuje budowę jądra atomowego, cząsteczki	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	charakteryzuje stan skupienia materii;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	zna zasady biotermodynamiki;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	charakteryzuje teorię chaosu i jej zastosowanie w medycynie;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	opisuje wpływ pola elektrycznego na żywy organizm;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	przedstawia wpływ czynników mechanicznych temperatury i wilgoci na żywy organizm;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	opisuje spektroskopię i tomografię NMR i tomografię emisyjną SPECT;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	charakteryzuje rolę podstawowych składników organizmu żywego;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	omawia przemiany węglowodanów, tłuszczów oraz procesy dostarczania energii;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
.	przedstawia biochemię tkanek i narządów;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład

	omawia regulację hormonalną organizmu;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W9.	określa kataliczne właściwości białek, działanie enzymów, aktywatory i inhibitory alfa;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
.	przedstawia biologiczną integralność organizmu ludzkiego;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U3.	prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	wykład
A.U7. A.U17.	wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	wykład
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
A.K1.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.;	obserwacja studenta demonstrującego postawę,	wykład
A.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja studenta demonstrującego postawę,	wykład

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykłady- Biochemia i Biofizyka

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Elementy teorii kwantów i budowy powłoki elektronowej atomu.	2
2.	Jądro atomowe, cząsteczka.	1
3.	Stan skupienia materii.	1
4.	Biotermodynamika.	1
5.	Teoria chaosu i jej zastosowanie w medycynie.	1
6.	Biofizyka narządów zmysłu słuchu, zmysłu wzroku.	2
7.	Wpływ pola elektrycznego i magnetycznego na żywy organizm	1

8.	Wpływ czynników mechanicznych, temperatury i wilgoci na żywy organizm.	1
9.	Wpływ promieniowania jonizującego i niejonizującego na żywy organizm.	1
10.	Spektroskopia i tomografia NMR, tomografia emisyjna SPECT.	1
11.	Rola podstawowych składników organizmu żywego (komórka i składniki).	2
12.	Białka, peptydy, aminokwasy i ich przemiany.	2
13.	Przemiany węglowodanów.	2
14.	Tłuszcze i ich przemiany.	2
15.	Procesy dostarczania energii.	2
16.	Biochemia tkanek i narządów.	2
17.	Regulacja hormonalna organizmu.	2
18.	Enzymy: katalityczne właściwości białek, działanie enzymów, aktywatory i inhibitory α .	2
19.	Biologiczna integralność organizmu ludzkiego.	2
Razem godzin		30

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Witaminy	10
2.	Hormony	10
3.	Niektóre suplementy diety	10
Razem godzin		30

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Berg J. M., Stryer L., Tymoczko J. L.: Biochemia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
2. Hames D. B., Hooper N. M.: Biochemia. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
3. Józwiak Z., Bartosz G., (red.): Biofizyka. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
4. Kączkowski J.: Podstawy biochemii. Wydawnictwo Naukowo – Techniczne, Warszawa 2005.

Uzupełniająca:

1. Pasternak K.: Biochemia. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2000.
2. Kowalczyk P.: Fizyka cząstek. PWN, Warszawa 2000.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Biochemia i biofizyka	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności *
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	30
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	15
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia - wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy, instruktaż, dyskusja, seminarium, wykład informacyjny.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, plansze.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, w semestrze II - w sesji letniej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 50–60 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 70 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W1.; A.W2.; A.W3.; A.W4.; A.W5.; A.W6.; A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.W10.; A.W11.; A.W12.; A.W13.; A.W14.; A.W15.; A.W16.; A.W17.; A.W18.; A.W19.; A.U1.; A.U2.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej z określonego typu zadań podczas pisemnego zaliczenia końcowego.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student odpowiada na pytania w teście wielokrotnego wyboru.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W13.; A.W14.; A.W16.; A.U3.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

--

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Mikrobiologia i parazytologia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-06
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki podstawowe
Rok studiów	I
Semestr	II
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	prof. zw. dr hab. Nikodem Grankowski
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe

Ogólna liczba godzin zajęć – 50	30	10	10	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 10	1	0,5	0,5	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ekonomii i Zarządzania ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław, Laboratorium	Według decyzji studenta	-	-
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma posiadać wiedzę na temat: podstaw mikrobiologii i parazytologii, ważniejszych drobnoustrojów patogennych dla człowieka oraz problematyki chorób zakaźnych niezbędnej do określenia stanu zdrowia i wykonywania świadczeń zdrowotnych.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Biologia, Chemia, Fizyka, Biochemia, Biofizyka.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów, patologii układów, mechanizmach zjawisk chemicznych i fizycznych .

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.W14	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
A.W15	różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
A.W21	wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U6	rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, zaliczenie ćwiczeń praktycznych	ćwiczenia
A.U14	klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej,	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, zaliczenie ćwiczeń praktycznych	wykład, ćwiczenia
A.U15	wykorzystuje wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt – żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty.	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	samokształcenie

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć Wykład – Mikrobiologia i parazytologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Wprowadzenie do mikrobiologii, wirusologii, bakteriologii i parazytologii.	3

2.	Systematyka drobnoustrojów chorobotwórczych.	4
3.	Charakterystyka pasożytów wywołujących choroby u człowieka.	4
4.	Chorobotwórczość, drogi szerzenia się zarazków w ustroju.	4
5.	Elementy immunologii i epidemiologii chorób zakaźnych i profilaktyka chorób zakaźnych.	4
6.	Zagrożenia chorobami zakaźnymi w Polsce i w świecie.	3
7.	Choroby zakaźne przewodu pokarmowego.	4
8.	Neuroinfekcje.	4
Razem godzin		30

Ćwiczenia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Praktyczne posługiwanie się mikroskopem.	5
2.	Umiejętności barwienia drobnoustrojów	5
Razem godzin		10

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Antybiotyki i ich wpływ na bakterie	2
2.	Odporność swoista i nieswoista	2
3.	Drobnoustroje wywołujące choroby odzwierzęce, choroby weneryczne, zakażenia dróg moczowych, przewodu pokarmowego, zakażenia w układzie płciowym, zakażenia skóry	4
4.	Epidemiologia, chorobotwórczość, mechanizm zakażenia. Drogi szerzenia się zakażeń w ustroju. mikroflora ciała ludzkiego i otoczenia.	2
Razem godzin		10

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Anusz Z.: Mikrobiologia i parazytologia. PZWL, Warszawa 1990.
2. Dziubek Z. (red.): Choroby zakaźne i pasożytnicze. PZWL, Warszawa 1996.

Uzupełniająca:

1. Jabłoński L.: Podstawy mikrobiologii lekarskiej. PZWL, Warszawa 1986.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Mikrobiologia i parazytologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	40
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	10
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, ćwiczenia, opowiadanie, opis, pokaz z instruktażem, samokształcenie.

Środki dydaktyczne

Rzutnik multimedialny, rzutnik pisma, tablica, procedury, standardy, plansze,

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie na ocenę– test wielokrotnego wyboru, w semestrze II - w sesji letniej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 30–35 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W14, A.W15, A.W21

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie na ocenę– zaliczenie umiejętności praktycznych, w semestrze II - w sesji letniej.
- 2). Obecność na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Ocena umiejętności posługiwania się mikroskopem oraz barwienia drobnoustrojów.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.U6, A.U14.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z testu wielokrotnego

wyboru

3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z testu 60% punktów

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 30–35 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut.

2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W14, A.W15, A.W21, A.U15.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby

odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/

Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PSYCHOLOGIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Psychologia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	B-01
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki społeczne z językiem angielskim
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	mgr Emilia Głowniak-Józefczak
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	30	20	20	0	0

70					
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	0,5	0,5	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów	Według decyzji studenta	-	-
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: psychologii jako dyscypliny naukowej i odróżnienia jej od dociekań pseudonaukowych i potocznych, podstawowych psychologicznych terminów i odniesienia ich do konkretnych zjawisk życia indywidualnego i społecznego, zwrócenia uwagi na wielość i złożoność uwarunkowań ludzkiego zachowania, problematyki psychologii zdrowia i choroby.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: brak.

wymagania wstępne: brak wymagań wstępnych.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
---	---	--	---------------------------

studiów: Pielęgniarstwo			
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
B.W.1	Zna podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
B.W4.	Wymienia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
B.W5.	Różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna pojęcie osobowości i jej zaburzeń;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
B.W6.	Charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
B.W7.	Definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
B.W8.	Zna techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
B.W14.	Rozumie procesy poznawcze i różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
B.U2.	Ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U3.	Projektuje i realizuje w warunkach symulowanych elementy formy pomocy psychologicznej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U4.	Prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności	obserwacja studenta demonstrującego	ćwiczenia

	somatopsychiczne;	umiejętność	
B.U7.	Zna psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U8.	Zna psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i prorodzinnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U9.	Kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania się;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U10.	Wykazuje umiejętność aktywnego słuchania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U11.	Wykorzystuje techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i para werbalnej w opiece zdrowotnej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U12.	Tworzy warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarza pacjent oraz pielęgniarza personel medyczny;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U13.	Dokonyuje wyboru właściwych technik redukowania lęku i metod relaksacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
B.U14.	Stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Psychologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Psychologia jako nauka: definicje, przedmiot materialny i formalny, cele psychologii.	2

2.	Procesy poznawcze: percepcja, uwaga, pamięć, myślenie.	3
3.	Emocje i motywacje. Emocje podstawowe i pochodne, funkcjonalne ujęcie emocji. Typy motywacji, motywacja w przebiegu zachowania, specyficznie ludzkie mechanizmy motywacyjne.	4
4.	Osobowość i różnice indywidualne: wiodące teorie osobowości.	4
5.	Rozwój człowieka w ciągu całego życia. Pojęcie rozwoju. Czynniki rozwoju: regulacje endogenne, środowisko fizyczne i społeczno-kulturowe, równoważenie i aktywność własna.	4
6.	Poznanie społeczne: konstruowanie rzeczywistości społecznej, postawy i ich zmiana, stereotypy i uprzedzenia.	4
7.	Norma a patologia psychiczna. Zaburzenia psychiczne.	3
8.	Psychologiczne koncepcje zdrowia.	3
9.	Wypalenie zawodowe – czynniki ryzyka i profilaktyka.	3
Razem godzin		30

Ćwiczenia – Psychologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Wpływ sytuacji stresowych na zdrowie człowieka: ▪ Pojęcie czynnika stresogenego, ▪ Mechanizm działania stresorów na organizm ludzki, ▪ Profilaktyka i kontrola czynników stresogennych.	3
2.	Wybrane problemy psychologiczne w pracy pielęgniarstwa.	3
3.	Komunikowanie się z innymi ludźmi: ▪ Teorie komunikowania, ▪ Wybrane modele komunikowania, ▪ Koncepcje komunikacji międzyludzkiej, ▪ Komunikowanie się z jednostką i grupą, ▪ Budowanie porozumienia między ludźmi.	5
4.	Sytuacje jatrogenne w relacji pielęgniarstwa – pacjent.	5
5.	Choroba jako sytuacja trudna.	2
6.	Udział pielęgniarstwa w przystosowaniu się pacjenta do niepełnosprawności	2
Razem godzin		20

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Rola komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w psychoterapii.	-

2.	Reakcje pacjenta na fakt choroby i hospitalizacji - analiza przypadku.	-
3.	Zastosowanie wybranych narzędzi diagnostycznych w psychologii.	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Gerrig, R.J., Zimbardo P.G.: Psychologia i życie. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2006.
2. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 1: Podstawy psychologii. GWP. Gdańsk 2006.
3. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 2: Psychologia ogólna. Gdańsk: GWP.
4. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 3: Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej. GWP. Gdańsk 2007.

Uzupełniająca:

1. Aronson E., Wilson T., Akert R.: Psychologia społeczna. Zysk i S-ka. Poznań 2007.
2. Boyd D., Bee H.: Psychologia rozwoju człowieka. Zysk i S-ka. Poznań 2009.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Psychologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	50
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	10
SUMA GODZIN	80
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów i ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie pisemne z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach i ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% na 100% punktów zaliczenia poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 15-20 pytań obejmujący treści programowe wykładów – czas rozwiązywania testu 45 minut oraz krótkie ustrukturyzowane pytania – 15-20 pytań obejmujących treści programowe ćwiczeń.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W1, B.W.4, B.W.5, B.W6., B.W7., B.W8., B.W14., B.U2., B.U3., B.U4., B.U7., B.U8., B.U9., B.U10., B.U11., B.U12., B.U13., B.U14.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 60% na 100% możliwych do osiągnięcia.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa,
 - prawidłowy i logiczny układ treści,
 - jasność i zrozumiałość treści,
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa),
 - szczegółowość opracowania,
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii,
 - estetyka pracy.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W1., B.W7., B.W14.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ Przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia,

			problemów.	co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

SOCJOLOGIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Socjologia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	B-02
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki społeczne z językiem angielskim
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	1
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr n. hum. Irena Brukwicka
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	20	0	20	0	0

40					
Ogólna liczba punktów ECTS – 1	1	0	0	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę dotyczącą aparatu pojęciowego z zakresu socjologii oraz przygotowanie pielęgniarki do: rozpoznawania społecznych uwarunkowań sytuacji zdrowotnej człowieka, zrozumienia sytuacji społecznej pacjenta i jego rodziny w związku z chorobą i/lub niepełnosprawnością i poznawania metod oraz wyników badań socjologicznych nad zawodami medycznymi.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Psychologia, Filozofia, Pedagogika, Historia

wymagania wstępne: student ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii, filozofii, pedagogiki, którą nabył w trakcie wykładów oraz ćwiczeń w semestrze I. Wiedza ta jest podstawą do zrozumienia sytuacji społecznej pacjenta i jego rodziny w związku z chorobą i/lub niepełnosprawnością.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
B.W2.	zna problematykę relacji człowiek- środowisko społeczne.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W3.	omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W9.	omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W10.	omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W11.	charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W12.	definiuje pojęcia grupy, organizacji. Instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zasady ich funkcjonowania.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W13.	różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W15.	definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz dyskryminacji.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
B.U5.	analizuje postawy ludzkie, procesy ich kształtowania i zmiany.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.U6.	ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja).	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.U15.	analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.U16.	kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród młodzieży i dzieci.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć**Wykład - Socjologia**

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Socjologia jako nauka.	2
2.	Człowiek w środowisku społecznym.	2
3.	Funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych- stres.	2
4.	Teorie i metody modelowania rzeczywistości.	2
5.	Odrębność kulturowa i religijna wśród społeczeństwa.	2
6.	Proces socjalizacji i interakcji społecznej oraz więź społeczna.	2
7.	Pojęcie grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zasady ich funkcjonowania.	2
8.	Dewiacja i patologia dziecięca.	2
9.	Nierówność klasowa i dyskryminacja.	2
10.	Rasizm.	2
Razem godzin		20

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Religia na świecie.	-
2.	Samobójstwa.	-
3.	Orientacja seksualna.	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura**Podstawowa:**

1. Majchrowska A.(red.): Wybrane elementy socjologii. Wyd. Czelej, Lublin 2003.
2. Marody M. (red): Wymiary życia społecznego. PWN, Warszawa 2004.

Uzupełniająca:

1. Giddens A. Socjologia. PWN, Warszawa 2006.
2. Nowak S.: Metodologia badań społecznych. PWN, Warszawa 2007.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Socjologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności ☒
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	20
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	1

☒godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, , plansze.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny cząstkowy – test wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej/ lub opisowy/ lub ustny.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test cząstkowy po każdym wykładzie wielokrotnego wyboru składający się z 11-15 pytań obejmujący treści programowe (połowa pytań z części klinicznej i połowa pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 20 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W.2, B.W.3, B.W.9, B.W.10, B.W.11, B.W.12, B.W.13, B.W.15,

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury jeden z tematów samokształcenia wskazany przez

nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.

2). Kryteria oceny pracy pisemnej:

- poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
- prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
- jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
- przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarzki) – 0-3 pkt.
- szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
- właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
- estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.

3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W.2, B.W.3, B.W.9, B.W.10, B.W.11, B.W.12, B.W.13, B.W.15.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie). Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania e-learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PEDAGOGIKA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Pedagogika
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	B-03
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki społeczne z językiem angielskim
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	dr n. przyr. Wiesława Ciechaniewicz ciechaniewicz@poczta.onet.pl
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 50	30	0	20	0	0

Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	0	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma posiadać wiedzę na temat: pedagogiki, jako dyscypliny naukowej i praktycznej, jej specyfiki i miejsca wśród innych nauk, podstawowych i pochodnych pojęć z zakresu pedagogiki jako nauki o wychowaniu, istoty wychowania w odniesieniu do wybranych teorii psychologicznych i koncepcji pedagogicznych, współczesnych założeń wychowania, metod, form i zasad procesu wychowania, relacji między procesem wychowania a edukacją zdrowotną.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: psychologia, socjologia.

wymagania wstępne: student ma podstawową wiedzę funkcjonowaniu i rozwoju człowieka w sferze biologicznej, społecznej i psychicznej; rozumie pojęcie środowiska i jego wpływ na zdrowie i rozwój człowieka.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
B.W16.	objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z	zaliczenie pisemne – test	wykład

	zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);	wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	samokształcenie
B.W17.	wykazuje znajomość procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	wykład
B.W18.	zna problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	wykład samokształcenie
B.W31.	wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej.	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
B.U5.	analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	wykład
B.U16.	kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	wykład samokształcenie
B.U23.	projektuje metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	wykład
B.U28.	szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną.	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	wykład
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, obecność na zajęciach	wykład

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Pedagogika- dyscyplina praktyczna i nauka o wychowaniu; przedmiot i zadania.	2
2.	Proces wychowania a proces socjalizacji; znaczenie środowiska w procesie wychowania	2
3.	Terminologia i podstawowe pojęcia pedagogiczne.	2
4.	Filozoficzne podstawy wychowania; wychowanie w świetle koncepcji psychologicznych i pedagogicznych	2
5.	Wychowanie jako proces kształtujący zachowania człowieka	2
6.	Podmiotowość w oddziaływaniach pedagogicznych; kształtowanie relacji wychowawca- wychowanek	2
7.	Struktura procesu wychowania w odniesieniu do wychowania zdrowotnego i edukacji zdrowotnej	2
8.	Wartości źródłem określania celów w wychowaniu	2
9.	Style wychowania a współczesne metody i formy wychowania.	2
10.	Proces kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej.	2
11.	Założenia modeli edukacji zdrowotnej	2
12.	Udział pracowników ochrony zdrowia w diagnozowaniu i zapobieganiu trudnościom wychowawczym	2
13.	Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży, dorosłych – swoistość oddziaływań wychowawczych i stosowanych metod wychowania i nauczania	2
14.	Zadania organizatora i realizatora procesu wychowania w odniesieniu do specyfiki zakładów opieki zdrowotnej i zadań zawodowych pielęgniarstwa.	2
15.	Charakterystyka edukacji ustawicznej jako procesu podnoszenia kwalifikacji zawodowej w zawodzie pielęgniarstwa.	2
Razem godzin		30

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Przedstawienie argumentów uzasadniających pogląd, że zawód pielęgniarstwa zawiera elementy pracy pedagogicznej.	-
2.	Omówienie podobieństw i różnic między diagnozą pedagogiczną i pielęgniarstwem (w oparciu o analizę piśmiennictwa).	-

3.	Pedagogika jest dyscypliną wspomagającą działalność praktyczną w pielęgniarstwie (omówienie w oparciu o analizę literatury i przykłady z praktyki).	-
4.	Uwarunkowania stosowania wybranych metod wychowania i dydaktycznych przez osobę prowadzącą edukację pacjenta (uwzględniając miejsce realizacji , stan i wiek pacjenta).	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Literatura podstawowa

1. Ciechaniewicz W.(red.): Pedagogika. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2008.
2. Nowak M.: Pedagogiczny profil nauk o wychowaniu. Wyd. KUL, Lublin 2012

Literatura uzupełniająca

1. Dąbrowska T.E., Wojciechowska -Charlak B.: Między praktyką a teorią wychowania. Wyd. UMCS, Lublin2005.
2. Łobocki M.: Teoria wychowania. Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2005.
3. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Pedagogika	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności ☒
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	30
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

☒godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia - wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy, dyskusja.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 30 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 30 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W16., B.W17., B.W18., BW31., B.U5., B.U16., B.U23., B.U28., D.K.2.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowanej pracy pisemnej na jeden z tematów wyznaczonych przez nauczyciela i pozytywną ocenę z testu wielokrotnego wyboru obejmującego treści wskazane do samodzielnego opracowania.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z przygotowanej pracy pisemnej i testu (60% na 100%).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów KOD efektu: B.W16., B.W17., B.W18., BW31., B.U5., B.U16., B.U23., B.U28., D.K.2.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny,	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań	Student odpowiedzialny,	Student bardzo odpowiedzialny,

	bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.
--	---	---	--	--

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PRAWO

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Prawo
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	B-04
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki społeczne z językiem angielskim
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr nauk prawnych Halina Stecko dr n. med. Marta Cebulak
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
-------------	--------	-----------------------------	-----------------	--------------------	-------------------

Ogólna liczba godzin zajęć – 50	30	0	20	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	0	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma posiadać wiedzę na temat: rozumienia, analizowania i interpretowania regulacji prawnych dotyczących zawodu pielęgniarki; wykorzystywania przepisów prawnych w praktyce; różnicowania odpowiedzialności zawodowej, karnej i cywilnej; rozumienia funkcjonowania systemu ochrony zdrowia; planowania możliwości własnego doskonalenia zawodowego.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			

B.W19.	zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa i jego miejsce w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład, samokształcenie
B.W20.	zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w Państwach członkowskich Unii Europejskiej;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład, samokształcenie
B.W21.	zna podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych: prawa i obowiązki pielęgniarki, strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwolenia na wykonywanie indywidualnej lub grupowej praktyki pielęgniarskiej;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład, samokształcenie
B.W22.	różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład, samokształcenie
B.W23.	zna Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka i Kartę Praw Dziecka;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład, samokształcenie
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
B.U17.	zna przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład, samokształcenie
B.U18.	zna możliwości stosowania odpowiedzialności zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład, samokształcenie

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć**Wykład -Prawo**

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	System prawa, struktura aktów prawnych, wykładnia prawna.	2
2.	Prawa człowieka.	2
3.	Ustawa o działalności leczniczej.	2
4.	Prawo ubezpieczeń zdrowotnych.	2
5.	Ustawa o zawodzie pielęgniarki i położnej.	4
6.	Przepisy dotyczące samorządu zawodowego.	2
7.	Prawa pacjenta.	2
8.	Dokumentacja medyczna, rodzaje, sposoby prowadzenia oraz warunki jej udostępniania.	2
9.	Odpowiedzialność w zawodach medycznych – cywilna, karna, pracownicza, zawodowa.	4
10.	Elementy prawa pracy.	2
11.	Kształcenie i doskonalenie zawodowe pielęgniarek.	4
12.	Organizacje pielęgniarskie krajowe i zagraniczne.	2
Razem godzin		30

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Prawa dziecka hospitalizowanego.	-
2.	Prawa pacjentów leczonych w szpitalach psychiatrycznych.	-
3.	Formy prawne prowadzenia działalności w zawodach pielęgniarki i położnej.	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura**Podstawowa:**

1. Poździoch S.: Prawo zdrowia publicznego – zarys problematyki. Wydanie I. Zdrowie i Zrządanie, Kraków 2004.
2. Sieńko A.: Prawo ochrony zdrowia. Wydanie I. Wolters Kluwer, Kraków 2006
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2004, nr 210, poz. 2135 z późn. zm.).

Uzupełniająca:

1. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. (Dz.U. 2009, nr 52, poz. 417 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. 2011, nr 112 poz. 654).
3. Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz.U. 2011, nr 174, poz. 1038).
4. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. 2011, nr 174, poz. 1039).

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Socjologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	30
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, , plansze,

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia**1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:**

- 1). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 2). Zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 3). Uzyskanie z testu oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z testu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Po każdym wykładzie test cząstkowy wielokrotnego wyboru składający się z 11-15 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W19, B.W.20, B.W.21, B.W.22, B.W.23, B.U17, B.U.18.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W.19, B.W.20, B.W.21, B.W.22, B.W.23, B.U.17, B.U.18.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena: 5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, – zaangażowany w czasie zajęć.

Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie). Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania e-learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

ZDROWIE PUBLICZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Zdrowie publiczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	B-05
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki społeczne z językiem angielskim
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr hab. n. med. Rafał Filip dr n. med. Janina Zajchowska
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie
Ogólna liczba godzin zajęć – 80	40	20	20

Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta
Strona www dla przedmiotu			

***Podkreślić właściwą formę zajęć**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: funkcjonowania zdrowia w wielu płaszczyznach; fizycznej, psychicznej, społecznej i kulturowej oraz znaczenia czynników warunkujących zdrowie w kategorii zdrowia publicznego.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania wstępne: student ma wiedzę ze szkoły średniej – zakres biologii, chemii, geografii, wiedzy o społeczeństwie w wymiarze podstawowym.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
B.W20.	zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład

B.W24.	przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W25.	wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W26.	zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W27.	klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W28.	omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych; Dziennik Ustaw – 48 – Poz. 631	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W29.	charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W30.	omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W32.	wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach Unii Europejskiej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W33.	określa swoje zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W34.	omawia strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W35.	omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W36.	charakteryzuje podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstwa i rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarstwach stanowiskach pracy;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W37.	definiuje pojęcia: obciążenie pracą, choroba zawodowa i wypadek przy pracy;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W38.	wskazuje typowe etapy procesu poszukiwania pracy;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W39.	opisuje etapy planowania pracy własnej i ich znaczenie w rozwoju zawodowym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W40.	definiuje pojęcie jakości w opiece zdrowotnej i pielęgnowaniu, różnicuje kryteria opieki zdrowotnej oraz pielęgniarstwa;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
B.U1.	opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane	ćwiczenia

		pytania	
B.U19.	opracowuje projekty pielęgnarskich działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy; Dziennik Ustaw – 49 – Poz. 631	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
B.U20.	ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
B.U21.	interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
B.U22.	dokonuje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.U23.	projektuje metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
B.U24.	kontroluje czynniki obciążające w pracy pielęgniarki oraz sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
B.U25.	rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja);	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
B.U26.	przeprowadza ocenę jakości opieki pielęgnarskiej dla potrzeb doskonalenia pielęgnowania;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
B.U24.	wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	ćwiczenia
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja postawy studenta	ćwiczenia
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy studenta	ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Zdrowie Publiczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Higiena środowiska człowieka.	2
2.	Higiena człowieka.	3
3.	Higiena żywienia człowieka.	1
4.	Higiena środowiska placówek oświatowo – wychowawczych. Higiena nauczania i wychowania.	3
5.	Higiena pracy.	2
6.	Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby.	3
7.	Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia.	3
8.	Zagrożenia zdrowotne współczesnych społeczeństw świata.	2
9.	Choroby społeczne, profilaktyka.	3
10.	Programowe działania na rzecz zdrowia.	3
11.	Struktura i zasoby pielęgniarstwa.	2
12.	System kształcenia i doskonalenia zawodowego pielęgniarek.	2
13.	Organizacje pielęgniarские – krajowe i zagraniczne.	2
14.	Systemy opieki zdrowotnej.	2
15.	Rynek usług zdrowotnych.	2
16.	Finansowanie opieki zdrowotnej.	2
17.	Organizacja pracy pielęgniarской.	3
Razem godzin		40

Ćwiczenia – Zdrowie Publiczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Higiena miast, mieszkań i szpitali – tworzenie projektów; zdrowe miasto i mieszkanie.	2
2.	Ogólna ocena mierników epidemiologicznych w Polsce i na świecie. Pomiary zdrowia i choroby w populacji ludzkiej – metody i podział.	2
3.	Ustawa o zdrowiu publicznym jako działanie w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego	3

4.	Choroby społeczne profilaktyka i prewencja. Opracowywanie projektów działań prewencyjno – profilaktycznych dla różnych grup społecznych.	3
5.	Ścieżka kariery zawodowej w pielęgniarstwie.	3
6.	Jakość opieki pielęgniarstwiej	3
7.	Zakażenia szpitalne. Profilaktyka zakażeń szpitalnych – rola personelu medycznego w zapobieganiu i likwidacji zakażeń szpitalnych i w innych placówkach podmiotu leczniczego.	2
8.	Podstawowe zasady bezpośredniego postępowania z materiałem zakaźnym.	2
9.	Rola personelu pielęgniarstwiego w zapobieganiu zakażeniom HBV, HCV, HIV. Profilaktyka poekspozycyjna zakażeń krwiopochodnych.	2
Razem godzin		20

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Zachowania zdrowotne społeczeństwa w aspekcie uzależnień (narkotyki, dopalacze).	-
2.	Higiena psychiczna człowieka.	-
3.	Profilaktyka chorób zawodowych. Wdrażanie programów profilaktycznych i promocyjnych w zakładach pracy.	-
4.	Rola witamin w organizmie człowieka.	-
5.	Zapobieganie zakażeniom HIV według WHO	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Jabłońska-Chmielewska A., Mirosław Jarosz M., Czesław Horoch. Zdrowie publiczne. PZWL, Warszawa 2014.
2. Korczak C.: Higiena. PZWL, Warszawa 2000.
3. Jethon Z., Grzybowski A.,(red): Medycyna zapobiegawcza i środowiskowa. PZWL, Warszawa 2002.
4. Ksykiewicz – Dorota A. (red.): Zarządzanie w pielęgniarstwie. Czelej, Lublin 2005.

Uzupełniająca:

1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. PZWL, Warszawa 2001.
2. Kulig T. B., Latański M.: Zdrowie Publiczne. Czelej, Lublin 2002.
3. Bzdęga J.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym. PZWL, Warszawa 2010.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Zdrowie publiczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności ☐
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	40
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	30
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

☐ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia - wykład informacyjny, wykład problemowy, instruktaż, ćwiczenia, dyskusja, seminarium.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, ustawa o zdrowiu publicznym, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). test wielokrotnego wyboru składający się z 40–50 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut.
- 2). zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W.20, B.W.24, B.W.25, B.W.26, B.W.27, B.W.28, B.W.29, B.W.30, B.W.32, B.W.33, B.W.34, B.W.35, B.W.36, B.W.37, B.W.38, B.W.40, B.U.22, B.U.24.

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze I - w sesji zimowej. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego na ocenę, oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia pisemnego – poprawnych odpowiedzi).
- 2). obecność na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Ćwiczeń”

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania składające się z 15 - 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania zaliczenia 40 minut.
- 2). zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.U.1, B.U.19, B.U.20, B.U.21, B.U.23, B.U.24, B.U.25, B.U.26.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie zaliczenie pisemnego na ocenę, oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia pisemnego – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania składające się z 15 - 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania zaliczenia 40 minut.
- 2). zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W.29, B.W.25, B.W.37.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiot

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

FILOZOFIA I ETYKA ZAWODU PIELĘGNIARKI

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	B-06
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki społeczne z językiem angielskim
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWST, dr n. med. Anna Lewandowska dr n. hum. Iwona Dudzik
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 70	40 (20 filozofia,/ 20 etyka zawodu pielęgniarki)	20	10	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	0,5	0,5	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona	Według decyzji studenta		

		przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć			
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę z zakresu filozofii człowieka niezbędnej w kształtowaniu postawy etycznej.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: psychologia, socjologia, prawo.

wymagania wstępne: student ma wiedzę z zakresu problematyki relacji człowiek – środowisko społeczne, odrębności kulturowych i religijnych, zna prawa człowieka, zna podstawy prawne wykonywania zawodu, zna Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka, Kartę Praw Dziecka.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
B.W41.	różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	egzamin pisemny	wykład
B.W42.	posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie;	egzamin pisemny	wykład
B.W43.	charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych;	egzamin pisemny	wykład
B.W44.	zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	egzamin pisemny	wykład
B.W45.	rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki;	egzamin pisemny	wykład
K.W12.	zna etyczne i prawne uwarunkowania zawodu pielęgniarki;	egzamin pisemny	wykład
B.W23.	zna Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka i Kartę Praw Dziecka;	egzamin pisemny	wykład
B.W47.	posiada znajomość regulacji prawnych, norm etycznych i deontologii odnoszących się do wykonywania zawodu pielęgniarki;	egzamin pisemny	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
B.U27.	Różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane	ćwiczenia

		pytania,	
B.U28	szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	ćwiczenia
B.U29	rozwiązuje dylematy moralne w praktyce zawodowej;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	ćwiczenia
B.U30	dba o rozwój moralny i kształtowanie sumienia;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Przedmiot filozofii. Zmienność pojęcia filozofii w rozwoju historycznym.	5
2.	Główne ośrodki narodzin i kształtowania się refleksji filozoficznej.	5
3.	Relacja filozofia – nauka – pogląd na świat.	5
4.	Człowiek jako centralny punkt odniesienia dla refleksji filozoficznej.	5
5.	Wybrane koncepcje filozoficzne człowieka.	2
6.	Etyka jako teoria moralności.	2
7.	Główne typy teorii etycznych.	2
8.	Bioetyka jako współczesna postać refleksji moralnej nad założeniami teoretycznymi i praktyką opieki zdrowotnej.	2
9.	Podstawowe zasady moralne we współczesnej opiece nad zdrowiem.	2
10.	Współczesne koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarstwa.	2
11.	Kodeks etyki pielęgniarstwa.	4
12.	Bioetyka i etyka pielęgniarstwa.	2
13.	Pielęgniarka wobec problemów współczesnej medycyny.	2
Razem godzin		40

Ćwiczenia - Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Historia etyki pielęgniarstwa, przysięga Hipokratesa, przysięga im. Florencji Nightingale.	2
2.	Zastosowanie głównych teorii etycznych i filozoficznych w pielęgniarstwie.	4
3.	Podstawowe zasady moralne we współczesnej opiece nad zdrowiem.	2
4.	Współczesne koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarstwa.	4
5.	Kodeks etyki pielęgniarstwa.	4
6.	Bioetyka jako współczesna postać refleksji moralnej nad założeniami teoretycznymi i praktyką opieki zdrowotnej.	4
Razem godzin		20

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Bioetyka jako współczesna postać refleksji moralnej nad założeniami teoretycznymi i praktyką opieki zdrowotnej.	5
2.	Podejmowanie decyzji etycznych.	5
Razem godzin		10

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Kuderowicz K. (red.): Filozofia współczesna. PWN, Warszawa 1990.
2. Tatarkiewicz W.: Historia filozofii. Tom I-III. PWN, Warszawa 1995.
3. Hołówka J.: Etyka w działaniu. WW, Warszawa 2001.

Uzupełniająca:

1. Wrońska I.: Podstawy etyki pielęgniarstwa. Auxilium, Warszawa 1992.
2. Fry S.: Etyka w praktyce pielęgniarstwa. OVO, Warszawa 1997.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Filozofia i etyka zawodu pielęgniarstwa	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	70
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	50
SUMA GODZIN	130
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny– krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Egzamin składający się z 30 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut.
- 2) zakres weryfikowanych efektów B.W41 B.W42 B.W43 B.W44 B.W45 K.W12 B.W23 B.W47

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie pisemne– krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.

3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1) zaliczenie składające się z pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 30 minut.
- 2) zakres weryfikowanych efektów B.U27., B.U28., B.U29., B.U30

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który zaprezentuje rozwiązanie sytuacji problemowej z zakresu bioetyki

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje i przedstawi rozwiązanie dylematu etycznego

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Tylko przekopiować gdy dotyczy przedmiotów specjalistycznych i podstaw pielęgniarstwa.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PODSTAWY PIELĘGNIARSTWA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Podstawy pielęgniarstwa
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-01
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	I
Semestr	I, II
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	17
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	Dr n. przyr. Wiesława Ciechaniewicz Dr n. med. Mara Cebulak Dr n. o zdr. Małgorzata Dziechciaż Dr n. med. Edyta Guty Dr n. med. Magdalena Kozimala Dr n. med. Anna Lewandowska Dr n. med. Janina Zajchowska Mgr Danuta Bzdęga Mgr Anna Dominik

	Mgr Aneta Mrozowicz Mgr Aneta Ospelt – Bąk Mgr Stanisława Sopel Mgr Agata Wojtowicz
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	<u>laboratorium/</u> ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 500	60	190	50	80	120
Ogólna liczba punktów ECTS – 10	3	5	2	4	3
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław pracownie pielęgniarstwa wyznaczone przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta	Oddział internistyczny, ZOL w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie lecniczym z którym Uczenia podpisała umowę	Oddział internistyczny, ZOL wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczenia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

W wyniku realizacji zajęć student:

- zrozumie uwarunkowania powstania i rozwoju pielęgniarstwa w świecie i Polsce,

- wykorzysta wiedzę do planowania i świadczenia opieki, zapewnienia bezpieczeństwa sobie i podopiecznemu w realizacji zadań zawodowych,
- opanuje podstawowe umiejętności w zakresie świadczeń pielęgnacyjno- opiekuńczych dotyczących dbania o higienę osobistą i otoczenia podopiecznego, pomagania podopiecznemu w czynnościach zapewniających komfort życia codziennego i funkcjonowania w aspekcie życia biologicznego, psychicznego i społecznego,
- opanuje podstawowe umiejętności wykonywania zabiegów leczniczych i usprawniających,
- będzie miał świadomość kompetencji pielęgniarki w świadczeniu opieki w odniesieniu do podmiotu opieki w różnym stanie, będzie przekonany do ustawicznego uczenia się i doskonalenia umiejętności zawodowych .

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: anatomia, fizjologia, patologia, farmakologia, mikrobiologia, zdrowie publiczne, psychologia, pedagogika, socjologia

wymagania wstępne: student ma podstawową wiedzę o budowie i funkcjonowaniu człowieka w sferze biologicznej, społecznej i psychicznej; rozumie pojęcie i uwarunkowania zdrowia i choroby.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
C.W1.	wskazuje uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W2.	omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W3.	definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W4.	charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W5.	opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W6.	zna i stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarstwa;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W7.	określa istotę opieki pielęgniarstwa opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład

C.W8.	różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W9.	wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W10.	różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W11.	charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W12.	opisuje istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W13.	definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U1.	proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U2.	gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U3.	wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium,
C.U4.	oznacza glikemię za pomocą gleukometru;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U5.	ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U6.	planuje i realizuje opiekę pielęgniarstwa wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U7.	monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

	ciała i wzrostu;		
C.U8.	dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarских;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U9.	przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U10.	podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz oblicza dawki leków;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U11.	pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U12.	pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U13.	dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystuje bandażowanie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U14.	wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U15.	wykonuje zabiegi doodbytnicze – lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U16.	zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U17.	układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U18.	wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych;	obserwacja studenta demonstrującego	laboratorium,

		umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U19.	wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U20.	zapewnia choremu bezpieczne otoczenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U21.	stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U22.	wykonuje płukanie oka i ucha;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U23.	podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U24.	zakłada zgłębnik do żołądka i odbarcza treści;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U25.	stosuje zabiegi przeciwzapalne i bańki lekarskie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U26.	zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U27.	monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U28.	wykonuje pulsoksymetrię i kapnometrię;	obserwacja studenta demonstrującego	laboratorium,

		umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U29.	asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U30.	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U31.	wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia oraz monitoruje jego rozwój;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U32.	przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U33.	prowadzi dokumentację opieki pielęgniarskiej, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U34.	odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U35.	pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U62.	prowadzi ocenę i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakaźnie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
C.U63.	bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

		umiejętność, samoocena studenta	
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja postawy studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Podstawy pielęgniarstwa

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Pielęgniarstwo i jego istota – zawód, profesja, dyscyplina naukowa	2
2.	Pielęgniarstwo a opieka. Opiekuńczość a pielęgnowanie. Formy opieki.	2
3.	Paradygmat zdrowia i choroby w relacji do istoty pielęgniarstwa i pielęgnowania	2

4.	Determinanty i uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa światowego i polskiego	2
5.	Organizacje i stowarzyszenia zawodowe działające na rzecz pielęgniarstwa	2
6.	Pielęgniarka jej rola i funkcje zawodowe	2
7.	Zadania pielęgniarki w zespole opiekuńczym interdyscyplinarnym	2
8.	Udział i zadania pielęgniarki w opiece w procesie diagnozowania, leczenia , rehabilitacji profilaktyki i promocji zdrowia	2
9.	Pielęgnowanie- działalność praktyczna pielęgniarki na rzecz podmiotu opieki	2
10.	Pielęgnowanie a pomaganie i wsparcie społeczne	2
11.	Pielęgnowanie zindywidualizowane a całościowe– istota i cechy	2
12.	Proces pielęgnowania a Primary Nursing	2
13.	Diagnoza pielęgniarstwa- istota, znaczenie i cechy	2
14.	Zakres gromadzonych informacji o pacjencie na rzecz planowania pielęgnowania	4
15.	Pacjent jako odbiorca usług pielęgniarki i podmiot opieki	2
16.	Podstawy teoretyczne pielęgnowania – teorie pielęgniarstwa	2
17.	Istota pielęgnowania według F. Nightingale , V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman	8
18.	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem w różnym stanie: zdrowym, zagrożonym chorobą , o niepomyślnym rokowaniu, umierającym	4
19.	Zakres zadań i warunki pracy pielęgniarki w zakładach opieki zdrowotnej	2
20.	Działania edukacyjne i wychowawcze w pracy pielęgniarki	2
21.	Działania pielęgniarki w opiece nad pacjentem długotrwale unieruchomionym i z trudnościami w samoobsłudze	2
22.	Zakres działań profilaktycznych i leczniczych pielęgniarki wobec pacjenta zagrożonego rozwojem odleżyn i z odleżyną	2
23.	Zadania pielęgniarki w opiekowaniu się pacjentem z zaburzeniami snu	2
24.	Pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami termoregulacji	2
25.	Pielęgnowanie pacjenta z bólem	2
Razem godzin		60

Laboratorium – Podstawy pielęgniarstwa

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Organizacja zajęć w pracowni umiejętności. Zasady BHP. Zasady oceniania zadania praktycznego. Ogólne zasady postępowania na rzecz zapobiegania powikłaniom podczas pielęgnowania, diagnozowania, leczenia. Metody zapewniające utrzymanie higieny rąk w działaniach pielęgnacyjnych.	6

2.	Bandażowanie – zasady, sposoby i techniki wykonania.	6
3.	Ścielenie łóżka dla chorego – wersje i modyfikacje.	6
4.	Pozycje ułożeniowe pacjenta i ich zmiana. Zastosowanie udogodnień. Przemieszczanie pacjenta.	6
5.	Zmiana bielizny pościelowej i osobistej – odmiany i modyfikacje.	12
6.	Toaleta ciała u chorego leżącego – wersje i modyfikacje.	12
7.	Zabiegi zapewniające utrzymanie czystości głowy.	10
8.	Udział pielęgniarki w ocenie stanu pacjenta: pomiar, obserwacja, ocena i dokumentowanie tętna, ciśnienia, temperatury, oddechów, ocena świadomości, ocena i dokumentowanie masy ciała i wysokości ciała.	10
9.	Zabiegi p/zapalne, bańki lecznicze – istota, rodzaje, stosowanie.	6
10.	Zabiegi dorektalne.	12
11.	Metody wspomagające wydalanie moczu: cewnikowanie pęcherz moczowego, płukanie pęcherza moczowego.	12
12.	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych (pobieranie krwi żyłnej do badań metodą tradycyjną i próżniowo-aspiracyjną, oznaczanie glikemii za pomocą gleukometru).	10
13.	Przechowywanie leków zgodnie z obowiązującymi standardami, przygotowanie (obliczanie dawek leków).	4
14.	Podawanie leków przez przewód pokarmowy, układ oddechowy oraz na skórę i błony śluzowe. Płukanie oka i ucha.	12
15.	Podawanie leków drogą dotkankową: (iniekcje domięśniowe, podskórne, iniekcje dożylnie, kroplowy wlew dożylny, zakładanie igły vigo,).	12
16.	Drenaż ułożeniowy..Nacieranie i oklepywanie klatki piersiowej.	4
17.	Zabezpieczenie funkcji odżywiania: zgłębnikowanie żołądka, karmienie za pomocą zgłębnika.	10
18.	Przygotowanie pielęgniarki i sprzętu do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie(chirurgiczne mycie rąk, przygotowanie stolika opatrunkowego, zmiana opatrunku na ranie czystej i brudnej).	6
19.	Przygotowanie chorego i asystowanie pielęgniarki przy pobieraniu materiałów do badań (punkcja lędźwiowa, punkcja szpiku kostnego, jamy otrzewnowej i jamy opłucnej).	6
20.	Wybrane metody pielęgnowania noworodka/niemowlęcia (dokonywanie pomiarów, przewijanie dziecka, pielęgnowanie kikuta pępowiny, kąpiel, karmienie dziecka).	10
21.	Toaleta drzewa oskrzelowego i rurki tracheostomijnej.	6
22.	Pielęgnacja stomii.	6
23.	Monitorowanie, ocena i pielęgnacja miejsca wkłucia centralnego i portu naczyniowego.	6
Razem godzin		190

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Ocena świadomości	5
2.	Pomiar, ocena i dokumentowanie masy ciała i wysokości ciała.	5
3.	Kąpiel lecznicza.	5
4.	Pielęgnowanie zarostu twarzy.	5
5.	Stosowanie opatrunków uciskowych	5
6.	Kroplowy wlew doodbytniczy.	5
7.	Przygotowanie chorego i asystowanie do punkcji szpiku kostnego.	5
8.	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych - wykonanie testów paskowych do oznaczenia: cholesterolu, glukozy, ciał ketonowych we krwi i moczu.	5
9.	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych – wykonanie kapnometrii.	5
10.	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych – wykonanie pulsoksymetrii.	5
Razem godzin		50

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Pomaganie pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego	6
2.	Proces pielęgnowania w opiece nad pacjentem hospitalizowanym.	5
3.	Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa.	5
4.	Planowanie i realizowanie działań pielęgniarstwa w zależności od określonego celu pielęgnowania.	8
5.	Bieżąca i końcowa ocena stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarstwa.	6
6.	Planowanie i realizacja opieki pielęgniarstwa wspólnie z pacjentem i jego rodziną.	8
7.	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych: pobranie moczu do badania ogólnego, pobranie moczu na posiew, pobranie stolca, pobranie płwociny, pobranie wymazu z gardła.	4
8.	Prowadzenie dokumentacji opieki pielęgniarstwa, w tym historii pielęgnowania, karty obserwacji, karty gorączkowej, książki raportów, karty profilaktyki i leczenia odleżyn	6
9.	Przechowywanie i podawanie leków różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza.	10
10.	Pomoc pacjentowi w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i zapewnianiu czystości osobistej i	10

	otoczenia.	
11.	Techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne.	4
12.	Prowadzenie diurezy dobowej	2
13.	Monitorowanie, ocena i pielęgnacja miejsca wkłucia obwodowego	2
14.	Standardy i procedury obowiązujące w pracy w oddziale.	2
15.	Prawa i obowiązki pacjenta.	2
Razem godzin		80

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale oraz zadań poszczególnych członków zespołu sprawującego opiekę nad pacjentem w oddziale.	8
2.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału.	20
3.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów z różnymi schorzeniami. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	40
4.	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta z różnymi schorzeniami.	30
5.	Prowadzenie oceny i izolacja chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakaźnie	2
6.	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej.	20
Razem godzin		120

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Ciechaniewicz W.(red): Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Podręcznik dla studiów medycznych. T 1-2. PZWL, Warszawa 2006
2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Założenia teoretyczne . Tom I, Wyd. Czelej, Lublin 2008
3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane działania pielęgniarские. Tom II, Wyd. Czelej, Lublin 2008
4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Procedury pielęgniarские. Wyd. PZWL, Warszawa, 2009.

Uzupełniająca:

1. Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś E.: Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. PZWL. Warszawa, 2007.
2. Chrzęszczewska A.: Bandażowanie. Wyd. PZWL, Warszawa 2000.
3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: Diagnostyka i interwencje pielęgniarские. Wyd. PZWL, Warszawa 2008.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Podstawy pielęgniarstwa	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	450
Praca własna studenta – samokształcenie	50
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	100
SUMA GODZIN	600
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	17

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktorem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarstwa, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, zaliczenie na ocenę w sesji zimowej, w semestrze II - w sesji leniej.
- 2) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).
- 5) Ocena z egzaminu jest średnią ocen z egzaminu pisemnego z wykładów i egzaminu OSCE, niezaliczenie egzaminu OSCE powoduje otrzymanie oceny niedostatecznej z egzaminu pisemnego.
- 6) Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W.1., C.W.2., C.W.3., C.W.4., C.W.5., C.W.6., C.W.7., C.W.8., C.W.9., C.W.10., C.W.11., C.W.12., C.W.13.
- 7) Student może odbywać zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe po otrzymaniu oceny pozytywnej z egzaminu.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie zajęć dydaktycznych. Student musi zaliczyć każdą umiejętność w warunkach symulowanych.
- 2) Zaliczenie umiejętności zawartych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pięknarza” na

- 3) podstawie wykonania zadania praktycznego.
- 4) Zaliczenie na ocenę w I i II semestrze.
- 5) Frekwencja na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów
- 6) Zaliczenia pisemne lub ustne po każdym z bloków tematycznych.
- 7) Systematyczne przygotowywanie się do zajęć.
- 8) Aktywność podczas zajęć.
- 9) Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U.3., C.U.4., C.U.7., C.U.9., C.U.10., C.U.11., C.U.12., C.U.13., C.U.14., C.U.15., C.U.16., C.U.17., C.U.18., C.U.19., C.U.20., C.U.21., C.U.22., C.U.23., C.U.24., C.U.25., C.U.26., C.U.27., C.U.28., C.U.29., C.U.30., C.U.31., C.U.32., C.U.33., C.U.34., C.U.63.
- 10) Student może odbywać zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe po otrzymaniu oceny pozytywnej z laboratorium.

3. Egzamin OSCE:

Student losuje numer w jakiej kolejności wchodzi na egzamin oraz otrzymuje informacje o zasadach egzaminu i konieczności pełnego umundurowania, posiadania zegarka, długopisów w kolorach: czerwonym i niebieskim. Jeśli student nie uzyska zaliczenia jednej stacji otrzymuje ocenę niedostateczną z egzaminu. Wynik egzaminu ogłasza przewodniczący komisji bezpośrednio po jego złożeniu przez zdających. Ocena z egzaminu jest średnią ocen z poszczególnych stacji.

Ocena egzaminu OSCE wliczana jest do oceny z wykładów, niezaliczenie egzaminu OSCE jest równoznaczne z niezaliczeniem egzaminu z wykładów.

4. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I i II.
- 2) Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z przygotowanego scenariusza Osce.
- 3) Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U.3., C.U.7., C.U.11., C.U.12., C.U.13., C.U.15., C.U.28., C.U.29.

5. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarzki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarzskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U.1., C.U.2., C.U.4., C.U.5., C.U.6., C.U.7., C.U.8., C.U.9., C.U.10., C.U.11., C.U.12., C.U.13., C.U.14., C.U.17., C.U.18., C.U.19., C.U.20., C.U.21., C.U.23., C.U.25., C.U.26., C.U.27., C.U.28., C.U.33., C.U.34., C.U.35., C.U.63

6. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U.1., C.U.2., C.U.4., C.U.5., C.U.6., C.U.7., C.U.8., C.U.9., C.U.10., C.U.11., C.U.12., C.U.13., C.U.14., C.U.17., C.U.18., C.U.19., C.U.20., C.U.21., C.U.23., C.U.25., C.U.26., C.U.27., C.U.28., C.U.33., C.U.34., C.U.35., C.U.62

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.

	stopniu trudności.	rezultaty pracy, woli pracować w grupie.		
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Podstawowa Opieka Zdrowotna
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-03
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	I
Semestr	I,II
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	13
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	Dr n. o zdr. Anna Muzyczka mgr Danuta Bzdęga
Język wykładowy	polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma	wykład	laboratorium/	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki
-------	--------	---------------	-----------------	--------------------	----------

zajęc		ćwiczenia*			zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 360	20	10	10	120	200
Ogólna liczba punktów ECTS – 13	1	0,5	0,5	6	5
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Poradnia POZ w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczelnia podpisała umowę	Podmioty lecznicze z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanowaną wiedzę na temat: świadczenia opieki nad pacjentem i rodziną, w środowisku zamieszkania, nauki i pracy.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Podstawy Pielęgniarstwa. Zdrowie Publiczne, Etyka.

wymagania wstępne: Student ma wiedzę o: czynnikach warunkujących zdrowie, potrzebach zdrowotnych jednostki, rodziny i grupy społecznej oraz ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstkich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia **	Forma zajęć dydaktycznych***
--	---	---	------------------------------

kierunku studiów: Pielęgniarstwo ☐			
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
C.W17.	charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W18.	zna system zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W19.	wskazuje determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W20.	omawia modele opieki środowiskowo- rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarstwa w ramach podstawowej opieki zdrowotnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W21.	formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru; zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”, analiza studium przypadku	wykład ćwiczenia
C.W22.	formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru; zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”, analiza studium przypadku	wykład ćwiczenia
C.W23.	realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W24.	ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne,
C.W25.	przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania pacjenta;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru;	wykład
C.W26.	stosuje standardy i procedury pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru;	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U36.	ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny – „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe);	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U37.	rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

C.U38.	uczy odbiorcę usług pielęgniarских samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U39.	inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U40.	realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U42.	realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U43.	ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne,
C.U44.	przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarской w środowisku zamieszkania pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
C.U45.	stosuje standardy i procedury pielęgniarские w podstawowej opiece zdrowotnej.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece,	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych,	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta,	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe,	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej,	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej,	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

□□□ symbole efektów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo wg standardu, np. C.W17., C.U36, D.K1.,

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Podstawowa Opieka Zdrowotna

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Miejsce podstawowej opieki zdrowotnej w systemie ochrony zdrowia.	2
2.	Zadania i cele podstawowej opieki zdrowotnej.	2
3.	Zakres świadczeń w podstawowej opiece zdrowotnej.	2
4.	Rola podstawowej opieki zdrowotnej, w promocji i edukacji zdrowia rodziny.	2
5.	Zakres kompetencji lekarza rodzinnego.	1
6.	Kompetencje pielęgniarki środowiskowej /rodzinnej, położnej środowiskowej/ rodzinnej, pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania.	2
7.	Miejsce pielęgniarstwa środowiskowego, w reformowanej podstawowej opiece zdrowotnej.	2
8.	Standardy pielęgnowania w pielęgniarstwie rodzinnym.	2
9.	Zakres i cele diagnozy środowiskowej społeczności lokalnej.	2
10.	Specyfika procesu pielęgnowania, realizowanego przez pielęgniarkę środowiskową.	2
11.	Zadania i cel długoterminowej domowej opieki pielęgniarstwiej. Stacjonarna opieka długoterminowa realizowana w zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno- opiekuńczych.	1
Razem godzin		20

Ćwiczenia – Podstawowa Opieka Zdrowotna

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Kontraktowanie oraz formy organizacyjne, kontraktowania świadczeń zdrowotnych lekarskich i pielęgniarstkich, w podstawowej opiece zdrowotnej.	2
2.	Zakres gromadzonych informacji o rodzinie dla potrzeb: promocji zdrowia, profilaktyki, w sytuacji choroby, czy niepełnosprawności, jednego z członków rodziny.	2
3.	Zakres i cele diagnozy środowiskowej społeczności lokalnej.	2
4.	Doradztwo, edukacja i wsparcie jako metody pracy z rodziną.	2
5.	Specyfika procesu pielęgnowania, realizowanego przez pielęgniarkę środowiskową / rodzinną, z zastosowaniem znaków graficznych, informujących o chorobach i patologii społecznej, strukturalnych	2

	cechach rodziny, więziach w rodzinie.	
Razem godzin		10

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Interdyscyplinarna opieka nad człowiekiem niepełnosprawnym, przewlekle i obłożnie chorym i jego rodziną w środowisku domowym.	3
2.	Osoby starsze zdrowe, chore, żyjące samotnie lub w rodzinie jako podmiot opieki pielęgniarstwa POZ.	3
3.	Opieka zdrowotna nad osobą aktywną zawodowo. Zagrożenia zdrowia w środowisku pracy. Choroba zawodowa. Zakres danych do diagnozy pielęgniarstwa w aspekcie profilaktyki i promocji zdrowia pracowników w środowisku pracy.	4
Razem godzin		10

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Organizacja opieki zdrowotnej w poradni POZ.	8
2.	Specyfika pracy pielęgniarstwa w poradni POZ (poradnia dla dzieci zdrowych i chorych, punkt szczepień, gabinet zabiegowy, poradnia dla dorosłych)	8
3.	Zadania poradni w aspekcie sprawowania czynnej opieki nad pacjentem lekko chorym.	8
4.	Lekarz rodzinny w systemie ochrony zdrowia – funkcje lekarza rodzinnego.	8
5.	Zadania i kompetencje pielęgniarstwa realizującej funkcję terapeutyczną, opiekuńczą, profilaktyczną i prozdrowotną.	8
6.	Organizacja opieki zdrowotnej nad uczniem w środowisku nauczania i wychowania	8
7.	Specyfika pracy pielęgniarstwa w środowisku nauczania i wychowania.	8
8.	Założenia „szkoły promującej zdrowie”.	8
9.	Zadania związane z organizacją pracy, opieką nad ogółem uczniów, nadzorem środowiskowym i metody ich realizacji.	8
10.	Udział pielęgniarstwa w ocenie uczniów z problemami zdrowotnymi. Sposób prowadzenia dokumentacji zdrowia ucznia.	8

11.	Specyfika pracy w pielęgniarstwie środowiskowym/rodzinnym oraz w ramach pielęgniarstwa opieki długoterminowej domowej.	8
12.	Pozyskiwanie danych o pacjencie i jego rodzinie, w środowisku zamieszkania, zgodnie ze standardami w pielęgniarstwie rodzinnym.	8
13.	Realizowanie procesu pielęgnowania w środowisku zamieszkania pacjenta, zgodnie ze standardami w pielęgniarstwie rodzinnym, z zastosowaniem wiodących w pielęgniarstwie środowiskowym/rodzinnym teorii pielęgnowania oraz posługiwanie się znakami graficznymi informującymi o chorobach i patologii społecznej, strukturalnych cechach rodziny, więziach w rodzinie.	8
14.	Współpraca, z różnymi instytucjami (opieka społeczna, powiatowe centrum pomocy rodzinie, poradnia uzależnień), w zakresie sprawowania opieki nad rodziną patologiczną, nad osobami niepełnosprawnymi, rodziną o niskich dochodach.	8
15.	Przygotowywanie dokumentacji w formie procesu pielęgnowania, w rozpoznanym środowisku zamieszkania pacjenta.	8
Razem godzin		120

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Struktura organizacyjna różnych jednostek POZ.	16
2.	Przygotowanie do wizyty w środowisku. Zasady przeprowadzania wywiadu środowiskowego, obserwacji, pomiarów, analizy dokumentacji medycznej.	16
3.	Zasady i warunki przeprowadzania podstawowych badań i pomiarów w ocenie stanu zdrowia podopiecznych.	24
4.	Praca z jednostką/rodziną-diagnozowanie, planowanie działań, realizacja i ocena planu opieki pielęgniarstwa.	80
5.	Nawiązywanie kontaktu z daną społecznością lokalną.	24
6.	Diagnozowanie i rozwiązywanie problemów zdrowotnych danej społeczności lokalnej.	16
7.	Przygotowywanie dokumentacji w formie procesu pielęgnowania, w rozpoznanym środowisku zamieszkania pacjenta.	24
Razem godzin		200

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2010.
2. Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wydanie 1. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.
3. Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.

Uzupełniająca:

1. Kawczyńska – Butrym Z.: Podstawy pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 1995.
2. Kawczyńska – Butrym Z. Pielęgniarstwo Rodzinne, Teoria i Praktyka. Centrum Edukacji Medycznej,

Warszawa 1997.

3. Kawczyńska – Butrym Z. Rodzina – zdrowie – choroba. Koncepcje i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2001.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Podstawowa Opieka Zdrowotna	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	350
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	30
SUMA GODZIN	390
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	13

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 48–60 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 70 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W17, C.W18, C.W19, C.W20, C.W21, C.W22,

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Frekwencja 100%.

- 2). Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z analizy studium przypadku- proces pielęgnowania w formie pisemnej. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z analizy studium przypadku – proces pielęgnowania 60% na 100% punktów;
- 3). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarских (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 4). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 5). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W21,C.W22.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarки) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlina 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W17, C.W18, C.W19, C.W20, C.W21, C.W22,

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
Przygotowanie projektu /programu obejmującego działania z zakresu edukacji zdrowotnej/promocji zdrowia w środowisku nauczania i wychowania
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarки/pielęgniарzа” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności

na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.

- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U36,C.U37,C.U38,C.U39,C.U40, C.U42,C.U43,C.U44,C.U45. Kryteria oceny projektu z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w środowisku nauczania i wychowania; umiejętność rozpoznania problemów zdrowotnych (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów działania (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu działania (0-3 pkt.), umiejętność realizacji zaplanowanych działań- prezentacja programu (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany w formie elektronicznej „Projekt” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu:C.U36,C.U37,C.U38,C.U39,C.U40, C.U42,C.U43,C.U44,C.U45.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki

modułu/ przedmiotu				
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena: 5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych

uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Podstawy ratownictwa medycznego
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-1
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki opieki specjalistycznej
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Sławomir Rudzki mgr Anna Dominik mgr Agata Wojtowicz
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	<u>laboratorium/</u> ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 60	20	10	30	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1		
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław, sala wykładowa lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław, pracownia umiejętności lub sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: organizacji i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie, zagrożeń życia pochodzenia naturalnego i technicznego, oceny stanu poszkodowanego – rozpoznania stanu zagrożenia życia, podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłego i dziecka wg obowiązujących wytycznych.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu nerwowego, oddechowego, krążenia, patologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, farmakologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
DW14	zna swoje zasady organizacji systemu ratownictwa medycznego w Polsce;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład
DW26	zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład
DW40	zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład
DW45	rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład
DW46	objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS – basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS – advanced life support);	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład
DW48	opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru,	wykład
DW49	zna zasady pierwszej pomocy przedmedycznej;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru.	wykład

Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U14.	doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
D.U15.	prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru.	laboratorium
D.U16.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru.	laboratorium
D.U17.	wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
D.U23.	doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	laboratorium
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja postawy studenta	laboratorium
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy studenta	laboratorium

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Podstawy ratownictwa medycznego

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Organizacja i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie, ustawa o ratownictwie medycznym.	2
2.	Praca w jednostkach ratownictwa medycznego oraz współpraca z innymi jednostkami ratownictwa medycznego	2
3.	Ocena stanu poszkodowanego – rozpoznanie stanu zagrożenia życia.	2

4.	Standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.	2
5.	Algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS – basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS – advanced life support).	2
6.	Postępowanie ratownicze w zdarzeniach masowych i katastrofach.	2
7.	Ocena stanu życia i zdrowia w miejscu katastrof –przygotowanie poszkodowanych do transportu.	2
8.	Zabezpieczenie medyczne katastrof. Segregacja poszkodowanych w katastrofach.	2
9.	Organizacja i postępowanie ratownicze w skażeniach chemicznych, radiacyjnych i biologicznych	2
10.	Zasady pierwszej pomocy przedmedycznej.	2
Razem godzin		20

Laboratorium – Podstawy ratownictwa medycznego

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Ocena stanu poszkodowanego – rozpoznanie nagłego stanu zagrożenia życia.	1
2.	Podstawowe zabiegi resuscytacji krążeniowo-oddechowej wg obowiązujących wytycznych.	3
3.	Zaawansowane zabiegi resuscytacji krążeniowo-oddechowej wg obowiązujących wytycznych.	2
4.	Pierwsza pomoc w krwawieniach i krwotokach, złamaniach kości, zwichnięciach, skręceniach. Przygotowanie poszkodowanego do transportu.	3
5.	Edukacja w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia.	1
Razem godzin		10

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Zakres medycznych działań ratowniczych pielęgniarki – kompetencje.	-
2.	Rola i zadania pielęgniarki w jednostkach ratownictwa medycznego.	-
3.	Broń biologiczna i bioterroryzm.	-
4.	Postępowanie z poszkodowanym z raną postrzałową.	-
Razem godzin		30

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Gaszyński W.: Intensywna terapia i wybrane zagadnienia medycyny ratunkowej. Wyd. PZWL Warszawa 2010.
2. Wytyczne Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej.

Uzupełniająca:

1. Rybicki Z.: Postępowanie w nagłych wypadkach. Wyd. Medyczne Wrocław 2004.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Podstawy ratownictwa medycznego	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	30
Praca własna studenta – samokształcenie	30
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	30
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktazem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności z zakresu ratownictwa medycznego.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 20–30 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 45 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.14, D.W.26, D.W.40, D.W.45, D.W.46, D.W.48, D.W.49.

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, egzamin standaryzowany – OSCE oraz zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pięknarza” i „Dzienniku ćwiczeń” w semestrze I - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi), zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pięknarza” i „Dzienniku ćwiczeń” oraz egzamin standaryzowany – OSCE.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 10–15 pytań obejmujących treści programowe – czas rozwiązywania testu 15 minut.
- 2). Obserwacja studenta demonstrującego umiejętność i ocena poziomu osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 3). Egzamin standaryzowany – OSCE .
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.14, D.U.15, D.U.16, D.U.17, D.U.23.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze I.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z zaliczenia pisemnego z krótkich ustrukturyzowanych pytań.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z zaliczenia pisemnego z krótkich ustrukturyzowanych pytań min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student przygotowuje się na podstawie aktualnej literatury z tematów samokształcenia wskazanych przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - Zaliczenie pisemne z krótkich ustrukturyzowanych pytań składa się z 5-10 pytań obejmujących treści z tematów samokształcenia wskazanych przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne – czas rozwiązywania testu 45minut.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.14, D.W.40, D.W.48.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na

	w zrozumieniu treści kształcenia.	typowych problemów.	rozpoznawanie problemów.	rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne Uwaga! Tych efektów nie ma w module nauki podstawowe i nauki społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

JĘZYK ANGIELSKI

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Język angielski
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	B-07
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Studium Języków Obcych
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki Podstawowe
Rok studiów	I, II, III
Semestr	I, II, III, V
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	4
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	mgr L. Trubeha-Dudek, mgr K. Bratko-Makaran, mgr Paulina Kubas, mgr M. Seńkiw, mgr B. Świątek
Język wykładowy	Angielski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	0	120	0	0	0

80					
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	0	4	0	0	0
Miejsce realizacji zajęć		Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć			
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

- Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego.
- Przygotowanie studentów do posługiwania się językiem angielskim w sytuacjach życia zawodowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

wymagania formalne: Język angielski
wymagania wstępne: Znajomość języka docelowego na poziomie B1

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			

B.W46.	Student rozpoznaje konstrukcje gramatyczne na poziomie B1 według CEF;	test pisemny	lektorat
B.W46.	Student posiada odpowiedni zasób słownictwa do opisywania sytuacji życia codziennego oraz zawodowego;	test pisemny	lektorat
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
B.U33.	Student potrafi zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne;	test pisemny	lektorat
B.U33.	Student analizuje i formułuje wnioski na podstawie przeczytanych tekstów;	wypowiedź ustna	lektorat
B.U32., B.U33.	Student formułuje przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne;	wypowiedź pisemna , wypowiedź ustna	lektorat
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
	Student wykazuje się umiejętnością współdziałania w parach i grupach.	obserwacja studenta	lektorat

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

lektor – język angielski

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Przyjaźń.	2
2.	Tworzenie pytań w języku angielskim.	2
3.	Czas <i>Present Simple</i> i <i>Present Continuous</i> .	2
4.	Przysłowki częstotliwości.	1
5.	Współczesne formy utrzymywania kontaktu.	2
6.	Relacje międzyludzkie.	2
7.	Opis przyjaciela.	2
8.	Przymiotniki słabe i mocne w j. angielskim (gradable i non-gradable).	1
9.	Porównanie czasów <i>Present Perfect</i> i <i>Past Simple</i> .	2
10.	Czasy przeszłe <i>Past Continuous</i> i <i>Past Simple</i> .	2
11.	Sport.	2
12.	Stopień wyższy i najwyższy przymiotnika.	2
13.	Kontuzje i urazy.	3

14	Rodzina, relacje rodzinne.	3
15	Porównanie czasów <i>Present Perfect Simple</i> i <i>Present Perfect</i>	2
16	Przymiotniki opisujące charakter.	2
17	Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie w j. angielskim.	1
18	Użycie czasowników <i>do</i> i <i>make</i> .	2
19	<i>Present Continuous, to be going to, will</i> – wyrażanie przyszłości.	2
20	Życie towarzyskie.	2
21	Zaimki: <i>anybody somebody, nobody</i> .	2
22	Zapraszanie, przyjmowanie i odrzucanie zaproszeń.	2
23	Jedzenie.	2
24	Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne.	2
25	Wyrażenia ilościowe (<i>some, any, much, many etc.</i>)	2
26	Konstrukcje <i>used to</i> i <i>would</i> do opisywania zwyczajów z przeszłości.	2
27	Restauracja.	2
28	Przedimek nieokreślony <i>a / an</i> oraz określony <i>the</i> .	2
29	Zwroty i wyrażenia związane z czasem.	2
30	Język biznesu.	1
31	Praca	3
32	Czasowniki modalne oraz zwroty zastępcze: <i>must/ mustn't, can/can't, have to, should, be allowed to, be supposed to</i> .	2
33	Podanie o pracę.	3
34	Struktury czasownikowe z użyciem bezokolicznika oraz gerundium.	1
35	Przymiotniki związane z życiem znanych osób.	2
36	Nagłówki wiadomości	2
37	Strona bierna.	3
38	Użycie czasowników <i>say</i> i <i>tell</i> , <i>ask</i> i <i>explain</i> .	2
39	List prywatny e-mail	3
40	Czasowniki modalne - dedukcja.	2
41	Opis miejsc-celów podróży.	3
42	Czas <i>Past Perfect</i> .	2

43	Wyrażenia idiomatyczne w języku angielskim.	1
44	Części ciała człowieka.	2
45	Układ oddechowy oraz jego schorzenia.	3
46	Układ trawienny oraz jego schorzenia.	3
47	Układ krążenia oraz jego schorzenia	3
48	Układ wydalniczy oraz jego schorzenia.	3
49	Układ nerwowy oraz jego schorzenia.	3
50	Obserwacja stanu zdrowia pacjenta i jego dokumentowanie.	3
51	Przyjęcie pacjenta do szpitala.	2
52	Rola i obowiązki pielęgniarki podczas badania lekarskiego.	3
53	Lekarstwa i ich dawkowanie.	3
54	Wypisywanie pacjenta ze szpitala.	3
55	Pomiar podstawowych parametrów życiowych organizmu człowieka	2
Razem godzin		120

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Kerr P.: New Inside Out Intermediate, Workbook, Macmillan, London 2009.
2. Donesch Jeżo E.: English for nurses. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, Warszawa 2009.
3. Austin D., Crosfield T.: English for Nurses Wydawnictwo Lekarskie PZW, Warszawa 2007.

Uzupełniająca:

1. Vince M., Emmerson P.: First Certificate Language Practice with Key: English grammar and Macmillan, London 2003.
2. Wielki słownik polsko-angielski i angielsko-polski PWN-Oxford, PWN, Warszawa 2006.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Język angielski	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	120
Praca własna studenta – samokształcenie	0
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń	0

SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	4

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

-Analiza tekstu z dyskusją,
-Dyskusja,
-Praca w grupach, parach, indywidualnie

Środki dydaktyczne

Odtwarzacz, tablica interaktywna, laptop

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia lektoratu:

- 1). Obecność na lektoracie zgodna z regulaminem studiów.
- 2) Test pisemny– dwa razy w semestrze.
- 3). Uzyskanie z testu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 51% punktów).
- 4). Sprawdzian ustny wiedzy- raz w semestrze.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test dopasowania, test wyboru, test wielokrotnego wyboru składający się z 60 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 70 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: B.W46., B.U33.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

Studenci analizują tekst i dyskutują na jego temat.

Studenci pracują w grupach, parach i indywidualnie.

Studenci formułują przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi, stosując odpowiednie struktury leksykalno-gramatyczne.

Lektor nadzoruje prawidłowe wykonanie zadań i dokonuje ich oceny.

2). Kryteria oceny :

- **5.0** – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
- **4.5** – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
- **4.0** – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
- **3.5** – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami
- **3.0** – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami
- **2.0** – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Efekty kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski (2)	Przeciętny (3)	Wysoki (4)	Bardzo wysoki (5)
Student rozpoznaje	Student zna ale nie	Student zna i potrafi	Student zna i potrafi	Student potrafi

konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według CEF Student potrafi zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	potrafi samodzielnie zastosować podstawowych struktur gramatycznych określonych w programie nauczania	samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne określone w programie nauczania	prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury gramatyczne określone w programie nauczania	bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania dodatkowych zadań o podwyższonym poziomie trudności
Student posiada odpowiedni zasób słownictwa do opisywania sytuacji życia codziennego. Student potrafi zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	Student zna ale nie potrafi samodzielnie zastosować podstawowych struktur leksykalnych określonych w programie nauczania	Student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury leksykalne określone w programie nauczania	Student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne określone w programie nauczania	Student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania dodatkowych zadań o podwyższonym poziomie trudności
Student analizuje i formułuje wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	Student fragmentarycznie rozumie teksty podręcznikowe, posiada niedostateczną umiejętność odpowiadania na proste pytania dotyczące tekstu	Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu, umiejętnie streszcza przeczytany tekst i odpowiada na pytania popołniając liczne błędy leksykalno-gramatyczne	Student niemal bezbłędnie rozumie różnorodne teksty, udziela płynnych i swobodnych odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu, popołniając nieliczne błędy	Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela płynnych i swobodnych odpowiedzi dotyczących przeczytanego tekstu
Student formułuje przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	Student tworzy wypowiedzi zawierające niewielką część elementów zawartych w poleceniu, wypowiedzi są częściowo niespójne i nielogiczne.	Student tworzy wypowiedzi zawierające większą część elementów zawartych w poleceniu, wypowiedzi są częściowo spójne i logiczne.	Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy zawarte w poleceniu, wypowiedzi są spójne i logiczne z nielicznymi błędami	Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy zawarte w poleceniu, wypowiedzi są spójne, logiczne i bezbłędne
Student wykazuje się umiejętnością współdziałania w parach i grupach.	Student bazuje na pracy innych musi być często upominany	Student wykonuje powierzona pracę, lecz z małym zaangażowaniem	Student wykonuje całość powierzonej mu pracy	Student wykonuje wszystkie powierzone role z dużym zaangażowaniem oraz pomaga innym

3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: BW46, BU33, BU32

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu”
dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Technologia informacyjna
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	E-01
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Przedmioty ogólne
Rok studiów	I
Semestr	I
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	<u>laboratorium/</u> ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	0	30	0	0	0

30					
Ogólna liczba punktów ECTS –	0	2	0	0	0
Miejsce realizacji zajęć		Zajęcia w salach dydaktycznych PWSTE – laboratoria komputerowe lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć			
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

W ramach ćwiczeń laboratoryjnych przekazywana jest podstawowa wiedza oraz umiejętności praktyczne dotyczące najważniejszych pojęć informatyki, jej wybranych metod i narzędzi sprzętowych oraz programowych. Przedstawiane są również zagadnienia bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych, ergonomii oraz wybrane prawne aspekty informatyki.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania wstępne: znajomość podstawowych aplikacji komputerowych oraz innych treści technologii informacyjnej objętych programem nauczania w szkole ponadgimnazjalnej w zakresie podstawowym.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			

E.01	Student zna elementarną terminologię dotyczącą użytkowania komputerów, systemu operacyjnego, różnych aplikacji, między innymi: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, program do tworzenia grafiki prezentacyjnej;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium
E.02	Student posiada wiedzę z zakresu Funkcjonowania globalnej sieci internetowej, jest świadomy zarówno korzyści jak i zagrożeń płynących z Internetu;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
E.03	Student umie korzystać z głównych elementów systemu operacyjnego, zarządzać oknami aplikacji, plikami, folderami, a także procesami instalacji i deinstalacji oprogramowania. Jest świadomy konieczności używania oprogramowania antywirusowego, potrafi je zainstalować i umiejętnie wykorzystywać w celu ochrony komputera i jego zasobów. Umie dobrać odpowiednie narzędzia informatyczne do realizacji własnych zadań;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium
E.04	Student umie poprawnie używać programu do tworzenia, edycji, formatowania, przechowywania i drukowania dokumentów. Ponadto posiada umiejętności pozwalające na tworzenie i formatowanie tabel, osadzanie w dokumentach elementów graficznych oraz wykorzystanie możliwości druku seryjnego. Stosuje zasady poprawnej edycji tekstu, w tym zasady pisania prac naukowych;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium
E.05	Student umie zarządzać arkuszem, wprowadzać, sortować i kopiować dane, używać dostępnych funkcji oraz tworzyć własne formuły. Umie wybrać typ, utworzyć i formatować wykres w celu prawidłowego przekazania informacji. Nabyte umiejętności pozwalają na wykorzystanie oprogramowania do przeprowadzania powtarzalnych obliczeń: przygotowania budżetów, opracowywania prognoz, sporządzania wykresów i raportów finansowych;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium
E.06	Student posiada umiejętności pozwalające na użycie technik graficznych jako efektywnego środka komunikacji, szeroko wykorzystywanego w prezentowaniu informacji. Student umie wprowadzać, edytować oraz formatować tekst w prezentacjach, wstawiać oraz edytować obrazy i rysunki, wybrać rodzaj, stworzyć i formatować wykres w celu przekazania w odpowiedni sposób informacji, potrafi rozróżnić sposób wyświetlania prezentacji, dobrać układ i wygląd slajdów, zastosować animacje i różne efekty przejść oraz	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium

	sprawdzić i poprawić zawartość prezentacji przed jej końcowym wydrukiem i rozpowszechnieniem;		
E.07	Student umie wykonać typowe zadania związane z przeszukiwaniem sieci, wypełniać i wysyłać formularze internetowe, zapisywać strony internetowe i pliki pobrane z sieci. Posiada również umiejętność posługiwania się programem poczty elektronicznej, umie redagować, wysyłać wiadomość z załącznikami, odpowiadać na wiadomości i przysyłać je dalej;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
E.08	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium
E.09	Student ma świadomość roli i miejsca technologii informacyjnej w procesie dydaktycznym i samokształceniu oraz potrafi sprostać wymaganiom stawianym przez pracodawców;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium
E.10	Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania TI w różnych środowiskach i w różnych aspektach pracy w zależności od potrzeb;	Sprawdzian praktyczny Obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności	laboratorium

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Laboratorium – Technologia informacyjna

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Użytkowanie komputerów. System operacyjny – ustawienia, praca z ikonami, użycie okien; zarządzanie plikami – kopiowanie, przenoszenie, usuwanie, odzyskiwanie, szukanie, programy narzędziowe – kompresja i dekompresja plików, programy antywirusowe.	2
2.	Edytor tekstu – Word. Tworzenie i modyfikowanie dokumentu; operacje na blokach tekstu; podział dokumentu na akapity, sekcje, strony; formatowanie stron, nagłówki, stopki, numeracja stron, kolumny tekstu; tabele; szablony; korespondencja seryjna; łączenie i osadzanie obiektów, obiekty graficzne, wzory matematyczne, automatyzacja prac redakcyjnych – szablony.	8
3.	Arkusz kalkulacyjny- Excel. Podstawowe operacja w arkuszu, obliczenia, formatowanie danych; wykorzystanie funkcji arkusza – pisanie formuł, graficzna prezentacja funkcji, sporządzanie wykresów; adresowanie, wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w różnorodnych zadaniach.	10
4.	Prezentacja – Power Point. Tworzenie prezentacji, uatrakcyjnianie prezentacji, upowszechnianie prezentacji.	6
5.	Internet. Wyszukiwanie i pobieranie informacji, przetwarzanie informacji; komunikacja w Internecie.	4

Razem godzin	30
---------------------	-----------

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Gołaszewski J.: Informatyka w zarysie. UWM, Olsztyn 2002.
2. Bobola D.: Word 2000 nie tylko dla orłów. Intersofland, Warszawa 2000.
3. Hart-Davis G.: ABC Microsoft Office 2000. Professional, Mikom, Warszawa 2004.

Uzupełniająca:

1. Trusewicz M.: Internet od A do Z. Mikom, Warszawa 2000.
2. Kopertowska M.: Word i Excel w biurze. Mikom, Warszawa 1998.
3. Perry G.: Poznaj Microsoft Office 2000 w 24 godziny. Intersofland, Warszawa 2000.
4. Gookin D.: Poznaj Microsoft Windows 2000 Professional w 24 godziny. Intersofland, Warszawa 2000.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Technologia informacyjna	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	30
Praca własna studenta – samokształcenie	
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	15
SUMA GODZIN	45
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – prezentacja, objaśnienie, pogadanka, dyskusja, ćwiczenia praktyczne

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze,

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

1. Kolokwium
2. Wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie prezentacji
3. Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za

- określone działania
4. Obecność na zajęciach

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Ocena przygotowanej prezentacji.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: E. 01, E.02, E.03, E.04, E.05, E.06, E.07, E.08, E.09, E.10.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne Uwaga! Tych efektów nie ma w module nauki podstawowe i nauki społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie).

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne,

kompetencje społeczne średnie – mała motywacja.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Zajęcia laboratoryjne prowadzone są w pracowni komputerowej, wszystkie efekty kształcenia w zakresie umiejętności realizowane są z wykorzystaniem stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

Bezpośrednio u prowadzącego, na stronie internetowej

.....

(podpis osoby

odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/

Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

II ROK

FARMAKOLOGIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Farmakologia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-07
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki podstawowe
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr hab. Rafał Filip
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	45	15	20	0	0

80					
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanowaną wiedzę na temat: posługiwania się wiedzą o lekach, o krwi i o środkach krwiozastępczych celem bezpiecznego ich podawania, przechowywania leków, krwi i środków krwiozastępczych, rozpoznawania i reagowania w sytuacjach niepożądanego działania, korzystania ze źródeł informacji o lekach, doboru środków dezynfekcyjnych pod kątem skuteczności działania.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Biologia, Chemia, Fizyka, Biochemia, Biofizyka

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów, patologii układów, mechanizmach zjawisk chemicznych i fizycznych.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.W16.	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W17.	Omawia podstawowe zasady farmakoterapii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W18.	Charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W22.	Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W23.	Zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W24.	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	zadanie praktyczne – wypisanie recepty	ćwiczenia
A.W25.	Zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, postaci i drogi podania leków.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U8.	Ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.U9.	Różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.U10.	Zna problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.U16.	Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.U18.	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	zadanie praktyczne – wypisanie recepty	ćwiczenia

A.U19.	Posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich.	zadanie praktyczne – wypisanie recepty	ćwiczenia
--------	---	--	-----------

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Farmakologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Grupy leków i mechanizmy ich działania.	5
2.	Objawy uboczne działania leków.	5
3.	Farmakologia obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego.	4
4.	Farmakologia krwi i układu krążenia.	5
5.	Farmakologia układu oddechowego.	5
6.	Farmakologia przewodu pokarmowego.	4
7.	Farmakologia gruczołów wydzielania wewnętrznego.	3
8.	Krew i środki krwiozastępcze.	3
9.	Interakcje między lekami.	4
10.	Źródła informacji o lekach.	3
11.	Lekozależność.	2
12.	Środki dezynfekcyjne.	2
Razem godzin		45

Ćwiczenia - Farmakologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Podstawy prawne regulujące finansowanie produktów leczniczych w Polsce.	1
2.	Zasady prawidłowego wystawiania recept i zleceń przez pielęgniarki i położne.	1
3.	Zasady zawierania umów z Narodowym Funduszem Zdrowia na wystawianie recept refundowanych.	1
4.	Praktyczne przykłady kontynuacji leczenia przez pielęgniarki i położne	5
5.	Praktyczne wypisywanie recept uwzględniające dane związane z identyfikacją pacjenta, płatnika i osoby kontynuującej zlecenie: wzór recepty na leki refundowane – wymiary recepty 200 mm długości, 90 mm szerokości,	

	• recepta na produkty nie podlegające refundacji, • recepta transgraniczna i zasady zwrotu refundacji, • E-recepta, e-zlecenie (P1) - zasady wystawiania, znajomość rejestrów medycznych, Centralnego Wykazu Produktów Lekowych, dostęp do e-dokumentacji medycznej pacjenta, informacja o Internetowym Koncie Pacjenta i o „informacji o wystawionej receptce”, którą pacjent otrzyma od pielęgniarki/położnej w formie papierowej bądź elektronicznej.	5
6.	Uprawnienia w zakresie kontynuacji zlecenia leków, odpowiedzialność zawodowa i odpowiedzialność cywilna.	2
Razem godzin		15

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Aktualna farmakoterapia choroby Alzheimera i nadzieje na przyszłość.	-
2.	Znaczenie farmakologii klinicznej w biotechnologii.	-
3.	Leki innowacyjne i generyczne. Leki biologiczne i biopodobne.	-
4.	Interakcje leków.	-
5.	Leki roślinne i suplementy diety.	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Kostowski W.(red.): Farmakologia – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2002.
2. Rajtar – Cynke G. (red.): Farmakologia podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydanie II PZWL Warszawa 2013.
3. Schmid B., Strub P., Studer A. red. wydania polskiego Prandota J.: Farmakologia dla zawodów pielęgniarstwach. Med. Pharm 2013.
4. Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydany na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696, z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne.
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r., poz. 739)

Uzupełniająca:

1. Kostowski W, Herman Z. Farmakologia – podstawy farmakoterapii (tom I i II). Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
2. Meszaros J., Meszaros – Gajewska S.: Podstawy farmakologii. PZWL, Warszawa 2001.
3. Zimmermann A.: Nowe uprawnienia i obowiązki pielęgniarek wynikające ze zmian w ustawodawstwie

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Farmakologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	60
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	50
SUMA GODZIN	130
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, charakterystyki produktów leczniczych (www.leki.urpl.gov.pl), druki (wypełnione i niewypełnione): recept, wzory umów z NFZ, wzory umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, recepty (do ćwiczeń).

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny– test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W16., A.W17., A.W18., A.W22., A.W23., A.W24., A.U8., A.U9., A.U10., A.U16.

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie zadania praktycznego – poprawne wypisanie recept, w semestrze III - w sesji zimowej.

- 2). 100 % obecność na ćwiczeniach – zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej z poprawnie wykonanego zadania praktycznego – co najmniej dostatecznej (min. 60% uzyskanych punktów).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). zadanie praktyczne - wypisywanie recept (z podaniem wszystkich danych)
 - wypisanie recepty refundowanej w Polsce
 - wypisanie recepty transgranicznej
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W24., A.U18., A.U19.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W16., A.W17., A.W18., A.U8., A.U9., A.U10.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

RADIOLOGIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Radiologia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-08
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki podstawowe
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	1
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr hab. Rafał Filip
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	20	0	10	0	0

30					
Ogólna liczba punktów ECTS – 1	0,5	0	0,5	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: rozumienia idei badań radiologicznych, przygotowywania chorego do badań radiologicznych, rozpoznawania powikłań po badaniu i leczeniu radioterapią, sprawowania opieki nad chorym po badaniu i leczeniu radioterapią.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie poszczególnych układów organizmu, objawach ubocznych działania leków oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.W7.	określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W8.	posiada wiedzę z zakresu diagnostyki radiologicznej;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U12.	powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.U17.	ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Radiologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Diagnostyka radiologiczna.	3
2.	Nieinwazyjne i inwazyjne metody obrazowania.	4
3.	Przygotowanie chorego do badań radiologicznych.	2
4.	Opieka nad chorym po badaniach radiologicznych.	1
5.	Radioterapia – rodzaje, wskazania.	2
6.	Opieka nad chorym leczonym radioterapią.	2
7.	Chemioterapia – rodzaje, wskazania.	2
8.	Podawanie i postępowanie z cytostatykami	2
9.	Opieka nad chorym po chemioterapii.	2
Razem godzin		20

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Angiografia w stanach neurologicznych i neurochirurgicznych.	-
2.	Obrazowanie z użyciem radioizotopów.	-
3.	Scyntygrafia przełyku i żołądka.	-
4.	Radiologiczne badanie kontrastowe górnego odcinka przewodu pokarmowego.	-
Razem godzin		10

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Canavaugh B. M., (red.) Rowiński W.: Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek, Wydanie I, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
2. Pruszyński B.: Diagnostyka obrazowa. PZWL, Warszawa 2000.
3. Pruszyński B.: Radiologia. PZWL, Warszawa 2000.

Uzupełniająca:

1. Koper A., Wrońska I.: Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową. Czelej, Lublin 2003.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Radiologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	20
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	15
SUMA GODZIN	45
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	1

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W7., A.W8., A.U12., A.U17.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W7., A.W8., A.U12., A.U17.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PROMOCJA ZDROWIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Promocja Zdrowia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-02
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr n. o zdrowiu Barbara Stawarz
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	Zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 50	10	10	10	20	0

Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	0,5	0,5	1	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta	Oddziały szpitalne w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczenia podpisała umowę	
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę z zakresu: promocji zdrowia jednostki, rodziny, społeczności, planowania i podejmowania skutecznych działań, służących umacnianiu zdrowia oraz dokonywania ewaluacji podjętych działań.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Interna, Chirurgia, Dietetyka, Podstawy Pielęgniarstwa, Zdrowie publiczne.

wymagania wstępne: Student ma wiedzę ogólną niezbędną w wykonywaniu czynności zawodowych; rozumie zasady prawidłowego funkcjonowania środowiska społecznego człowieka; potrafi wyjaśnić wzajemne oddziaływanie struktur społecznych w odniesieniu do paradygmatów zdrowia; potrafi ocenić stan odżywiania i sposobu żywienia; posiada wiedzę o metodach gromadzenia informacji ; o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo□	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			

C.W.13.	Definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W.14.	wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W.15.	określa zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia, zna zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W.16.	zna strategię promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U.37.	rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
C.U.38.	uczy odbiorcę usług pielęgniarskich samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
C.U.39.	inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
C.U.40.	realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
C.U.41.	opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania	ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja postawy studenta samoocena studenta	ćwiczenia zajęcia praktyczne,
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta samoocena studenta	ćwiczenia zajęcia praktyczne,
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i	obserwacja postawy	ćwiczenia zajęcia

	wykonywanie zadań zawodowych;	studenta samoocena studenta	praktyczne,
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja postawy studenta samoocena studenta	ćwiczenia zajęcia praktyczne,
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja postawy studenta samoocena studenta	ćwiczenia zajęcia praktyczne,
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja postawy studenta samoocena studenta	ćwiczenia zajęcia praktyczne,

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Promocja Zdrowia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Cele i kierunki działań promocji zdrowia. Metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych.	2
2.	Projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	2
3.	Zakres i charakter zadań pielęgniarки w promocji zdrowia.	1
4.	Strategia promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.	2
5.	Paradygmaty zdrowia.	1
6.	Utrzymanie zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”.	2
Razem godzin		10

Ćwiczenia – Promocja Zdrowia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
10.	Opracowanie działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji, pracy.	2
11.	Opracowanie indywidualnego programu promocji zdrowia.	3
12.	Projekcja metod, form kształtowania prawidłowych zachowań wobec różnych grup społecznych.	3
13.	Przygotowanie środków dydaktycznych i materiałów informacyjnych na potrzeby edukacji zdrowotnej.	2
Razem godzin		10

Samokształcenie – Promocja Zdrowia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia.	-
2.	Samokontrola stanu zdrowia i motywacja do zachowań prozdrowotnych.	-
3.	Etyka w promocji zdrowia.	-
4.	Narodowy Program Zdrowia.	-
Razem godzin		10

Zajęcia Praktyczne – Promocja Zdrowia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Rozpoznawanie zagrożeń zdrowia w środowisku życia, nauki, pracy jednostki/grupy.	2
2.	Gromadzenie danych o stanie zdrowia i istnieniu zachowań stanowiących zagrożenie dla zdrowia pacjenta, rodziny, społeczności..	3
3.	Rozpoznawanie zagrożeń zdrowia w środowisku życia, nauki, pracy jednostki/grupy.	3
4.	Ocena poziomu wiedzy i umiejętności odbiorcy/grupy dla potrzeb utrzymania i przywracania zdrowia.	3
5.	Formułowanie diagnozy pielęgniarstwa w zakresie edukacji zdrowotnej zorientowanej na promocje zdrowia, profilaktykę, terapię lub rehabilitację, dla potrzeb indywidualnego odbiorcy/grupy.	3
6.	Planowanie działań edukacyjnych w stosunku do indywidualnego odbiorcy/grupy. Współpraca z odbiorcą/grupą w planowaniu działań edukacyjnych.	3
7.	Konstruowanie edukacyjnego programu zdrowotnego w odniesieniu do konkretnego odbiorcy/grupy.	3
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2003.
2. Kulik T.B., Latański M.(red.): Zdrowie publiczne. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002.
3. Ślusarska B.: Działania edukacyjne w pracy pielęgniarki z pacjentem. (w:) Podstawy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów i absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo. Tom II. (red. B. Ślusarska, D. Zarzycka, K. Zahradniczek). Wydawnictwo Czelej 2004, s. 967 - 975.

Uzupełniająca:

1. Abramczyk A.: Problemy edukacji zdrowotnej w rodzinie i środowisku lokalnym. (w:) Pielęgniarstwo rodzinne. Teoria i praktyka (red. Z. Kawczyńska – Butrym). Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1997, s. 239 – 276.
2. Przewoźniak L.: Wybrane zagadnienia socjologii i promocji zdrowia rodziny. (w:) Zdrowie publiczne (red. A. Czupryna, S. Poździej, W.C. Włodarczyk). Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne Vesalius, Kraków 2001, s. 57 – 101.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Promocja Zdrowia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności ☐
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	40
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

☐ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia - wykład informacyjny, wykład problemowy, instruktaż, ćwiczenia, dyskusja, seminarium.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). zaliczenie pisemne– test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). test wielokrotnego wyboru składający się z 30–40 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 40 minut.
- 2). zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W.13, C.W.14, C.W.15, C.W.16, B.U.23, C.U.37, C.U.38, C.U.39, C.U.40, C.U.41

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze III - w sesji zimowej. Uzyskanie zaliczenia pisemnego na ocenę, oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia pisemnego – poprawnych odpowiedzi).
- 2). obecność na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Ćwiczeń”

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania składające się z 15 - 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania zaliczenia 40 minut.
- 2). zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U.37, C.U.38, C.U.39, C.U.40, C.U.41

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W.13, C.W.14, C.W.15, C.W.16

4. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z kolokwium zaliczeniowego w formie pisemnej. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z kolokwium 60% na 100% punktów.
- 4). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb i problemów zdrowotnych pacjenta, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Programu promocji zdrowia”: umiejętność określenia celu programu (0-3 pkt.), umiejętność doboru grupy docelowej (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny programu (0-4 pkt.).
Pozytywną ocenę uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U.37, C.U.38, C.U.39, C.U.40, C.U.41

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu	Poziom osiągnięcia
------------------	--------------------

kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena: 5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób

prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarza, i podjęcie studiów drugiego stopnia

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

DIETETYKA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Dietetyka
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-04
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	mgr Małgorzata Kochman
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 30	10	10	10	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	0,5	0,5	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów	Według decyzji studenta	-	-
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: ilościowego i jakościowego zapotrzebowania organizmu człowieka na składniki pokarmowe niezbędne dla funkcjonowania organizmu w warunkach zdrowia i choroby, roli poszczególnych składników pokarmowych w ustroju, norm żywieniowych w zależności od wieku, stanu zdrowia i aktywności fizycznej, składu i wartości odżywczych produktów spożywczych, dysfunkcji wymagających żywienia dietetycznego, metod oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia, stosowanych metod żywienia dietetycznego, planowania żywienia dietetycznego w wybranych schorzeniach oraz potrafi sprawować opiekę w leczeniu żywieniowym i żywieniu dietetycznym.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Zdrowie publiczne, Podstawy pielęgniarstwa, Promocja zdrowia.
wymagania wstępne: student ma wiedzę o anatomii, funkcji, patologii poszczególnych narządów i układów organizmu ludzkiego, farmakoterapii stosowanej w dietetyce, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia danych o pacjencie (wywiad, obserwacja, pomiar parametrów, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
C.W27.	definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W28.	wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W29.	zna zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłania diety terapii;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W51.	zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U46.	ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych,	obserwacja studenta demonstrującego	ćwiczenia

	biochemicznych i badania podmiotowego;	umiejętność	
C.U47.	prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
C.U48.	stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych, trzustki i wątroby;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
C.U69.	posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć
Wykład - Dietetyka

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Podstawy dietetyki: - definicja dietetyki, - działy dietetyki, - określenie żywienia dietetycznego.	1
2.	Podstawy żywienia dietetycznego. - rodzaje i charakterystyka diet, - zróżnicowanie diet u dzieci i dorosłych, - przykłady zastosowania żywienia dietetycznego w wybranych stanach zdrowia, - niedożywienie i jego następstwa, - żywienie dojelitowe i pozajelitowe, - środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, - udział pielęgniarki w leczeniu żywieniowym.	2
3.	Przemiany energetyczne w organizmie człowieka. Bilans energetyczny ustroju i obliczenie zapotrzebowania na składniki odżywcze. Wartość odżywcza produktów spożywczych – charakterystyka poszczególnych grup produktów.	2
4.	Fizjologiczne normy zapotrzebowania na składniki odżywcze dla różnych grup ludności.	1
5.	Żywność a zdrowie ludzi: - prawidłowe żywienie, - wady żywienia, - żywienie człowieka w zdrowiu, - ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia.	2
6.	Nadzór sanitarny nad żywnością i żywieniem.	1
7.	Kierunki rozwoju dietetyki.	1
Razem godzin		10

Ćwiczenia – Dietetyka

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Zasady prawidłowego żywienia. Układanie jadłospisów.	2
2.	Ocena jadłospisów i planowanie żywienia dla człowieka zdrowego i chorego.	2
3.	Ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia.	2
4.	Wskazania dotyczące żywienia dietetycznego – klasyfikacja diet.	2
5.	Dobór środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielanie informacji o ich stosowaniu.	2
Razem godzin		10

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Higiena żywności.	-
2.	Wpływ procesów technologicznych na wartość odżywczą posiłków.	-
3.	Dietoterapia stosowana w leczeniu chorób.	-
4.	Zaburzenia odżywiania i ich wpływ na organizm.	-
Razem godzin		10

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Szewczyński J., Skrodzka Z.: Higiena żywienia. PZWL, Warszawa 1994.
2. Hasik J., Hryniewiecki L., Grzymisławski M.: Diabetologia. PZWL, Warszawa 2000.
3. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. PZWL, Warszawa 2001.

Uzupełniająca:

1. Ziemiański S.: Normy żywienia człowieka – fizjologiczne podstawy. PZWL, Warszawa 2001.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Dietetyka	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	20
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	10
SUMA GODZIN	40
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarstwa wg załącznik nr 1, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów i ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie pisemne z oceną, – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach i ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% na 100% punktów zaliczenia poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 15-20 pytań obejmujący treści programowe wykładów – czas rozwiązywania testu 45 minut oraz krótkie ustrukturyzowane pytania – 15-20 pytań obejmujących treści programowe ćwiczeń.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W27, C.W.28, C.W.29, C.W51, C.U.46, C.U. 47, C.U.48, C.U69, D.K1.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 60% na 100% możliwych do osiągnięcia.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa,
 - prawidłowy i logiczny układ treści,
 - jasność i zrozumiałość treści,
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki),
 - szczegółowość opracowania,
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii,
 - estetyka pracy.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W27, C.W.28, C.W.29.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej,	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie

	ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	mu na rozpoznawanie typowych problemów.	kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

BADANIE FIZYKALNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Badanie fizyczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-05
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr n. med. Anna Lewandowska dr n. med. Janina Zajchowska
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	<u>laboratorium/</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
		ćwiczenia*			
Ogólna liczba godzin zajęć –	20	30	10	0	0

60					
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu przeprowadzania badań podmiotowych i przedmiotowych pacjentów w różnym wieku, samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych w szpitalach, ambulatorium i w domu oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji) oraz o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.U4.	konstruuje wzór wykorzystania podstaw wiedzy anatomicznej w badaniu przedmiotowym;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W30.	omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W31.	charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W32	określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U36.	ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny – „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe), interpretacja badań;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U49.	przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa i jej dokumentowania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U50.	rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i wieku geriatrycznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U51.	wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, szyi, klatki piersiowej, w tym układu sercowo – naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium

	mięśniowo – szkieletowego i układu nerwowego;		
C.U52.	dokumentuje wyniki badania fizykalnego i ich wykorzystanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U53.	wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	laboratorium
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	laboratorium
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	laboratorium
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	laboratorium
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Badanie fizykalne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Wprowadzenie do tematyki przedmiotu. Ogólny podział badania fizykalnego.	1
2.	Badanie podmiotowe niemowląt, dzieci i osób dorosłych.	1

3.	Badanie ogólne.	2
4.	Badanie skóry.	2
5.	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego.	2
6.	Badanie jamy ustnej, gardła szyi.	2
7.	Badanie układu oddechowego.	1
8.	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego.	1
9.	Badanie układu sercowo – naczyniowego.	1
10.	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum.	1
11.	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	1
12.	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	1
13.	Badanie układu nerwowego.	1
14.	Badanie narządów zmysłów.	1
15.	Diagnostyka laboratoryjna.	1
16.	Dokumentacja kliniczna pacjenta.	1
Razem godzin		20

Laboratorium – Badanie fizykalne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Dokumentacja kliniczna pacjenta.	2
2.	Badanie podmiotowe niemowląt, dzieci i osób dorosłych.	2
3.	Badanie ogólne.	2
4.	Badanie skóry.	2
5.	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego.	2
6.	Badanie jamy ustnej, gardła szyi.	2
7.	Badanie układu oddechowego.	2
8.	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego.	2
9.	Badanie układu sercowo – naczyniowego.	2
10.	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum.	2

11.	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	2
12.	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	2
13.	Badanie układu nerwowego.	2
14	Badanie narządów zmysłów.	2
15.	Diagnostyka laboratoryjna.	2
Razem godzin		30

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Badanie dziecka.	2
2.	Badanie osób starszych.	2
3.	Badanie układu ruchu.	2
4.	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	2
5.	Diagnostyka laboratoryjna.	2
Razem godzin		10

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Dyk D. (red.): Badania fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2012.
2. Kokot F. (red.): Wywiad i badanie przedmiotowe. Urban & Partner, Wrocław 2004.

Uzupełniająca:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom II. Czelej, Lublin 2004.
2. Kabata J., Kalinowski L., Szczepańska – Konkel M., Angielski S.: Badania laboratoryjne w codziennej praktyce. MAK media, Gdańsk 2005.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Badanie fizykalne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	50
Praca własna studenta – samokształcenie	10

Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	50
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, kaliper, waga, wzrostomierz, siatki centylowe, stetoskop, otoskop, oftalmoskop, młotek neurologiczny, symulator badania układu oddechowego i krążenia.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). krótkie ustrukturyzowane pytania, 30 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut.
- 30 zakres weryfikacji efektów A.U4. C.W30. C.W31. C.W32C.U36 C.U49.C.U50. C.U51. C.U52. C.U53.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, wykonanie samodzielnego badania przedmiotowego oraz przeprowadzenie wywiadu

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student samodzielnie przeprowadzi badanie przedmiotowe i podmiotowe
- 2) zakres weryfikacji efektów A.U4. C.W30. C.W31. C.W32C.U36 C.U49.C.U50. C.U51. C.U52. C.U53. D.K1. D.K2. D.K4. D.K5. D.K6. D.K7. D.K8. D.K10.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z przygotowania samodzielnego badania

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student samodzielnie przeprowadzi badanie przedmiotowe

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne,

kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – ZAKAŻENIA SZPITALNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Zakażenia szpitalne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-07
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Fakultatywny
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzącego zajęcia	dr n. o zdr. Barbara Stawarz
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 60	10	30	20	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1	0	0

Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanować podstawową wiedzę dotyczącą: epidemiologii zakażeń szpitalnych, rozpoznawania i rejestracji zakażeń szpitalnych, postępowania w sytuacji wykrycia źródła zakażenia, ochrony pacjentów, siebie i współpracowników przed zakażeniami, właściwego postępowania mającego na celu zapobieganiu powstawaniu zakażeń szpitalnych.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: podstawy anatomii, biologii i chemii

wymagania wstępne: student ma podstawową wiedzę o chorobach zakaźnych, budowie i czynności komórki, układów: kostno- stawowego, mięśniowego, naczyniowego, oddechowego, pokarmowego, moczowo- pęciowego, nerwowego, będącą efektem kształcenia w szkole ponadgimnazjalnej.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
C.W39	Student definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	zaliczenie pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
C.W40	Student wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego;	zaliczenie pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
C.W41	Student wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania	zaliczenie pisemny – test	Wykład

	w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, zakażeniach układowych;	wielokrotnego wyboru	
C.W42	Student analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi, takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe;	zaliczenie pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U61	Student wdraża standardy postępowania zapobiegającego o zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;	zaliczenie pisemne na ocenę	Samokształcenie
C.U62	Student prowadzi ocenę i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
C.U63	Student bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2	Student systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja studenta demonstrującego postawę	ćwiczenia
D.K6	Student rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego postawę	ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykłady – Zakażenia szpitalne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Epidemiologia zakażeń szpitalnych	2
2.	Organizacja nadzoru nad zakażeniami w świecie i w Polsce	2
3.	Kryteria rozpoznawania zakażeń szpitalnych	2
4.	Monitorowanie zakażeń, analiza epidemiologiczna	2
5.	Dezynfekcja i sterylizacja jako element zwalczania zakażeń szpitalnych.	2
Razem godzin		10

Ćwiczenia – Zakażenia szpitalne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Biologiczne czynniki chorobotwórcze podlegające rejestracji w szpitalu	4
2.	Postępowanie z materiałem skażonym	3
3.	Postępowanie z odpadami medycznymi	3
4.	Postępowanie z narzędziami wielokrotnego użycia	4
5.	Postępowanie po ekspozycji na krew i inne potencjalne infekcyjne materiały mogące przenosić zakażenie wirusami krwiopochodnymi	4
6.	Zasady izolacji pacjentów zakażonych	4
7.	Zakażenia układowe	6
8.	Zasady pobierania materiału do badań bakteriologicznych	2
Razem godzin		30

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Standardy i procedury postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym	-
2.	Zasady przestrzegania higieny szpitalnej	-
3.	Podstawy prawne dotyczące nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Denys A.: Zakażenia Szpitalne w wybranych oddziałach. Warszawa 2013.
2. Dzierżanowska D., Jeljaszewicz J.: Zakażenia szpitalne. &- medica Press, Bielko-Biała 1999.
3. Fleischer M., Bober –Gheek B.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego. Urban & Partner, Wrocław 2006.

Uzupełniająca:

1. Heczko B.: Zakażenia szpitalne: podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. PZWL, Warszawa 2009.
2. Jabłoński L., Karwat D.: Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych. Czelej, Lublin 2002

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Zakażenia Szpitalne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności ☒
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	40
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	30
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

☒godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykłady i ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, wzory dokumentowania badania, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III.
- 2). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 25–30 pytań obejmujący treści programowe, czas rozwiązywania testu 30 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W.39, C.W.40, C.W.41, C.W.42

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie ustne – zadanie trzech pytań w semestrze III.
- 2). Obecność na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Zaliczenie ustne – udzielenie pozytywnej odpowiedzi na co najmniej dwa z trzech zadanych pytań.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U.62, C.U.63, C.K.2, C.K.6

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W.39, C.W.40, C.W.41, C.W.42

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na

samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby

odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/

Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – JĘZYK MIGOWY

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Język migowy
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C – 08
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	mgr Patrycja Trojnar
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 60	10	30	20	0	0

Ogólna liczba punktów ECTS – 3	3	3	0	0	0
Miejsce realizacji zajęć		Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona 193WW dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanowaną wiedzę na temat: budowy narządu słuchu, fizjologii słuchu, zna przyczyny i rodzaje wad słuchu

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Podstawy pielęgniarstwa.

Wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności aparatu słuchu, patologii aparatu słuchu.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
C. W 43	wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania;	Zaliczenie ustne	wykład

C. W 44	rozdziela sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu;	Zaliczenie ustne	wykład
C W 45	Posiada podstawowe wiadomości o niesłyszących;	Zaliczenie ustne	wykład
C W 46	Zna wskazówki praktyczne potrzebne do posługiwania się językiem migowym;	Zaliczenie ustne	wykład
C.W 47	rozpoznaje znaki daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	Zaliczenie ustne	wykład
C.W 48	zna zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym;	Zaliczenie ustne	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U 64	nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
C.U 65	posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno – opiekuńczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
C.U 66	posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D. K1	szanuje godność i autonomię osób głuchoniemych	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia
D. K2	dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z pracą własną i cudzą. Poszukuje optymalnych rozwiązań problemów osób głuchoniemych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia
D. K8	postępuje zgodnie z zasadami etyki;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia
D. K9	jest przygotowany do uczestnictwa w grupach, zdolny do porozumiewania się osobami głuchoniemymi na szczeblu podstawowym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykłady – Język migowy

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Podstawowe teorie dotyczące przyczyn występowania wad słuchu , przedstawienie różnorodnych uwarunkowań tych procesów.	2
2.	Elementarna wiedza dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń.	2
3.	Podstawowe wiadomości o niesłyszących. Tendencje i zmiany w edukacji głuchych.	2
4.	Praktyczne wskazówki do posługiwania się językiem migowym.	2
5.	Polski język migowy jako naturalna forma porozumiewania się.	2
	Razem godzin	10

Ćwiczenia – Język migowy

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Przedstawienie alfabetu	2
2.	Pokaz liczebników.	2
3.	Pokaz dni tygodnia, kolorów, pory roku, nazwy miesięcy.	2
4.	Podstawowe zwroty w języku migowym.	2
5.	Znaki o tematyce rodziny	2
6.	Pobyt w szpitalu.	2
7.	Znaki dotyczące samopoczucia.	2
8.	Tematyka świąteczna w języku migowym.	2
9.	Nazwy wybranych miast. Wycieczka.	2
10.	Higiena części ciała w języku migowym	2
11.	Rzeczy użytku codziennego.	2
12.	Znaki dotyczące żywności i przygotowywania posiłków.	2
13.	Znaki dotyczące choroby i pobytu w szpitalu.	2
14.	Choroby i ich objawy	2
15.	Aspekty prozdrowotne.	2

Razem godzin	30
---------------------	-----------

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Utrwalanie poznanych liter alfabetu polskiego, oraz liczebników- ćwiczenia przed lustrem.	5
2.	Poszukiwanie kontaktu w środowisku z osobą głuchoniemą, poznawanie jej sposobu komunikowania się, wykorzystywanie poznanych znaków.	5
3.	Poznanie środowiska osób głuchoniemych w nieformalnych organizacjach(np. spotkania w klubach)	5
4.	Samokształcenie w oparciu o podaną literaturę	5
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Szczepankowski B.: Język migowy w terapii. Łódź 2008.

Uzupełniająca:

1. Czajkowska-Kisiel M.: Język migowy jako przedmiot nauczania, „Audiofonologia”.
2. Grzesiak I.: Minirozmówki migowo (PJM) – polskie; polsko-migowe (PJM) ze słowniczkiem Olsztyn 2008.
3. Tomaszewski P., Bielak M., Rosik P. Podstawy Języka Migowego

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Język migowy	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	40
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	10
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz z instruktażem.

Środki dydaktyczne

Laptop, plansze

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie ustne na koniec semestru III
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia ustnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Zaliczenie ustne- student odpowiada na zadane pytania
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W 43; C.W 44

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest przedstawienie poznanej wiedzy i umiejętności z wykorzystaniem elementów poznanych na spotkaniach z osobami niesłyszącymi.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia: zaliczenie ustne

Ocenę pozytywną za na zaliczeniu ustnym na koniec semestru uzyskuje student, który wykazuje wiedzę i umiejętności wg tabeli „poziom osiągnięcia, kategoria efektu kształcenia- przeciętny.

3. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest przedstawienie poznanych umiejętności wg tabeli „poziom osiągnięcia, kategoria efektu kształcenia- przeciętny.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: CW 45; CW 46; D K 1; DK 2; DK 8; DK 9

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował przekazanej w trakcie zajęć wiedzy	Opisze przyczyny i scharakteryzuje wady słuchu Omówi poszczególne środki komunikacji	Opisze stopnie uszkodzenia słuchu Przedstawi elementarne znaczenie języka	Przedstawi wiadomości o niesłyszących Szczegółowo omówi znaczenie języka

			migowego dla osób niesłyszących.	migowego jego prawidłowości i zakłócenia.
Umiejętności	Nie potrafi w sposób prawidłowy przedstawić poznanych znaków (w tym alfabetu polskiego i liczebników).	Posługuje się alfabetem literując nazwy i czytając je. Poszerza znane podstawy języka migowego	Pokaże dni tygodnia, nazwy miesięcy, zwroty grzecznościowe Łączy język migowy z jednym z elementów mowy ciała Próbuje używać języka migowego korzystając ze skrótów myślowych obecnych w potocznym języku wśród osób głuchoniemych	Używa podstawowych zwrotów w języku migowym, potrafi zbudować zdanie, odczyta znaki migane przez drugą osobę. Sprawnie łączy język migowy z mową ciała (gesty, mimika twarzy, ruch warg) Sprawnie buduje skróty myślowe i posługuje się nimi.
Kompetencje społeczne	Nie wyraża woli i chęci uczestniczenia w grupach	Nie posiada wiedzy aby uczestniczyć w grupach	Jest przygotowany do uczestnictwa w grupach,	Jest w pełni przygotowany do uczestnictwa w grupach, posiada wymagane umiejętności i wiedzę

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biele, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pięlegniarstwa, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Promocja Zdrowia Psychicznego
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C - 09
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Fakultatywny
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	mgr Aneta Ospelt – Bąk
Język wykładowy	polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 60	10	30	20	0	0
Ogólna liczba	0	2	0	0	0

punktów ECTS – 2					
Miejsce realizacji zajęć		Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę z zakresu komponentów zdrowia psychicznego, znaczenia higieny psychicznej w życiu codziennym, najczęstszych potrzeb w zakresie zdrowia psychicznego i różnych form ich zaspokajania.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Posiadana wiedza z zakresu promocji zdrowia, zdrowia publicznego, podstaw pielęgniarstwa, opieki zdrowotnej, psychologii, pedagogiki, socjologii, psychiatrii.

wymagania wstępne: Posiada wiedzę na temat budowy i czynności układu nerwowego, patologii układu nerwowego, zaburzeń psychicznych, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajania.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo□	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia **	Forma zajęć dydaktycznych***
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
C.W15.	zna zasady opracowania autorskich programów z zakresu promocji zdrowia psychicznego (psychoprofilaktyki i psychoedukacji);	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład

C.W16.	omawia Ustawę o Ochronie Zdrowia Psychicznego – akty wykonawcze;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	ćwiczenia
C.W47.	charakteryzuje teorie rozwojowe zdrowia psychicznego i definiuje zdrowie psychiczne;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	ćwiczenia
C.W48.	rozpoznaje zagrożenia i pozytywne czynniki w kształtowaniu zdrowia psychicznego;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	ćwiczenia
C.W49.	omawia stres jako determinant równowagi biopsychospołecznej organizmu w aspekcie zdrowia psychicznego;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład, ćwiczenia
C.W50.	wykazuje rolę pielęgniarstwa w profilaktyce wypalenia zawodowego, agresji, przemocy i mobbingu w różnych okresach życia człowieka;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład, ćwiczenia
	omawia rys historyczny promocji zdrowia psychicznego jako ruchu społecznego i naukowego;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
	opisuje mechanizmy patogenne wpływające na zdrowie psychiczne – zachowania antyzdrowotne;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U67.	podejmuje działania promujące zdrowie psychiczne i rozpoznaje sieci wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
C.U68.	podejmuje działania zapobiegające oraz diagnostyczne dotyczące występowania przemocy, agresji, mobbingu i wypalenia zawodowego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja studenta demonstrującego postawę,	ćwiczenia
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja studenta demonstrującego postawę,	ćwiczenia
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego postawę,	ćwiczenia
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego postawę,	ćwiczenia
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego postawę,	ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć**Wykłady – Promocja Zdrowia Psychicznego**

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Rys historyczny promocji zdrowia psychicznego jako ruchu społecznego i naukowego	1
2.	Mechanizmy patogenicznie wpływające na zdrowie psychiczne – zachowania anty-zdrowotne	3
3.	Psychoprofilaktyka – fazy psychoprofilaktyki wg. WHO	2
4.	Psychoedukacja – cele, zadania	4
Razem godzin		10

Ćwiczenia – Promocja Zdrowia Psychicznego

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Zdrowie, zdrowie psychiczne, norma psychiczna	6
2.	Komponenty zdrowia psychicznego, cechy zdrowia psychicznego, dojrzałość emocjonalna	6
3.	Komponenty postawy wobec zdrowia psychicznego – postawy negatywne, pozytywne	5
4.	Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego – akty wykonawcze.	4
5.	Programy promocyjne i profilaktyczne – Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego (NPOZP)	4
6.	Kompetencje pielęgniarki w dziedzinie promowania zdrowia psychicznego i działań psychoprofilaktycznych	5
Razem godzin		30

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Autorskie programy z zakresu promocji zdrowia psychicznego 1. psychoprofilaktyka 2. psychoedukacja	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura**Podstawowa:**

1.Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M., (red.): Promocja zdrowia. Tom 2. PZWL, Warszawa 2010.

- 2.Czabała J. Cz., (red.): Zdrowie psychiczne. Wyd. IPiN, Warszawa 2000.
3.Dąbrowski K., (red.): Zdrowie psychiczne, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1979.

Uzupełniająca:

- 1.Kurpas D., Miturska H., Kaczmarek M., (red.): Podstawy psychiatrii. Wyd. Continuo, Wrocław 2009.
2.Wilczek-Rużyczka E., (red.): Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Wyd. Czelej, 2007.
3.Wojnarowska B. (red.): Edukacja zdrowotna. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2007.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Promocja Zdrowia Psychicznego	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	40
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	10
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia - ćwiczenia z prezentacją multimedialną, instruktaż, dyskusja, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z ćwiczeń oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 40–50 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W15; C.W49.; C.W50;

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z kolokwium częściowych oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 40–50 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu; C.W16.; C.W47.; C.W48.; C.W49.; C.W50; CU67; CU68; DK2; DK3; DK4; DK6; DK9.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z opracowanego autorskiego programu z zakresu psychoprofilaktyki lub psychoedukacji i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury program autorski.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlina 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W15; C.W16.; C.W47.; C.W48.; C.W49.; C.W50.; C.U67.; C.U68.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

--

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-02
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	II
Semestr	III, IV
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	15
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. Janusz Schabowski dr n. med. Magdalena Kozimala
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	70 (30 choroby wewnętrzne,/	0	20	120	160

370	40 pielęgniarstwo internistyczne,)				
Ogólna liczba punktów ECTS – 15	4	0	1	6	4
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział chorób wewnętrznych w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczelnia podpisała umowę	Oddział chorób wewnętrznych wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma posiadać wiedzę na temat: zaburzeń ze strony chorób wewnętrznych, metod diagnostycznych stosowanych w internistycznej, chorób internistycznych najczęściej występujących w populacji osób dorosłych, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach internistycznych oraz sprawować profesjonalną opiekę pielęgniarską nad chorymi internistycznie.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa, Dietetyka

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu pokarmowego, oddechowego, moczowego, wewnątrzwydzielniczego, krążenia, krwiotwórczego, patologii ze strony w/w układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
--	---	--	---------------------------

kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo			
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w schorzeniach układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, wątroby, trzustki, moczowego, kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w internie;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorym w internie;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych w internie;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w internie i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w oddziale wewnętrznym;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału internistycznego;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład

D.W14.	zna zasady organizacji opieki internistycznej w Polsce;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W15.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U2.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki pacjentów w chorobach internistycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U8.	diagnozuje stopień rozwoju ryzyka odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U11.	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje ocenę bilansu płynów pacjenta.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji”, „Proces Pielęgnowania”, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U30.	tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania;	obserwacja studenta demonstrującego	praktyki zawodowe

		umiejętność	
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

		umiejętność	
--	--	-------------	--

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Choroby wewnętrzne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Choroby układu krążenia, serca i naczyń krwionośnych.	3
2.	Schorzenia układu oddechowego.	3
3.	Schorzenia układu trawiennego.	3
4.	Schorzenia wątroby.	3
5.	Schorzenia trzustki.	3
6.	Schorzenia układu moczowego.	3
7.	Schorzenia układu krwiotwórczego.	3
8.	Schorzenia układu dokrewnego.	3
9.	Schorzenia układu kostno – stawowego.	3
10.	Schorzenia mięśni.	3
Razem godzin		30

Wykład – Pielęgniarstwo internistyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Zadania i kompetencje pielęgniarki wobec chorego hospitalizowanego w oddziale internistycznym.	1
2.	Udział pielęgniarki w diagnostyce i terapii chorób internistycznych.	1
3.	Ogólna charakterystyka objawów patologicznych chorób układu sercowo naczyniowego. Diagnostyka kardiologiczna.	1
4.	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krążenia.	1
5.	Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwinną serca, nadciśnieniem tętniczym	2
6.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niewydolnością serca.	1
7.	Pielęgnowanie chorego z zawałem mięśnia sercowego.	1
8.	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu oddechowego.	1
9.	Diagnostyka w pulmonologii – zadania pielęgniarki.	1

10.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową.	2
11.	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.	2
12.	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony przewodu pokarmowego.	1
13.	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób przewodu pokarmowego.	1
14.	Opieka pielęgniarska nad chorym z: chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy.	2
15.	Opieka pielęgniarska nad chorym z przewlekłym zapaleniem trzustki.	1
16.	Opieka pielęgniarska nad chorym z marskością wątroby.	2
17.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z ostrym i przewlekłym zapaleniem pęcherzyka żółciowego.	1
18.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą. Edukacja w cukrzycy.	2
19.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym ze śpiączką hipoglikemiczną i hiperglikemiczną.	2
20.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy.	1
21.	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu moczowego.	1
22.	Zadania pielęgniarki w diagnostyce urologicznej.	1
23.	Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.	2
24.	Pielęgnowanie pacjenta z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych.	1
25.	Pielęgnowanie pacjenta z kłębuszkowym zapaleniem nerek	1
26.	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym dializowanym.	2
27.	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krwiotwórczego.	1
28.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niedokrwistością.	1
29.	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z białaczką.	1
30.	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym ze skazą krwotoczną.	1
31.	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów.	1
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Przygotowanie pacjenta do leczenia cukrzycy metodą ciągłego podskórnego wlewu insuliny.	-
2.	Odżywianie pacjentów dializowanych – rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	-

3.	Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu higieny i profilaktyki schorzeń układu oddechowego.	-
4.	Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu profilaktyki schorzeń układu ruchu.	-
5.	Osteoporoza– rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	-
6.	Zespół nerczycowy– rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	-
7.	Zapalenie płuc– rola pielęgniarki w profilaktyce schorzenia.	-
8.	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z wrzodzącym zapaleniem jelita grubego i chorobą Leśniowskiego - Crohna.	-
9.	Pielęgnowanie chorego z zapaleniem mięśnia sercowego.	-
10.	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z ziarnicą złośliwą i szpiczakiem mnogim.	-
11.	Zapoznanie się ze specyfiką pracy w Stacji Dializ.	-
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale internistycznym.	12
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	12
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale internistycznym.	12
4.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział internistyczny.	12
5.	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	12
6.	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta ze schorzeniami narządów wewnętrznych.	13
7.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta.	13
8.	Dokumentowanie świadczeń opieki pielęgniarskiej.	13
9.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	13
10.	Znajomość etiologii , objawów i sposobów leczenia: choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy, choroby wieńcowej, niewydolności serca, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, niedokrwistości, cukrzycy, przewlekłej niewydolności nerek	2
11.	Znajomość potrzeb/problemów pacjenta i sposobów ich zaspokajania w wyżej wymienionych jednostkach chorobowych	3
12.	Znajomość badań diagnostycznych w internie, interpretacja wyników badań	3

Razem godzin	120
---------------------	------------

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale internistycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad pacjentem.	20
2.	Uczestniczenie w przyjęciu chorego na oddział internistyczny.	20
3.	Rozpoznanie potrzeb problemów pielęgnacyjnych u pacjentów ze schorzeniami narządów wewnętrznych. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	40
4.	Udział w procesie leczenia pacjenta ze schorzeniami narządów wewnętrznych.	80
Razem godzin		160

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Kokot F.: Choroby wewnętrzne. PZWL, Warszawa 1996.
2. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2009.
3. Daniluk J., Jurkowska G.: Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005.
4. Pączek L., Mucha K., Foroniewicz B.: Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wyd. I, Wyd. PZWL, Warszawa 2005.

Uzupełniająca:

1. Wierusz – Wysocka B., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Pisarczyk – Wiza D., Naskręt D.: Choroby wewnętrzne. UMim. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2008.
2. Totoń J.: Cukrzyca. Nauczanie samoopieki. PWN, Warszawa 1995.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	350
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	40
SUMA GODZIN	410
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	15

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarstwa wg załącznik nr 1, sprzęt do nauki czynności z zakresu ratownictwa medycznego wg załącznik nr 2, sprzęt do badania fizykalnego wg załącznik nr 3, opisy przypadków, prezentacje.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej z chorób wewnętrznych oraz egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania z pielęgniarstwa internistycznego.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi z chorób wewnętrznych oraz z pielęgniarstwa internistycznego).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 30 pytań obejmujący treści programowe (30 pytań z części klinicznej i 15 pytań z pielęgniarstwa z podziałem na cztery grupy egzaminacyjne, 15 pytań dla każdej z grup) – czas rozwiązywania testu 45 minut oraz 90 minut na odpowiedzi na pytania z pielęgniarstwa internistycznego
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.15.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Zaliczenie samokształcenia obejmuje przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z dziesięciu wybranych tematów.
 - Prezentację przygotowuje grupa od 10 do 15 studentów.
 - Temat może być zaproponowany przez studenta.
 - Ocena prezentacji obejmuje: uzasadnienie wyboru tematu, zawartość merytoryczną, formę graficzną, podsumowanie, bibliografię i czas prezentacji (10 min.).
- 3). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy zaprezentowanej na temat i oddanej w wersji elektronicznej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 4). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z prezentacji minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).
- 5). Obowiązkowe uczestniczenie w poznaniu specyfiki pracy w Stacji Dializ (lista obecności)

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Studenci podzieleni na grupy opracowują w formie elektronicznej na podstawie aktualnej literatury jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela lub według własnych zainteresowań.
- 2). Kryteria oceny prezentacji:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.

- szczegółowość opracowania (program Microsoft Office PowerPoint wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 30, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wersja elektroniczna na płycie CD – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.15.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z kolokwium zaliczeniowego w formie pisemnej. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z kolokwium 60% na 100% punktów.
- 4). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 5). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Kryteria do oceny wiadomości: Znajomość etiologii, objawów i sposobów leczenia: choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy, choroby wieńcowej, niewydolności serca, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, niedokrwistości, cukrzycy, przewlekłej niewydolności nerek (0-10 pkt.), znajomość potrzeb/problemów pacjenta i sposobów ich zaspokajania w wyżej wymienionych jednostkach chorobowych (0-10 pkt.), znajomość badań diagnostycznych w internecie, interpretacja wyników badań (0-10 pkt.). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 18 pkt. (60% na 100%) (18 pkt. – 3,0; 19-21 pkt. – 3,5; 22-24 pkt. – 4,0; 25-27 pkt. – 4,5; 28-30 pkt. – 5,0)
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.2, D.U.3, D.U.8, D.U.9, D.U.11, D.U.12, D.U.13, D.U.25, D.U.27, D.U.28, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.2, D.U.3, D.U.8, D.U.9, D.U.11, D.U.12, D.U.13, D.U.25, D.U.27, D.U.28, D.U.30., D.U.32, D.U.33.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne Uwaga! Tych efektów nie ma w module nauki podstawowe i nauki społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PEDIATRIA I PIELEGNIARSTWO PEDIATRYCZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-03
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	II
Semestr	III, IV
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	17
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr n. med. Anna Lewandowska mgr Aneta Ospelt -Bąk
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –		0	20	160	160

410	70 (40 pediatria, 30 pielęgniarstwo)				
Ogólna liczba punktów ECTS – 17	4	0	1	8	4
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział dziecięcy w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie lecniczym z którym Uczenia podpisała umowę	Oddział dziecięcy wybrany przez studenta w podmiotach lecniczych z którymi Uczenia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę z zakresu chorób wieku dziecięcego, metod diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych stosowanych w pediatrii, student posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji opieki nad dzieckiem zdrowym, chorym i/lub niepełnosprawnym oraz w terminalnej fazie choroby.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Psychologia, Pedagogika, Podstawy pielęgniarstwa i etyka.

wymagania wstępne: student ma wiedzę z zakresu budowy oraz funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka, rozwoju człowieka w cyklu życia, potrzeb zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstkich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia	Forma zajęć dydaktycznych
--	---	-----------------------------------	------------------------------

standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	absolwent potrafi:	efektów kształcenia	
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W18.	wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach wieku dziecięcego;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu dziecka w poszczególnych przedziałach wiekowych;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w schorzeniach wieku dziecięcego;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad dzieckiem w zależności od stanu oraz z uwzględnieniem poszczególnych etapów rozwojowych;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w wykonywanych w pediatrii;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w pediatrii i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad dzieckiem chorym i/lub niepełnosprawnym oraz w terminalnej fazie choroby;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania dziecka i jego rodziny do samoopieki;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W11.	różnicuje reakcje dziecka i jego rodziny na chorobę i hospitalizację;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu dziecka do oddziału pediatrycznego w zależności od stanu zdrowia;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W19.	omawia patofizjologię objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W20.	charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład

D.W52.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U2.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia u dziecka w poszczególnych przedziałach wiekowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki w schorzeniach wieku dziecięcego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób wieku dziecięcego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U7.	ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U10.	ocenia stan ogólny dziecka chorego w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje dziecko do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną dziecka, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U16.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia w pediatrii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	obserwacja studenta	zajęcia praktyczne,

		demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje informacje o stanie zdrowia dziecka chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym dzieckiem,,: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji” i „Proces Pielęgowania”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U29.	ocenia poziom bólu, reakcję dziecka chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U30.	tworzy dziecku warunki do godnego umierania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne,

	opiece;	umiejętność, samoocena studenta	praktyki zawodowe
D.K4.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Pediatria

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Zagadnienia medycyny społecznej w pediatrii. Uodparnianie w pediatrii. Żywienie w pediatrii. Rozwój dziecka: Rozwój somatyczny, Rozwój psychiczny.	2

	Ocena rozwoju dziecka.	
2.	Układ krążenia: Wady wrodzone serca i dużych naczyń, Niewydolność serca, Zapalenie osierdzia.	2
3.	Układ oddechowy: Zakażenie górnych dróg oddechowych, Zapalenie dolnych dróg oddechowych, Mukowiscydoza, Astma, Gruźlica wieku rozwojowego – klasyfikacja, objawy, leczenie.	2
4.	Układ pokarmowy: Ostra i przewlekła biegunka, Choroba wrzodowa, Celiakia, Refluks żołądkowo-przełykowy, Choroby trzustki i wątroby, Zaburzenia czynnościowe.	2
5.	Układ moczowy: Zakażenia układu moczowego, Kłębuszkowe zapalenie nerek, Ostra niewydolność nerek, Przewlekła niewydolność nerek, Zespół nerczycowy, Moczenie nocne.	2
6.	Choroby otolaryngologiczne: Choroby nosa i zatok przynosowych, Choroby jamy ustnej i gardła, Zapalenie krtani,	2

	Choroby uszu.	
7.	Schorzenia układu nerwowego: Wady rozwojowe układu nerwowego, Mózgowe porażenie dziecięce, Wodogłowie, Padaczka, Upośledzenie umysłowe, Urazy układu nerwowego, Choroby nerwowo – mięśniowe.	2
8.	Choroby wydzielania wewnętrznego: Cukrzyca, Nadczynność i niedoczynność tarczycy, Nadczynność i niedoczynność kory nadnerczy.	2
9.	Choroby tkanki łącznej: Gorączka reumatyczna, Reumatoidalne zapalenie stawów.	2
10.	Choroby układu krwiotwórczego i krwi: Choroby układu czerwonokrwinkowego, Choroby układu białokrwinkowego, Skazy krwotoczne.	2
11.	Choroby wrodzone i metaboliczne: Choroby uwarunkowane genetycznie, Fenylketonuria, Galaktozemia, Bloki metaboliczne.	2
12.	Choroby alergiczne.	2
13.	Choroby zakaźne	2
14.	Podstawy rozpoznawania stanów chorobowych: Wywiady i badanie przedmiotowe,	2

	Semiotyka ogólna, Badania laboratoryjne, Badania rentgenowskie, Badania ultrasonograficzne, Podstawowe metody diagnostyczne w chorobach poszczególnych układów.	
15.	Podstawy leczenia w wieku rozwojowym.	2
Razem godzin		30

Wykład – Pielęgniarstwo pediatryczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Udział pielęgniarki w zmniejszaniu chorobowości, zachorowalności, wypadkowości, umieralności wśród dzieci i młodzieży.	2
2.	Model zawodowy pielęgniarki pediatrycznej.	2
3.	Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i rodziców.	2
4.	Reakcje dziecka i jego rodziców na chorobę i hospitalizację.	2
5.	Potrzeby dziecka chorego i/lub niepełnosprawnego.	2
6.	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	2
7.	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	2
8.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	2
9.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	2
10.	Model opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	2
11.	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	2
12.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach zakaźnych.	2
13.	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	2
14.	Model opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	2
15.	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	2
16.	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych.	2

17.	Opieka paliatywna w pediatrii. Ból u dzieci i jego leczenie.	2
18.	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego.	2
19.	Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	2
20.	Udział pielęgniarki w diagnozie i leczeniu pacjenta pediatrycznego	2
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Model zawodowy pielęgniarki pediatrycznej.	2
2.	Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i rodziców.	2
3.	Pielęgnowanie wcześniaka, noworodka z wybranymi wadami i stanami chorobowymi zagrażającymi życiu.	2
4.	Potrzeby dziecka chorego i/lub niepełnosprawnego.	2
5.	Gruźlica wieku rozwojowego – klasyfikacja, objawy, leczenie.	2
6.	Choroba wrzodowa, choroby trzustki i wątroby,	2
7.	Choroby uszu.	2
8.	Urazy układu nerwowego, Choroby nerwowo – mięśniowe	2
9.	Nadczynność i niedoczynność tarczycy, Nadczynność i niedoczynność kory nadnerczy.	2
10.	Galaktozemia – przyczyny, objawy, leczenie, Błoki metaboliczne – przyczyny, klasyfikacja, objawy, leczenie.	2
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Udział pielęgniarki w zmniejszaniu chorobowości, zachorowalności, wypadkowości, umieralności wśród dzieci i młodzieży.	7

2.	Model zawodowy pielęgniarki pediatrycznej.	7
3.	Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i rodziców.	7
4.	Reakcje dziecka i jego rodziców na chorobę i hospitalizację.	7
5.	Potrzeby dziecka chorego i/lub niepełnosprawnego.	7
6.	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	7
7.	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	7
8.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	7
9.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	7
10.	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	7
11.	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	7
12.	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	7
13.	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	7
14.	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	7
15.	Pielęgnowanie wcześniaka, noworodka z wybranymi wadami i stanami chorobowymi zagrażającymi życiu.	7
16.	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych.	7
18.	Opieka paliatywna w pediatrii. Ból u dzieci i jego leczenie. Formy wsparcia (organizacje i stowarzyszenia rodziców i dzieci).	6
19.	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego.	6
20.	Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	6
21.	Kąpiel niemowlęcia, przewijanie niemowlęcia – algorytm postępowania.	6
22.	Termoregulacja – techniki pomiaru temperatury ciała u dziecka.	6
23.	Standard opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wysoką temperaturą ciała. Postępowanie pielęgniarskie w sytuacji wystąpienia drgawek gorączkowych.	6
24.	Technika karmienia przez butelkę. Zalecenia Zespołu Ekspertów dotyczących żywienia dzieci.	6
25.	Procedura wykonania inhalacji i drenażu ułożeniowego.	6
Razem godzin		160

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Udział pielęgniarki w zmniejszaniu chorobowości, zachorowalności, wypadkowości, umieralności wśród dzieci i młodzieży.	7
2.	Model zawodowy pielęgniarki pediatrycznej.	7
3.	Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i rodziców.	7
4.	Reakcje dziecka i jego rodziców na chorobę i hospitalizację.	7
5.	Potrzeby dziecka chorego i/lub niepełnosprawnego.	7
6.	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	7
7.	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	7
8.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	7
9.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	7
10.	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	7
11.	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	6
12.	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	6
13.	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	6
14.	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	6
15.	Pielęgnowanie wcześniaka, noworodka z wybranymi wadami i stanami chorobowymi zagrażającymi życiu.	6
16.	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych.	6
17.	Opieka paliatywna w pediatrii. Ból u dzieci i jego leczenie. Formy wsparcia (organizacje i stowarzyszenia rodziców i dzieci).	6
18.	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego.	6
19.	Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	6
20.	Kąpiel niemowlęcia, przewijanie niemowlęcia – algorytm postępowania.	6
21.	Termoregulacja – techniki pomiaru temperatury ciała u dziecka.	6
22.	Standard opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wysoką temperaturą ciała. Postępowanie	6

	pielęgniarskie w sytuacji wystąpienia drgawek gorączkowych.	
23.	Technika karmienia przez butelkę. Zalecenia Zespołu Ekspertów dotyczących żywienia dzieci.	6
24.	Procedura wykonania inhalacji i drenażu ułożeniowego.	6
25.	Udział pielęgniarki w zmniejszaniu chorobowości, zachorowalności, wypadkowości, umieralności wśród dzieci i młodzieży.	6
Razem godzin		160

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Nowak S.: Propedeutyka pediatrii. PZWL, Warszawa 1987.
2. Górnicki B., Dębiec B., Baszczyński J.: Pediatria. PZWL, Warszawa 1995.
3. Lewer H., Robertson L.: Opieka nad dzieckiem. PZWL, Warszawa 1990.
4. Fenella St., J. Adamson, Hull D.: Pielęgnowanie chorych dzieci. PZWL, Warszawa 1990

Uzupełniająca:

1. Rakowska – Rózewicz D.: Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej, Lublin 2001.
2. Szajner – Millar J., Papierkowski A.: Choroby wieku rozwojowego. PZWL, Warszawa 1997.
3. Brykczyńska M.: Pielęgniarstwo pediatryczne – zagadnienia etyczne. PZWL, Warszawa 1996.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	220
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	60
SUMA GODZIN	300
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	12

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktorem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarских wg załącznik nr 1, sprzęt do nauki czynności z zakresu ratownictwa medycznego wg załącznik nr 2, sprzęt do badania fizykalnego wg załącznik nr 3, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – test uzupełnień, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test uzupełnień składający się z 48–60 pytań obejmujący treści programowe (24–30 pytań z części klinicznej i 24–30 pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 70 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.9, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.15, D.W.16, D.W.17, D.W.18, D.W.19, D.W.20.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.6, D.W.10.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.

- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pięlegniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.9, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.29, D.U.30, D.U.33, D.U.33.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pięlegniarza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.29, D.U.30, D.U.33, D.U.33.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Tylko przekopiować gdy dotyczy przedmiotów specjalistycznych i podstaw pielęgniarstwa.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne 6	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu

pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PIELĘGNIARSTWO CHIRURGICZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-04
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	II
Semestr	III, IV
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	15
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. n. med. Sławomir Rudzki dr n. przyr., mgr piel. Wiesława Ciechaniewicz
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 370	70 (30 chirurgia,/ 40 pielęgniarstwo chirurgiczne)	0	20	120	160

Ogólna liczba punktów ECTS –15	4	0	1	6	4
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Chirurgiczny Centrum Opieki Medycznej 37-500 Jarosław ul. 3-Maja 70 lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczelnia podpisała umowę	Oddział chirurgiczny wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma posiadać wiedzę na temat: metod diagnostycznych stosowanych w chirurgii, wybranych schorzeń chirurgicznych, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach chirurgicznych oraz umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad chorymi leczonymi chirurgicznie.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa, Dietetyka

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów i narządów człowieka, patologii poszczególnych układów i narządów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów, narządów i zmysłów, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w wybranych schorzeniach chirurgicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w chirurgii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie chirurgicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorym w schorzeniach chirurgicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych w chirurgii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w chirurgii i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorymi leczonymi chirurgicznie,	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację na oddziale chirurgicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego na oddział chirurgiczny;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki chirurgicznej w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W30.	zna zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W31.	charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W32.	zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład

D.W33.	zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W34.	wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W35.	wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W52.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w chorobach leczonych chirurgicznie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób chirurgicznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U10.	ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych stosowanych w chirurgii i powikłań pooperacyjnych,;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U11.	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej	zaliczenie pisemne na	zajęcia praktyczne,

	dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	ocenę - „Procesu pielęgnowania”	praktyki zawodowe
D.U19.	prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego,	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U21.	pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U24.	prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta po zabiegach chirurgicznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji” (w formie elektronicznej);	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U29.	ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę – „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne,

	samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	umiejętność	praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	odpowiedź ustna, obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	wykład, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego	obserwacja postawy	zajęcia praktyczne,

	rodziną oraz współpracownikami;	studenta	praktyki zawodowe
--	---------------------------------	----------	-------------------

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – chirurgia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Badania diagnostyczne w chirurgii.	3
2.	Zakażenia w chirurgii.	2
3.	Postępowanie po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia.	2
4.	Urazy narządu ruchu: rany, stłuczenia, złamania, skręcenia – przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	2
5.	Działania diagnostyczno – terapeutyczne u pacjenta po urazie mechanicznym (głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kręgosłupa, kości miednicy) i termicznym (oparzenia, odmrożenia).	4
6.	Metody operacyjne w ramach chirurgii ogólnej i urazowej.	2
7.	Ostre stany chirurgiczne: krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie trzustki, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej – postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	4
8.	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach układu pokarmowego wymagających leczenia chirurgicznego.	4
9.	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach tarczycy wymagających leczenia chirurgicznego.	2
10.	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u pacjentów z rakiem piersi.	3
11.	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach naczyń tętniczych i żylnych.	2
Razem godzin		30

Wykład – Pielęgniarstwo chirurgiczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Specyfika pracy pielęgniarki na oddziale chirurgicznym. Proces pielęgnowania chorego leczonego metodami zabiegowymi.	3
2.	Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i opieka nad pacjentem po wykonaniu badań – zadania pielęgniarki.	3

3.	Zadania pielęgniarki w przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	4
4.	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Pielęgnowanie ukierunkowane na zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.	4
5.	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w chirurgii jednego dnia i opieka po zabiegu.	2
6.	Pielęgnowanie chorego w opatrunku gipsowym i na wyciągu.	2
7.	Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem czaszkowo-mózgowym.	2
8.	Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem klatki piersiowej.	2
9.	Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem kręgosłupa i rdzenia kręgowego.	2
10.	Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobą oparzeniową.	2
11.	Opieka pielęgniarska nad chorymi w ostrych stanach chirurgicznych: krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie trzustki, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej.	4
12.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami układu pokarmowego wymagającymi leczenia chirurgicznego.	4
13.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami tarczycy wymagającymi leczenia chirurgicznego.	2
14.	Opieka pielęgniarska nad chorym z rakiem piersi.	2
15.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyń tętniczych i żylnych.	2
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Przygotowanie pacjenta leczonego metodami zabiegowymi do badań diagnostycznych (badania: fizykalne, biochemiczne, radiologiczne, ultrasonograficzne, endoskopowe).	5
2.	Planowanie działań profilaktycznych zapobiegających powikłaniom pooperacyjnym bliższym i dalszym w zależności od oceny stanu chorego, schorzenia i rodzaju zabiegu.	5
3.	Program edukacji chorego operowanego z powodu schorzeń układu pokarmowego, naczyń tętniczych i żylnych (uwzględnienie stanu ogólnego, rodzaju schorzenia).	5
4.	Wykorzystanie założeń V. Henderson w planowaniu pielęgnowania pacjenta przed zabiegiem operacyjnym, w dobie zabiegu operacyjnego i w kolejnych dniach pobytu w oddziale.	5
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki na oddziale chirurgicznym.	5
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i zespołem terapeutycznym.	5
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego na oddziale chirurgicznym.	10
4.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział chirurgiczny.	10
5.	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	10
6.	Znajomość etiologii, objawów i sposobów leczenia wybranych chorób chirurgicznych.	15
7.	Znajomość badań diagnostycznych w chirurgii, interpretacja wyników badań.	5
8.	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego.	10
9.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia chirurgicznego.	30
10.	Dokumentowanie świadczeń opieki pielęgniarskiej.	10
11.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	10
Razem godzin		120

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki na oddziale chirurgicznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad pacjentem.	20
2.	Uczestniczenie w przyjęciu chorego na oddział chirurgiczny.	20
3.	Udział w procesie diagnostyczno-leczniczym pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego.	60
4.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	60
Razem godzin		160

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wyd. CZELEJ, Lublin 2008.
2. Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Wyd. CZELEJ, Lublin 2006
3. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2006.

Uzupełniająca:

1. Fibak J. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów. Wyd. PZWL, Warszawa 1996.
2. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarские w chirurgii. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2012.
3. Tuszewski M.: Chirurgia przewodu pokarmowego z elementami pielęgniarstwa. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 1995.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	350
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	70
SUMA GODZIN	450
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	15

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, studium przypadku, pokaz z instruktązem, ćwiczenia, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, procedury, standardy, skale do oceny stanu zdrowia.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Część kliniczna i pielęgniarstwo – test wielokrotnego wyboru składający się z 30 – 45 pytań obejmujących treści programowe (czas rozwiązywania testu 30–45 minut).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12. D.W14. D.W30., D.W31., D.W32., D.W33., D.W34., D.W35, D.W52.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat podany przez nauczyciela i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury jeden z tematów samokształcenia zatwierdzony przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - sformułowanie tematu szczegółowego i poprawny plan pracy (prawidłowy i logiczny układ treści) – 0-2 pkt.
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury (np. z ostatnich pięciu lat) i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy, strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W5., D.W.6, D.W7., D.W9., D.W10., D.W33.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą procesu pielęgnowania dla wybranego pacjenta udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć praktycznych.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pięknarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarstwa (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U1., D.U3., D.U4., D.U5., D.U9., D.U10. D.U11., D.U12., D.U13.,

D.U19., D.U20., D.U21., D.U24., D.U25., D.U26., D.U27., D.U29., D.U32., D.U33, D.U34, D.U35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).
- 4). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności wymienionej w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U1., D.U3., D.U4., D.U5., D.U9., D.U10. D.U11., D.U12., D.U13., D.U19., D.U20., D.U21., D.U24., D.U25., D.U26., D.U27., D.U28., D.U29., D.U32., D.U33, D.U34, D.U35.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy,	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegło i starannie, jest samodzielny.

		woli pracować w grupie.		
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych

uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Regulamin kształcenia praktycznego dostępny na stronie <http://www.pwste.edu.pl/uczelnia/instituty/institut-ochrony->

[zdrowia#regulaminy-studi%C3%B3w-i-praktyk](#)

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

WYCHOWANIE FIZYCZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Wychowanie Fizyczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	E-02
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Przedmioty ogólne
Rok studiów	II, III
Semestr	III, V
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	dr Adam Bielecki, mgr Jolanta Makarowska, mgr Artur Świątek, mgr Krzysztof Gruszczyński
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 60	0	60	0	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	0	2	0	0	0
Miejsce realizacji zajęć		Obiekty sportowe PWSTE Jarosław			
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: brak

wymagania wstępne: brak

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
M 15_01	Student posiada podstawową wiedzę na temat istoty, specyfiki, roli oraz form aktywności ruchowej, jej prowadzenia oraz wpływu na prawidłowy rozwój organizmu;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie
M 15_02	Student posiada podstawową wiedzę na temat dbałości o zdrowie i prawidłowy rozwój psychosomatyczny organizmu, a także kształtowania odpowiednich postaw wobec kultury fizycznej w społeczeństwie;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie
M 15_03	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu przedmiotu wychowanie fizyczne i innych dyscyplin bezpośrednio związanych z kulturą fizyczną;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
M 15_04	Student posiada umiejętności posługiwania się podstawowym sprzętem i aparaturą wykorzystywaną do prowadzenia zajęć;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie, ćwiczenia
M 15_05	Student posiada umiejętności techniczne, manualne i ruchowe z zakresu wychowania fizycznego. Nabyte umiejętności umie zademonstrować i wykorzystać w praktyce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie, ćwiczenia
M 15_06	Student posiada specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej, sportowej, rekreacyjnej i zdrowotnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie, ćwiczenia

Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	Student rozumie potrzebę doskonalenia swoich umiejętności i stałego doskonalenia;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie, ćwiczenia
D.K4.	Student jest zdolny do rozwiązywania problemów związanych ze specyfiką przedmiotu wychowanie fizyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie, ćwiczenia
D.K5.	Student podejmuje działania zmierzające do podniesienia i utrzymania optymalnej kondycji fizycznej i sprawności motorycznej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	Instruktaż, pokaz, wyjaśnianie, ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Ćwiczenia – Wychowanie fizyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Omówienie programu nauczania i zasad oceniania z przedmiotu. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie wykonywania ćwiczeń obowiązujących na obiektach sportowych PWSTE w Jarosławiu.	2
2.	Marszobieg w terenie z wykonywaniem zadań sprawnościowych. Mała zabawa biegowa w terenie z pokonywaniem naturalnych przeszkód.	4
3.	Doskonalenie techniki wykonywania kozłowania, rzutów, chwytów w marszu i biegu. Gra szkolna w piłkę ręczną.	4
4.	Prezentacja poprawnej techniki wykonywania ćwiczeń na poszczególnych przyrządach w siłowniach sportowych. Objasnienie i pokaz zasad technik asekuracji samodzielnej i współwiczającego. Samodzielne wykonywanie ćwiczeń na poszczególnych stanowiskach.	4
5.	Ćwiczenia kształtujące koordynację ruchową i wytrzymałość w terenie indywidualne z współwiczającym i w grupie.	4
6.	Doskonalenie podań piłki w miejscu i biegu. Przyjęcie piłki dolnej łopatką kija, stopą, podeszwą i strzałą na bramkę - unihokej.	4
7.	Wykonywanie ćwiczeń wzmacniających siłę mięśni ramion, klatki piersiowej, pleców, barków, nóg i brzucha z pomocą sztangi, hantli i maszyn specjalistycznych.	6
8.	Przewroty pojedyncze i łączone w przód z odbicia dwu i jednonóż – gimnastyka. Doskonalenie techniki wykonywania przewrotów z marszu i rozbiegu.	2
9.	Nauka i doskonalenie techniki odbić piłki sposobem górnym i dolnym. Doskonalenie techniki wykonywania stałych fragmentów gry w piłce siatkowej.	6

10.	Ćwiczenia zwiększające i kształtujące siłę dużych grup mięśniowych na obwodzie stacyjnym. Samodzielne wykonywanie ćwiczeń naprzemiennie z partnerem metodą body building.	6
11	Nauka i doskonalenie techniki prowadzenia piłki w marszu i biegu. Podania sytuacyjne strzały na bramkę z miejsca i z biegu - piłka nożna.	4
12	Doskonalenie technik niezbędnych w grze w tenisa stołowego. Zapoznanie z przepisami sędziowskimi i zasadami prowadzenia gry.	4
13	Doskonalenie techniki wykonywania stałych fragmentów gry w piłkę koszykową. Gra uproszczona, szkolna i właściwa w piłkę koszykową.	4
14	Nauka i doskonalenie technik gry stosowanych w grze w tenisa ziemnego. Zagrywka sposobem dolnym i tenisowym oraz odbiór piłki forehendem i backhendem	4
15	Gry i zabawy rekreacyjne z wykorzystaniem różnych przyborów i przyrządów, ringo, kometka, unihoc i inne. Zapoznanie z zasadami prowadzenia gry. Podsumowanie i ocena pracy grupy.	2
Razem godzin		60

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Maszczyk T.: Metodyka wychowania fizycznego, AWF Warszawa 2004.
2. Wołyniec J.: Przepisy zespołowych gier sportowych w zakresie podstawowy, BK Wrocław 2006.
3. Bator A. i wsp.: Popularne gry rekreacyjne, AWF Kraków 2002.
4. Stefaniak T.: Atlas uniwersalnych ćwiczeń siłowych. Wrocław 2002.

Uzupełniająca:

1. Talaga J.: Atlas ćwiczeń A - Z sprawności fizycznej, Ypsilon Warszawa 1998.
2. Stawczyk Z.: Ćwiczenia ogólnorozwojowe. Poznań 2001.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Wychowanie Fizyczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	60
Praca własna studenta – samokształcenie	
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	10
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia instruktaż, pokaz, ćwiczenia, dyskusja, wyjaśnianie, samodzielne wykonywanie.

Środki dydaktyczne

Sprzęt sportowy- wyposażenie obiektów sportowych PWSTE w Jarosławiu

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć: instruktaż, pokaz, ćwiczenia, dyskusja, wyjaśnianie

1). zaliczenie na ocenę po III i V semestrze na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie zajęć dydaktycznych, frekwencja, aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach, przynależność do AZS i reprezentowanie uczelni na zawodach.

2). Obecność na zajęciach zgodna z regulaminem studiów.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1 dyskusja merytoryczna w czasie zajęć praktycznych,
- 2 sprawdzian wiedzy i umiejętności testem sprawnościowym,
- 3 sprawdzenie umiejętności praktycznych w czasie zajęć praktycznych,
- 4 Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: M 15_01, M 15_02, M 15_03, M 15_04, M 15_05, M 15_06, D.K1,D.K4., D.K5.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny,	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań	Student odpowiedzialny,	Student bardzo odpowiedzialny,

	bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.
--	---	---	---	--

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry – 5,0 (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne opanowane bardzo dobrze – umożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy zawodowej oraz biegłe wykonywanie zadań zawodowych problemowych - w sytuacjach typowych i nietypowych), 100 % procentowa frekwencja na zajęciach, aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach, przynależność do AZS i reprezentowanie uczelni na zawodach.

B – dobry plus – 4,5 (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne opanowane szerzej niż dobrze – umożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy zawodowej oraz sprawne wykonywanie zadań zawodowych problemowych - w sytuacjach typowych i nietypowych), 100 % procentowa frekwencja na zajęciach, aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach,

C – dobry – 4,0 (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne opanowane dobrze – umożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy zawodowej oraz poprawne wykonywanie zadań zawodowych problemowych - w sytuacjach typowych i nietypowych o średnim stopniu trudności), 95% frekwencja na zajęciach, aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach,

D – dostateczny plus - 3,5 (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne opanowane więcej niż dostatecznie – umożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy zawodowej oraz wykonywanie zadań zawodowych problemowych - w sytuacjach typowych i wybranych nietypowych), 85% frekwencja na zajęciach, udział w zajęciach w miarę swoich możliwości,

E – dostateczny – 3,0 (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne opanowane dostatecznie – umożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy zawodowej oraz wykonywanie zadań zawodowych problemowych - w sytuacjach typowych), 80% frekwencja na zajęciach, udział w zajęciach w miarę swoich możliwości,

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne niezadowalające – braki w wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy zawodowej oraz wykonywanie zadań zawodowych o niewielkim stopniu trudności), frekwencja gorsza niż 60%,

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania e-learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

III ROK

BADANIA NAUKOWE W PIEŁĘGNIARSTWIE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Badania naukowe w pielęgniarstwie
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-06
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej
Rok studiów	III
Semestr	V, VI
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	dr n. przyr. Wiesława Ciechaniewicz Promotorzy prac licencjackich: doc. dr n. hum. Irena Brukwicka doc dr n med. Anna Lewandowska, dr n. med. Marta Cebulak dr n. przyr. Wiesława Ciechaniewicz dr n. o zdr. Małgorzata Dziechciaż dr n. med. Magdalena Kozimala dr n. med. Janina Zajchowska
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	<u>laboratorium/</u> ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 80	10	50	20	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu metodologii badań naukowych niezbędne w praktyce pielęgniarstwa.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Pedagogika, Psychologia, Socjologia, Statystyka, Informatyka, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę oraz umiejętności na temat sposobu pisania pracy licencjackiej, potrafi dokonać selekcji treści z materiałów źródłowych oraz dobrać piśmiennictwo do przedmiotu badań zgodnie z wybranym tematem pracy licencjackiej.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
C.W33.	definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W34.	charakteryzuje etapy postępowania badawczego;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W35.	opisuje metody i techniki badań;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W36.	określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W37.	zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
C.W38.	określa znaczenie etyki w badaniach naukowych;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U54.	uczestniczy w realizacji projektu badawczego;	opracowanie projektu badawczego	seminarium samokształcenie
C.U55.	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych;	opracowanie projektu badawczego	seminarium samokształcenie
C.U56.	wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnieniu wysokiej jakości opieki nad pacjentem;	opracowanie projektu badawczego	seminarium samokształcenie
C.U57.	uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów;	opracowanie projektu badawczego	seminarium samokształcenie
C.U58.	opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym;	opracowanie projektu badawczego	seminarium samokształcenie
C.U59.	analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe);	opracowanie projektu badawczego	seminarium samokształcenie

C.U60.	postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej;	opracowanie projektu badawczego	seminarium samokształcenie
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	opracowanie projektu badawczego	wykład seminarium

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Elementy wiedzy o nauce i poznaniu naukowym.	1
2.	Kierunki i zakres badania naukowego.	1
3.	Badania naukowe w pielęgniarstwie.	1
4.	Organizowanie i przeprowadzanie badań naukowych. Etapy postępowania badawczego.	2
5.	Zasady opracowywania materiałów badawczych.	1
6.	Metody jakościowe i ilościowe stosowane w badaniach.	1
7.	Ocena materiału badawczego i sposoby wnioskowania.	1
8.	Konstrukcja opracowań i projektów.	1
9.	Prawa autorskie, etyka w badaniach naukowych.	1
Razem godzin		10

Laboratorium – seminarium

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Wybrane metody badań naukowych.	3
2.	Wybór tematu pracy licencjackiej.	2
3.	Formułowanie problemów i hipotez badawczych.	8
4.	Techniki i narzędzia badań.	5
5.	Organizowanie i przeprowadzanie badań naukowych.	2
6.	Zasady opracowywania materiałów badawczych.	5

7.	Ocena materiału badawczego i sposoby wnioskowania.	5
8.	Konstrukcja opracowań i projektów.	10
8.	Akapity, odsyłacze i przypisy powtarzane oraz zasady pisania prac.	7
9.	Prawa autorskie.	3
Razem godzin		50

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Przygotowanie i wybór literatury do wskazanego tematu (artykuły popularnonaukowe, naukowe, publikacje zwarte, monografie).	-
2.	Przygotowanie projektu pracy na wskazany temat (cel, problemy, hipotezy).	-
3.	Przygotowanie projektu narzędzia badawczego do określonego tematu, celu i problemu (kwestionariusz ankiety, arkusz obserwacji).	-
4.	Przygotowanie, według wskazanego wzoru, recenzji artykułu popularnonaukowego/ naukowego.	-
Razem godzin		20

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa, 2010.
2. Zaczyński W.P.: Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych i magisterskich. Wyd. Żak, Warszawa 1989.

Uzupełniająca:

1. Pilch T.: Zasady badań pedagogicznych. Wyd. Żak, Warszawa 1998.
2. Jędrzychowski W.: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wyd. UJ, Kraków 2004.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Badania naukowe w pielęgniarstwie	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	60
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
SUMA GODZIN	100

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3
--	---

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia - wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy, instruktaż, pokaz, ćwiczenia, dyskusja, seminarium, metody praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 2). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, w semestrze V - w sesji zimowej.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 20–30 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20-30 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W33., C.W34., C.W36., C.W37., C.W38, D.K2.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium - seminarium:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V i VI.
- 2). Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z opracowania projektu badawczego w formie pisemnej. W V semestrze warunkiem zaliczenia jest przedstawienie projektu pracy (cel, opracowanie tematu w oparciu o literaturę, problemy, hipotezy, metody, opracowanie narzędzi). W semestrze VI warunkiem zaliczenia jest zgromadzenie materiału badawczego oraz jego analiza.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma 60% na 100% punktów.
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U54., C.U55., C.U58., C.U59., C.U60., D.K2.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V i VI.
- 2). Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z opracowania projektu badawczego w formie pisemnej.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z opracowania projektu 60% na 100% punktów.
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.U54., C.U55., C.U58., C.U59., C.U60., D.K2.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie

zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-05
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	III
Semestr	V
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	8
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr Irena Brukwicka
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 200	60 (20 położnictwo, ginekologia/ 40 pielęgniarstwo położniczo-	0	20	80	40

	ginekologiczne,)				
Ogólna liczba punktów ECTS – 8	2	0	1	4	1
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Położniczo-ginekologiczny w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczenia podpisała umowę	Oddział Położniczo-ginekologiczny wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczenia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: zaburzeń funkcjonowania i fizjologii układu rozrodczego, metod diagnostycznych w położnictwie i ginekologii, najczęściej występujących chorób ginekologicznych i zaburzeń występujących w kresie ciąży, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach układu rozrodczego, zaburzeniach występujących w okresie ciąży- stanowiących zagrożenie dla matki i płodu oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi ginekologicznie, nad kobietą w ciąży oraz w trakcie porodu.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Interna, Chirurgia, Pediatria, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu rozrodczego, patologii układu rozrodczego, farmakologii stosowanej w położnictwie i ginekologii, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W2.	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych u ciężarnych, rodzących, noworodka i pacjentek oddziału ginekologicznego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach układu rozrodczego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu pacjentek w położnictwie i ginekologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie położniczo- ginekologicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorymi w schorzeniach układu moczowo- płciowego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w wykonywanych w położnictwie i ginekologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w położnictwie i ginekologii ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentkami w położnictwie i ginekologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania pacjentek do samoopieki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na choroby i hospitalizację w oddziale ginekologicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu rodzącej , położnicy i pacjentki ginekologicznej do oddziału położniczo- ginekologicznego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki położniczo-	egzamin pisemny – test	wykład

	ginekologicznej w Polsce;	wielokrotnego wyboru	
D.W19.	omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W20.	charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W21.	wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W22.	charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W23.	zna zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i położu;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W24.	identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W25.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w położnictwie i ginekologii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje pacjentki i ich rodziny do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w położnictwie i ginekologii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U10.	ocenia stan ogólny pacjentek w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje pacjentki do badań diagnostycznych pod względem psychicznym i	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne,

	fizycznym;	umiejętność	praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjentek, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U.16.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia w położnictwie i ginekologii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo– pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje bilans płynów;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje i informację o stanie pacjentek, położnic, noworodka członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad pacjentką, położnicą, noworodkiem: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentką, położnicą, noworodkiem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć**Wykład – Położnictwo, ginekologia**

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa.	2
2.	Przygotowanie kobiety w ciąży i jej rodziny do porodu .	4
3.	Metody diagnostyczne ciąży fizjologicznej i ciąży wysokiego ryzyka .	3
4.	Problemy zdrowotne kobiet w wieku przekwitania.	2
5.	Patologia narządu rodniego, stany zapalne, zakażenia.	3
6.	Niepłodność.	2
7.	Schorzenia nowotworowe narządu rodniego.	2
8.	Schorzenia nowotworowe gruczołu piersiowego.	2
Razem godzin		20

Wykład – Pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Opieka okołoporodowa- postępowanie położnicze i pielęgnacyjne w porodzie przedwczesnym, fizjologicznym, powikłanym, cięciu cesarskim.	6
2.	Pielęgnowanie wcześniaka i noworodka po porodzie.	5
3.	Opieka nad położnicą w porożu fizjologicznym i powikłanym.	6
4.	Pielęgnowanie kobiety po operacji ginekologicznej.	6
5.	Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa.	5
6.	Profilaktyka przeciwnowotworowa- rola i zadania pielęgniarki/ położnej.	6
7.	Przygotowanie pacjentki do badań w położnictwie i ginekologii.	6
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Umieralność okołoporodowa.	-

2.	Szkola rodzenia.	-
3.	Poród bliźniaczy.	-
4.	Higiena kobiety ciężarnej.	-
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale położniczo- ginekologicznym.	8
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentkami, położnicami, rodziną i personelem.	8
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej i praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale położniczo- ginekologicznym.	2
4.	Uczestniczenie w przyjęciu rodzącej w oddział.	2
5.	Opieka nad położnicą w IV okresie porodowym: a) obserwacja położnicy pod kątem wystąpienia powikłań poporodowych: – stan psychiczny, – krwawienie z dróg rodnych, b) pomiar parametrów życiowych, c) utrzymywanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego z położnicą.	4
6.	Opieka nad położnicą w oddziale położniczym: a) transport położnicy na oddział położniczy, b) pielęgnowanie położnicy w zależności od stanu: – z naciętym, pękniętym lub nienaruszonym krocem, – nauka prawidłowej techniki karmienia piersią lub nadzór nad karmieniem, – pomoc przy toalecie, – obserwacja involucji macicy, – obserwacja odchodów z dróg rodnych, – edukacja położnicy w zakresie diety, higieny połogu, ćwiczeń usprawniających, życia seksualnego, powrotu do pracy.	6
7.	Uczestniczenie w wypisaniu położnicy z oddziału położniczego.	2
8.	Uczestniczenie w przyjęciu noworodka w oddział.	2
9.	Opieka nad noworodkiem donoszonym: a) kąpiel noworodka, b) przewijanie noworodka, c) karmienie noworodka, d) nadzór nad karmieniem wykonywanym przez matkę, e) edukacja matek na temat korzyści wynikających z karmienia naturalnego.	12
10.	Uczestniczenie w opiece nad wcześniakiem.	10
11.	Uczestniczenie w wypisaniu noworodka z oddziału.	4
12.	Przyjęcie pacjentki w oddział ginekologiczny.	2

13	Przygotowanie pacjentki do badań.	4
15	Przygotowanie pacjentki do zabiegu operacyjnego.	4
15	Opieka nad pacjentką po zabiegu operacyjnym.	6
16	Uczestniczenie w wypisaniu pacjentki z oddziału ginekologicznego: a) edukacja w zakresie diety, b) edukacja w zakresie dalszego trybu życia pop operacji.	4
Razem godzin		80

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad kobietą ciężarną, rodzącą, położnicą i kobietą ze schorzeniami ginekologicznymi.	4
2.	Rola pielęgniarki w zapobieganiu i ograniczaniu zakażeń wewnątrzszpitalnych. Zasady postępowania na rzecz zapobiegania powikłaniom podczas pielęgnowania, diagnozowania i leczenia.	4
3.	Przyjęcie rodzącej, noworodka i pacjentki w oddział,	12
4.	Udział w procesie diagnozowania oraz przygotowania do badań diagnostycznych.	12
5.	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej	8
Razem godzin		40

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Bremborowicz G.H.: Położnictwo dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2001.
2. Słomko Z.: Poród. PZWL, Warszawa 2000.
3. Biczysko R.: Ciąża u chorej kobiety. PZWL, Warszawa 1999.

Uzupełniająca:

1. J Troszyński M.: Położnictwo. Ćwiczenia. Podręcznik dla studentów Medycyny. PZWL, Warszawa 2003.
2. Alexander J.: Nowoczesne położnictwo. PZWL, Warszawa 1998, Lublin 2000.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	200

Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	65
SUMA GODZIN	285
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	8

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarstwa wg załącznik nr 1, sprzęt do badania fizykalnego wg załącznik nr 3, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny cząstkowy – test wielokrotnego wyboru, w semestrze V - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test cząstkowy po każdym wykładzie wielokrotnego wyboru składający się z 11-15 pytań obejmujący treści programowe (połowa pytań z części klinicznej i połowa pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 20 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.2, D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.9, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.19, D.W.20, D.W.21, D.W.22, D.W.23, D.W.24, D.W.25,.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.

- przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
- szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
- właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
- estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.

3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.6, D.W.10.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.9, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne

(świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.

- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Procesu pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.9, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.32, D.U.33.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania e-learningu (nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PSYCHIATRIA I PIELĘGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-06
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	III
Semestr	V, VI
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	7
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr n. hum. Irena Brukwicka
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	60 (20 psychiatria, 40 pielęgniarstwo psychiatryczne,)	0	20	80	40

200					
Ogólna liczba punktów ECTS – 7	1	0	1	4	1
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Psychiatrii w Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej im. Antoniego Kępińskiego ul. Kościuszki 18 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczenia podpisała umowę	Oddział Psychiatrii wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczenia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: zaburzeń psychicznych, metod diagnostycznych w psychiatrii, najczęściej występujących chorób psychicznych oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi psychicznie i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Interna, Farmakologia, Podstawy pielęgniarstwa, Socjologia, Psychologia, Zagadnienia prawne.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu nerwowego, patologii układu nerwowego, farmakologii ośrodkowego układu nerwowego, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w wybranych schorzeniach układu nerwowego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w psychiatrii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie psychiatrycznym i stawiania diagnoz pielęgniarskich;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorymi w psychiatrii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w wykonywanych w psychiatrii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w psychiatrii i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad chorymi psychicznie;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na choroby i hospitalizację w oddziale psychiatrycznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału psychiatrycznego,;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki psychiatrycznej w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W25.	zna następstwa długotrwałego unieruchomienia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W26.	zna metody i narzędzia oceny stanu świadomości;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład

D.W27.	zna etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W28.	zna zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W29.	zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W30.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U2.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w chorobach psychicznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem psychicznym i fizycznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U.16.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia w psychiatrii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo– pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną,	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne,

		umiejętność	praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje i informacje o stanie chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	proceedzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U30.	tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U31.	przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

		umiejętność, samoocena studenta	
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Psychiatria

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Psychologiczne i społeczne uwarunkowania zdrowia psychicznego.	2
2.	Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.	2
3.	Podstawowe funkcje psychiczne człowieka i ich patologie.	2
4.	Współczesna diagnostyka psychiatryczna – DMS IV, JCD 10,	2
5.	Uzależnienie od alkoholu i innych związków psychoaktywnych.	2
6.	Nerwice,	2

7.	Zaburzenia depresyjne,	3
8.	Psychozy schizofreniczne,	3
9.	Zaburzenia psychoorganiczne,	2
Razem godzin		20

Wykład – Pielęgniarstwo psychiatryczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Organizowanie opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.	1
2.	Praca w psychiatrii społecznej.	1
3.	Nawiązywanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego-wywiad.	2
4.	Problemy osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych i ich rodzin.	2
5.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z rozpoznaną schizofrenią oraz innymi zaburzeniami urojeniowymi.	3
6.	Rozpoznanie problemów i planowanie opieki nad chorym z zaburzeniami afektywnymi.	3
7.	Planowanie opieki wobec pacjenta z zaburzeniami psychosomatycznymi: zaburzenia odżywiania, nieorganiczne zaburzenia snu, zaburzenia funkcji seksualnych.	2
8.	Opieka nad pacjentem z zaburzeniami lękowymi.	2
9.	Rozpoznanie problemów i planowanie opieki nad pacjentem z zaburzeniami obsesyjno-kompulsywnymi	2
10.	Problemy pielęgnacyjne w sprawowaniu opieki nad pacjentami z zaburzeniami osobowości i zachowania.	2
11.	Pielęgnowanie pacjenta z ostrą reakcją na stres.	2
12.	Udział pielęgniarki w metodach leczenia stosowanych w psychiatrii.	3
13.	Psychoedukacja - udział pielęgniarki.	3
14.	Komunikowanie się z chorym agresywnym, pobudzonym: formy agresji, przyczyny zachowań agresywnych, zasady nawiązywania kontaktu z chorym agresywnym, pobudzonym.	3
15.	Zastosowanie przymusu bezpośredniego.	3
16.	Czynniki stresogenne w pracy pielęgniarki psychiatrycznej i sposoby ich niwelowania- zespół wypalenia zawodowego.	3
17.	Techniki relaksacyjne.	1

18.	Etyka w psychiatrii: zasady etyczne działalności pielęgniarstwa, ograniczenie autonomii przez chorobę psychiczną, znaczenie zasad etycznych w codziennej praktyce pielęgniarstwa.	2
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Stany nagłe w psychiatrii	-
2.	Samobójstwa	-
3.	Rehabilitacja w psychiatrii	-
4.	Profilaktyka chorób psychicznych	-
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale psychiatrycznym.	8
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	8
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej i praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale psychiatrycznym.	7
4.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta w oddział psychiatryczny.	7
5.	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	12
6.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta ze schorzeniami psychicznymi.	12
7.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta psychicznie chorego.	12
8.	Udokumentowanie świadczonej opieki pielęgniarstwa.	7
9.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	7
Razem godzin		80

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale psychiatrycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu sprawującego opiekę nad pacjentem w oddziale psychiatrycznym.	4
2.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału psychiatrycznym.	4
3.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów ze schorzeniami psychicznymi. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	12
4.	Udział w procesie leczenia pacjenta ze schorzeniami psychicznymi.	12
5.	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej	8
Razem godzin		40

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007.
2. Bilikiewicz A., Rybakowski J.: Psychiatria w Polsce. Via Medica, Gdańsk 2002.
3. Freyberger H.J., Schneir W.: Kompendium psychiatrii. Psychoterapii. Medycyny psychosomatycznej. Warszawa 2005

Uzupełniająca:

1. Bilikiewicz A.: Psychiatria – repetytorium. PZWL, Warszawa 2004.
2. Pitt B.: Psychogeriatrya. PZWL, Warszawa 1986

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności ☐
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	200
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	65
SUMA GODZIN	285
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	7

☐ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgnarskich wg załącznik nr 1, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny cząstkowy – test wielokrotnego wyboru, w semestrze V - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test cząstkowy po każdym wykładzie wielokrotnego wyboru składający się z 11-15 pytań obejmujący treści programowe (połowa pytań z części klinicznej i połowa pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 20 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.9, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.25, D.W.26, D.W.27, D.W.28, D.W.29, D.W.30.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.6, D.W.10.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem

kształcenia).

- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarzkich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.9, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.29, D.U.30, D.U.33, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarzkich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.).
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.2, D.U.3, D.U.4, D.U.9, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.30, D.U.31, D.U.32, D.U.33.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu

pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania e-learningu (nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

ANESTEZJOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO W ZAGROŻENIU ŻYCIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-07
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	III
Semestr	V, VI
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	6
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. n. med. Sławomir Rudzki mgr Anna Dominik
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 160	60 (20 anestezjologia i stany zagrożenia życia/ 40 pielęgniarstwo w anestezjologii i stanach zagrożenia życia).	0	20	40	40
Ogólna liczba punktów ECTS – 6	2	0	1	2	1
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez		Według decyzji studenta	Oddział Intensywnej Opieki Medycznej lub Oddział Intensywnej Opieki Kardiologicznej w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70	Oddział Intensywnej Opieki Medycznej lub Oddział Intensywnej Opieki

	Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć.			37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczenia podpisała umowę.	Kardiologicznej w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczenia podpisała umowę.
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanowaną wiedzę na temat: metod znieczulania pacjenta i opieki nad nim, stanów zagrożenia życia i postępowania w nich, podstawowych zabiegów resuscytacyjnych, specjalistycznych metod podtrzymujących życie, pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi na oddziale intensywnej opieki medycznej i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu nerwowego, oddechowego, krążenia, patologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, farmakologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W1.	wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W5	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie anestezjologicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
DW8.	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład

	podania;		
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału intensywnej opieki medycznej w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W14.	zna swoiste zasady organizacji intensywnej opieki medycznej w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W26.	zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W40.	zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W41.	zna zasady przygotowania sali operacyjnej do zabiegu w znieczuleniu ogólnym i regionalnym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W42.	charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W43.	zna przebieg procesu znieczulania oraz zasady i metody opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W44.	charakteryzuje metody znieczulenia regionalnego i zadania pielęgniarki anestezjologicznej w trakcie i po znieczuleniu regionalnym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W45.	rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W47.	zna zasady profilaktyki zakażeń w oddziałach intensywnej terapii i na bloku operacyjnym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W52.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U8.	diagnozuje stopień rozwoju ryzyka odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U10.	ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U11.	doraźnie podaje tlen;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U.16.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U19.	prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

D.U21.	pielęguje pacjenta z rurką intubacyjną i tracheotomijną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje i informację o stanie chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U29.	ocenia poziom bólu, reakcje chorego na ból oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U30.	tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy	zajęcia praktyczne,

		studenta	praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Anestezjologia i stany zagrożenia życia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Leki stosowane w anestezjologii i intensywnej terapii.	1
2.	Przygotowanie chorego i sali operacyjnej do zabiegu w znieczuleniu ogólnym i regionalnym.	1
3.	Znieczulenie ogólne, etapy znieczulenia, metody i rodzaje znieczulenia.	1
4.	Znieczulenie przewodowe, podział znieczuleń przewodowych, środki znieczulenia przewodowego.	1
5.	Monitorowanie pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego.	1
6.	Powikłania znieczulenia ogólnego i przewodowego.	1
7.	Nagłe zatrzymanie krążenia, stany po nagłym zatrzymaniu krążenia, podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacyjne.	2
8.	Stany nieprzytomności, przyczyny, postępowanie wstępne, rozpoznanie, ogólne zasady postępowania z chorym nieprzytomnym.	2
9.	Ocena stanu pacjenta – rozpoznanie stanu zagrożenia życia.	1
10.	Wstrząs - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	2
11.	Ostra niewydolność krążenia - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	2
12.	Ostra niewydolność oddechowa - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	2
13.	Ostra niewydolność nerek - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	1
14.	Zatrucia - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	1
15.	Urazy wielonarządowe - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	1
Razem godzin		20

Wykład – Pielęgniarstwo w stanach zagrożenia życia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Organizacja intensywnej opieki medycznej w Polsce.	1
2.	Profilaktyka zakażeń w oddziałach intensywnej terapii i na bloku operacyjnym,	1
3.	Ocena stanu pacjenta na OIOM.	2
4.	Pielęgnowanie chorego z dostępem naczyniowym: żylny i tętniczy.	2
5.	Przetaczanie płynów infuzyjnych, zaburzenia równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej.	3
6.	Specjalistyczne metody podtrzymujące życie.	4

7.	Kardiowersja elektryczna – przygotowanie pacjenta i opieka po kardiowersji.	1
8.	Monitorowanie hemodynamiczne.	2
9.	Zadania pielęgniarki anestezjologicznej.	1
10.	Przygotowanie, udział i opieka po znieczuleniu , uwzględniając metodę znieczulenia.	2
11.	Nagłe zatrzymanie krążenia – postępowanie, opieka nad pacjentem.	2
12.	Pielęgnowanie pacjenta we wstrząsie.	2
13.	Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością oddechową.	2
14.	Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością krążenia.	2
15.	Pielęgnowanie pacjenta z obrażeniami wielonarządowymi.	2
16.	Pielęgnowanie pacjenta nieprzytomnego.	4
17.	Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością nerek.	2
18.	Metody żywienia pacjenta na OIOM.	4
19.	Zagadnienia etyczne w intensywnej terapii.	1
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Pielęgnowanie pacjenta w stanie ciężkiej sepsy.	-
2.	Opieka nad znieczulonym pacjentem w wieku podeszłym.	-
3.	Ból – podział bólu, ocena kliniczna pacjenta z bólem, metody leczenia,	-
4.	Procedura rozpoznawania śmierci pnia mózgu.	-
5.	Opieka nad dawcą narządów.	-
Razem godzin		15

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale intensywnej opieki medycznej	4
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	2
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej i praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale intensywnej opieki medycznej.	2
4.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału intensywnej opieki medycznej .	2
5.	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	8
6.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w stanie zagrożenia życia.	6
7.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta w stanie zagrożenia życia.	6
8.	Udokumentowanie świadczonej opieki pielęgniarskiej.	5
9.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	5
Razem godzin		40

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale intensywnej opieki medycznej, oraz zadań poszczególnych członków zespołu sprawującego opiekę nad pacjentem w oddziale intensywnej opieki medycznej.	10
2.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału intensywnej opieki medycznej.	8
3.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjenta w stanie zagrożenia życia. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	10
4.	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta w stanie zagrożenia życia.	10

5.	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej	2
Razem godzin		40

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Wołownicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywna opieka, klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL Warszawa 2008.
2. Kamiński B., Kubler A.: Anestezjologia i intensywna terapia. Warszawa 2003.
3. Krajewska – Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2009.

Uzupełniająca:

1. Rybicki Z.: Postępowanie w nagłych wypadkach. Wyd. Medyczne Wrocław 2004.
2. Gaszyński W.: Intensywna terapia i wybrane zagadnienia medycyny ratunkowej. Wyd. PZWL Warszawa 2010.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	140
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
SUMA GODZIN	180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	6

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktorem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności z zakresu ratownictwa medycznego, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, w semestrze V - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 48–60 pytań obejmujący treści programowe (24–30 pytań z części klinicznej i 24–30 pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 70 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.1, D.W.5, D.W.8, D.W.12, D.W.14, D.W.26, D.W.40, D.W.41, D.W.42, D.W.43, D.W.44, D.W.45, D.W.47, D.W.52.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z testu wielokrotnego wyboru.

- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z testu wielokrotnego wyboru min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student przygotowuje się na podstawie aktualnej literatury z tematów samokształcenia wskazanych przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - test wielokrotnego wyboru składający się z 25–30 pytań obejmujący treści z tematów samokształcenia wskazanych przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne – czas rozwiązywania testu 45 minut.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.1, D.W.5, D.W.8, D.W.45.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 5). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.8, D.U.10, D.U.11, D.U.13, D.U.16, D.U.19, D.U.21, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.29, D.U.30, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych,

polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.

- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarzkich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu D.U.1, D.U.8, D.U.10, D.U.11, D.U.13, D.U.16, D.U.19, D.U.21, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.29, D.U.30, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

- A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.
- B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.
- C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student

posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

REHABILITACJA I PIELEGNOWANIE NIEPELNOSPRAWNYCH

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-08
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	III
Semestr	V, VI
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	8
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr n. o kult. fiz. Piotr Kudyba mgr Aneta Mrozowicz
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe

Ogólna liczba godzin zajęć – 240	60 (20 rehabilitacja,/ 40 pielęgnowanie niepełnosprawnych,)	0	20	80	80
Ogólna liczba punktów ECTS – 8	1	0	1	3	3
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Neurologii z Pododdziałem Udarowym COM Jarosław, NZOZ „Pomocna dłoń” w Jarosławiu lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczelnia podpisała umowę	Oddział Rehabilitacji lub Poradnia Rehabilitacyjna wybrane przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanowaną wiedzę na temat: istoty, celów i zadań rehabilitacji oraz specyfiki pielęgnowania osób niepełnosprawnych w wybranych schorzeniach oraz potrafi sprawować opiekę nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o anatomii, funkcji, patologii poszczególnych narządów i układów organizmu ludzkiego, farmakoterapii stosowanej w rehabilitacji, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia danych o pacjencie (wywiad, obserwacja, pomiar parametrów, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach wymagających rehabilitacji;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego stosowane w rehabilitacji;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w rehabilitacji;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorymi niepełnosprawnymi;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad chorym niepełnosprawnymi;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w niepełnosprawności;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane	wykład

		pytania,	
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału rehabilitacji;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W14.	zna swoiste zasady organizacji opieki rehabilitacyjnej w Polsce;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W37.	zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizjoterapia);	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W38.	charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w jednostkach chorobowych;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
D.W39.	zna formy rehabilitacji zawodowej;	zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Proces pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U2.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w niepełnosprawności;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób wymagających rehabilitacji;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgnarską;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U18.	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U24.	prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym, : „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji” i „Proces Pielęgowania”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgnarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Rehabilitacja

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Cele, zasady i etapy rehabilitacji. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna.	3
2.	Współczesne modele organizacji rehabilitacji wg Światowej Organizacji Zdrowia. Nowoczesne metody i techniki usprawniania chorych.	2
3.	Zespół rehabilitacyjny i zadania jego członków w profilaktyce i terapii niepełnosprawności.	1
4.	Wpływ ograniczenia aktywności ruchowej na organizm człowieka.	1
5.	Metody terapeutyczne w rehabilitacji, wskazania, przeciwwskazania, zadania pielęgniarstwa. I. Fizykoterapia. a) Światłolecznictwo, • promieniowanie nadfioletowe, • promieniowanie widzialne, • promieniowanie podczerwone, b) laseroterapia, c) elektroterapia, d) prądy wielkiej częstotliwości, e) pola magnetyczne małej częstotliwości , f) ultradźwięki, g) termoterapia,	5

	h) masaż. II. Kinezyterapia. III. Medycyna manualna. IV. Terapia zajęciowa. V. Balneoterapia. VI. Neuropsychologiczna terapia zaburzeń językowych o etiologii organicznej. VII. Terapia sztuką przez sztukę.	
6.	Ogólne zasady rehabilitacji w opiece medycznej nad osobami niepełnosprawnymi w wyniku urazów i chorób: • wady wrodzone i nabyte narządu ruchu – następstwa urazów narządu ruchu, • następstwa uszkodzeń układu nerwowego, • choroby układu krążenia, • choroby układu oddechowego, • rehabilitacja w ginekologii i położnictwie, • rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym, • rehabilitacja osób niedowidzących.	5
7.	Sprzęt, pomoce ortopedyczne – podział, zastosowanie i zasady zaopatrzenia ortopedycznego.	2
8.	Ustawodawstwo dotyczące osób niepełnosprawnych.	1
Razem godzin		20

Wykład – Pielęgowanie niepełnosprawnych

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Osoba niepełnosprawna a osoba z ograniczoną sprawnością. Rodzaje i stopnie niepełnosprawności.	3
2.	Biologiczne i psychospołeczne koncepcje funkcjonowania osób niepełnosprawnych.	2
3.	Społeczne i rodzinne aspekty funkcjonowania osób niepełnosprawnych.	2
4.	Postawy społeczeństwa wobec osób niepełnosprawnych. Integracja osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania i wychowania.	2
5.	Zadania i kompetencje pielęgniarki w rehabilitacji kompleksowej osób niepełnosprawnych.	6
6.	Udział i rola pielęgniarki w procesach leczniczych, profilaktycznych i edukacyjnych w lecznictwie uzdrowiskowym.	2
7.	Ustalanie diagnozy pielęgniarskiej wobec osoby niepełnosprawnej.	2
8.	Elementy rehabilitacji ruchowej w pracy pielęgniarki.	4
9.	Rehabilitacja po zabiegach operacyjnych w obrębie jamy brzusznej.	2
10.	Rehabilitacja i pielęgowanie usprawniające po amputacji kończyn.	2
11.	Standard opieki pielęgniarskiej w rehabilitacji osób po udarach mózgu.	3
12.	Rehabilitacja i usprawnianie w onkologii. Standard opieki nad pacjentką po mastektomii.	3
13.	Problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne osób upośledzonych umysłowo.	3

14.	Usprawnienie i pielęgnowanie osób niewidzących, niedowidzących, niesłyszących i niedosłyszących.	2
15.	Nowe formy aktywizacji osób niepełnosprawnych.	2
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Rehabilitacja osób z uszkodzeniem narządu zmysłów- zadania pielęgniarstwa.	-
2.	Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym. Pielęgnowanie i usprawnianie dzieci niepełnosprawnych.	-
3.	Komunikowanie się z osobą niepełnosprawną – język i techniki komunikowania.	-
4.	Główne zasady rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi – udział pielęgniarstwa.	-
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w danym oddziale oraz zadań poszczególnych członków zespołu rehabilitacyjnego sprawującego opiekę nad pacjentem z ostrymi i przewlekłymi schorzeniami, niepełnosprawnym. Rola pielęgniarstwa.	8
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	8
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej i praw pacjenta hospitalizowanego.	8
4.	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań dla potrzeb rehabilitacji kompleksowej. Ogólne badania pielęgniarstwa osób niepełnosprawnych.	10
5.	Diagnoza osób niepełnosprawnych.	8
6.	Planowanie opieki pielęgniarstwa, działań usprawniających wobec osób z ograniczoną sprawnością i niepełnosprawnych.	10
7.	Wybrane elementy kinezyterapii (ćwiczenia oddechowe, bierne, czynne, pionizacje) w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych ruchowo.	8
8.	Zasady doboru i technika posługiwania się zalecanymi pomocami ortopedycznymi i technicznymi. Udział pielęgniarstwa w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze.	4
9.	Udokumentowanie świadczonej opieki pielęgniarstwa.	8

10.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do możliwie samodzielnego życia i samostanowienia w zaistniałej niepełnosprawności. Metody aktywizacji fizycznej, psychicznej i zawodowej osób trwale niepełnosprawnych w ich środowisku.	8
Razem godzin		80

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale rehabilitacyjnym oraz zadań poszczególnych członków zespołu rehabilitacyjnego sprawującego opiekę nad pacjentem niepełnosprawnym.	8
2.	Diagnoza osób niepełnosprawnych. Ocena niepełnosprawności psychofizycznej (wydolność ogólna, samoobsługa) i społecznej (role rodzinne i zawodowe).	12
3.	Pielęgnowanie i usprawnianie osób niepełnosprawnych. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	24
4.	Elementy usprawniania w procesie pielęgnowania osoby niepełnosprawnej (ćwiczenia bierne i czynne, oddechowce, pomoc w wykorzystaniu zaopatrzenia ortopedycznego).	24
5.	Wsparcie fizyczne, psychiczne i rzeczowe dla osób niepełnosprawnych.	4
6.	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej.	8
Razem godzin		80

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. CZELEJ, Lublin 2002.
2. Kwolek A. (red.): Rehabilitacja medyczna. Wydawnictwo Urban& Partner, Wrocław 2012.
3. Strugała M., Talarska D.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL, Warszawa 2013.
4. Kiwerski J.(red) Rehabilitacja medyczna. PZWL, Warszawa 2007.

Uzupełniająca:

1. Kurpas D., Kassolik K.: Rehabilitacja w pielęgniarstwie. Wyd. Conlino, Wrocław 2010.
2. Kolster B., Ebelt-Paprotny G.: Poradnik fizjoterapeuty. Ossolineum, Wrocław 2001.
3. Rosłowski A., Skolimowski T.: Technika wykonywania ćwiczeń leczniczych. PZWL, Warszawa 2005.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	220

Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	40
SUMA GODZIN	280
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	8

☐ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarских wg załącznik nr 1, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze V - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% na 100% punktów zaliczenia poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 20–30 pytań obejmujący treści programowe (10–15 pytań z części klinicznej i 10–15 pytań z pielęgniarstwa) oraz krótkie ustrukturyzowane pytania 20–30 obejmujące treści programowe (10–15 pytań z części klinicznej i 10–15 pytań z pielęgniarstwa) – czas pisania zaliczenia 60 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, DW.8, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.W14, D.W37, D.W38, D.W39.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 60% na 100% możliwych do osiągnięcia.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na podstawie aktualnej literatury, w formie prezentacji programu PowerPoint jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa,
 - prawidłowy i logiczny układ treści,
 - jasność i zrozumiałość treści,

- przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki),
- szczegółowość opracowania,
- właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii,
- estetyka pracy.

3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.6, D.W. 9, D.W.10, D.W.11.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z kolokwium zaliczeniowego pisemnego w formie krótkich ustrukturyzowanych pytań. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z kolokwium 60% na 100% punktów.
- 4). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 5). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnacyjnych (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U5, D.U13, D.U18, D.U20, D.U22, D.U24, D.U26, D.U28, D.U32, D.K1, D.K2, D.K3, D.K4, D.K5, D.K6, D.K7, D.K8, D.K9, D.K10.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia

obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.

- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Procesu pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U5, D.U13, D.U18, D.U20, D.U22, D.U24, D.U26, D.U28, D.U32, D.K1, D.K2, D.K3, D.K4, D.K5, D.K6, D.K7, D.K8, D.K9, D.K10.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pięknarza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pięknarza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pięknarza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarstwa/pięknarza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

NEUROLOGIA I PIELĘGNIARSTWO NEUROLOGICZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-09
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	III
Semestr	V, VI
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	8
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr n. med. Edyta Guty mgr Małgorzata Leśko
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć –	60 (20 neurologia, 40 pielęgniarstwo)	0	20	80	80

240	neurologiczne,)				
Ogólna liczba punktów ECTS – 8	1	0	1	4	2
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Neurologii w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym, z którym Uczelnia podpisała umowę	Oddział Neurologii wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych, z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

***Podkreślić właściwą formę zajęć.**

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma opanowaną wiedzę na temat: zaburzeń neurologicznych, metod diagnostycznych stosowanych w neurologii, chorób neurologicznych najczęściej występujących w populacji osób dorosłych, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach układu nerwowego, umie samodzielnie sprawować opiekę pielęgniarzką nad chorymi neurologicznie i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu nerwowego, o patologii układu nerwowego, o farmakologii ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, o potrzebach zdrowotnych człowieka zdrowego i ich zaspokajaniu, o modelu pielęgnowania wg D. Orem, o procesie pielęgnowania, jako metodzie pracy, o metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarzkich i zna techniki zabiegów pielęgniarzkich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w wybranych schorzeniach układu nerwowego;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania (część kliniczna), test wielokrotnego wyboru (pielęgniarstwo), zaliczenie na ocenę – praca pisemna	wykład, samokształcenie
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w neurologii;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w neurologii i stawiania diagnoz pielęgniarzkich;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania (część kliniczna), test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorym w neurologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, zaliczenie na ocenę – praca pisemna	wykład, samokształcenie
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych w neurologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w neurologii i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarckie stosowane w opiece nad chorymi neurologicznie;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, zaliczenie na ocenę – praca pisemna	wykład, samokształcenie
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru,	wykład,

		zaliczenie na ocenę – praca pisemna	samokształcenie
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału neurologicznego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru,	wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki neurologicznej w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W25.	zna następstwa długotrwałego unieruchomienia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W26.	zna metody i narzędzia oceny stanu świadomości;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W36.	wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób, urazów układu nerwowego i grożących powikłań;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W52.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych.,	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie na ocenę – „Proces pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w chorobach neurologicznych;	zaliczenie na ocenę – „Proces pielęgnowania”, zaliczenie na ocenę – praca pisemna	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób neurologicznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U8.	diagnozuje stopień rozwoju ryzyka odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U10.	ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

D.U12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem psychicznym i fizycznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	zaliczenie na ocenę – „Proces pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo– pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje bilans płynów;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje i informację o stanie chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji” (w formie elektronicznej);	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U29.	ocenia poziom bólu, reakcje chorego na ból oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne,
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę – „Proces pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			

D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład - Neurologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Patofizjologia zaburzeń ukł. nerwowego – nerwy czaszkowe i ich uszkodzenia.	1
2.	Układ ruchowy, układ czuciowy, układ wegetatywny i zaburzenia ich funkcji oraz zaburzenia wyższych czynności nerwowych.	2
3.	Metody diagnostyczne stosowane w neurologii i ocena stanu klinicznego chorego.	2
4.	Grupy leków stosowane w chorobach układu nerwowego – ich działanie terapeutyczne i niepożądane.	2
5.	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenia w chorobach naczyniowych mózgu.	2
6.	Guzy mózgu i obrzęk mózgu.	1
7.	Urazy czaszkowo – mózgowe.	1
8.	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach zwyrodnieniowych i metabolicznych układu nerwowego (np., choroba Parkinsona).	1
9.	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie stwardnienia rozsianego (ch. demielinizacyjna).	1

10.	Zaburzenia napadowe – Padaczka, migrena i inne bóle głowy.	2
11.	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach rdzenia kręgowego – uszkodzenie rdzenia kręgowego.	1
12.	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach obwodowego układu nerwowego – zespoły bólowe kręgosłupa.	2
13.	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach mięśni – dystrofie mięśniowe, SLA.	2
Razem godzin		20

Wykład – Pielęgniarstwo neurologiczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Organizacja opieki neurologicznej w Polsce.	2
2.	Rola pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału neurologicznego, zasady i sposoby oceny stanu klinicznego pacjenta.	2
3.	Udział pielęgniarki w przygotowaniu chorego do badań diagnostycznych.	2
4.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem przed i po nakłuciu lędźwiowym.	2
5.	Podział i ocena stopnia zaburzeń świadomości – skala Glasgow.	2
6.	Obserwacja i pielęgnacja chorego nieprzytomnego w oddziale neurologii – zasady stawiania diagnoz pielęgniarskich.	3
7.	Planowanie opieki nad chorym w ostrej fazie udaru – zapobieganie powikłaniom.	3
8.	Zasady opieki nad chorymi z zaburzeniami mowy.	2
9.	Zasady i sposoby karmienia pacjentów z zaburzeniami połykania.	2
10.	Pielęgnacja i usprawnianie pacjenta po udarze mózgu – zasady przygotowania do samoopieki	2
11.	Planowanie opieki nad pacjentami z guzem mózgu i rdzenia kręgowego – przed i po operacji.	1
12.	Planowanie opieki nad chorymi po urazach czaszkowo – mózgowych.	1
13.	Planowanie opieki nad pacjentami z padaczką – postępowanie w czasie dużego napadu i w stanie padaczkowym, dieta ketogeniczna.	3
14.	Problemy biopsychospołeczne chorych na stwardnieniem rozsiane.	3
15.	Planowanie opieki nad chorym z chorobą Parkinsona.	3
16.	Opieka nad chorym po urazie rdzenia kręgowego – zapobieganie następstwom długotrwałego unieruchomienia.	3
17.	Planowanie opieki nad chorym z chorobami obwodowego układu nerwowego.	3

18.	Planowanie opieki nad chorym chorych na miastenię.	1
19.	Problemy biopsychospołeczne pacjentów ze stwardnieniem bocznym zanikowym.	3
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Niepełnosprawność w chorobach neurologicznych.	-
2.	Wsparcie społeczne w chorobach neurologicznych.	-
3.	Komunikowanie w chorobach neurologicznych.	-
4.	Żywnienie w chorobach neurologicznych.	-
5.	Profilaktyka chorób układu nerwowego.	-
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie topografii oddziału, przedstawienie zespołu terapeutycznego, sprawdzenie wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Nawiązanie komunikacji werbalnej z pacjentami – ustalenie ich tożsamości i zakresu samodzielności w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (kategoryzacja pacjentów). Ocena stopnia rozwoju ryzyka odleżyn.	10
2.	Ocena gospodarki wodno-elektrolitowej – prowadzenie i dokumentowanie bilansu płynów. Ocena stanu ogólnego chorego na podstawie obserwacji obj. klinicznych, pomiarów: tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, temp. ciała, rozmowy z pacjentem i zgłaszanych przez niego dolegliwości. Ocena stanu świadomości wg skali Glasgow. Zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych wg modelu D. Orem. Przekazanie informacji o stanie pacjenta członkom zespołu terapeutycznego.	10
3.	Ocena poziomu bólu u pacjentów z schorzeniami ukł. nerwowego. Asystowanie lekarzowi w czasie wizyty. Zebranie informacji o pacjencie zagregowanej w dokumentacji medycznej. Przeprowadzenie wystandaryzowanego wywiadu.	10
4.	Sformułowanie diagnoz pielęgniarstkich, ustalenie celów i planu opieki, realizacja planu i ewaluacja działań.	10
5.	Udokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta, jej zmian i zrealizowanej opieki pielęgniarstkiej w „Procesie pielęgnowania”. Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.	10
6.	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych, asystowanie lekarzowi w trakcie badań	10

	diagnostycznych. Ocena stanu ogólnego chorego po badaniach i zapewnia opiekę pielęgniarską. Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.	
7	Prowadzenie profilaktyki i rozpoznanie powikłań występujących w przebiegu chorób neurologicznych, wynikających z leczenia farmakologicznego i dietetycznego oraz powikłań związanych z leczeniem spoczynkowym. Prowadzenie rozmów z pacjentami, opiekunami nt. sprawowania samoopieki. Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.	10
8.	Omówienie procesów pielęgnowania i podsumowanie zajęć praktycznych (ocena umiejętności i kompetencji społecznych).	10
Razem godzin		80

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie topografii oddziału, przedstawienie zespołu terapeutycznego, sprawdzenie wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Nawiązanie komunikacji werbalnej z pacjentami – ustalenie ich tożsamości i zakresu samodzielności w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych.	8
2	Ocena gospodarki wodno-elektrolitowej – prowadzenie i dokumentowanie bilansu płynów. Ocena stanu ogólnego chorego na podstawie obserwacji obj. klinicznych, pomiarów: tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, temp. ciała, rozmowy z pacjentem i zgłaszanych przez niego dolegliwości. Zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych wg modelu D. Orem. Asystowanie lekarzowi w czasie wizyty i w trakcie badań diagnostycznych. Przekazanie informacji o stanie pacjenta członkom zespołu terapeutycznego – pisanie raportów.	8
3.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału neurologicznego. Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych i pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	8
4.	Sformułowanie diagnoz pielęgniarskich, ustalenie celów i planu opieki, realizacja planu i ewaluacja działań. Udokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta, jej zmian i zrealizowanej opieki pielęgniarskiej w „Procesie pielęgnowania”.	8
5.	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta ze schorzeniami neurologicznymi – wykonywanie zleceń lekarskich.	16
6.	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej.	16
7.	Przekazuje informacje nt. procedury przyjęcia do zakładu opiekuńczo – leczniczego i grup wsparcia społecznego,	8
8.	Omówienie procesów pielęgnowania i podsumowanie praktyk zawodowych (ocena umiejętności i kompetencji społecznych).	8
Razem godzin		80

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2010.
2. Prusiński A.: Podstawy neurologii klinicznej. Wyd. PZWL, Warszawa 1998.

Uzupełniająca:

1. Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. Czelej, Lublin 2000.
2. Adamczyk K.: Pielęgowanie chorych po udarach mózgowych. Wyd. Czelej, Lublin 2000.
3. Jakimowicz W.: Neurologia kliniczna w zarysie. Wyd. PZWL, Warszawa 1997.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	220
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	15
SUMA GODZIN	255
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	8

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, dyskusja, ćwiczenia, pokaz, instruktaż, metody praktyczne – uczenie się przez działanie.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentacji.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny– w semestrze V (w sesji zimowej).
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Część kliniczna – krótkie ustrukturyzowane pytania.
- 2). Pielęgniarstwo – test wielokrotnego wyboru składający się z 24–30 pytań obejmujących treści programowe (czas rozwiązywania testu 36–45 minut).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.9, D.W.10, D.W.12, D.W.14, D.W.25, D.W.26, D.W.36, D.W.52.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie (przed sesją zimową).
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia zatwierdzony przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - sformułowanie tematu szczegółowego i poprawny plan pracy (prawidłowy i logiczny układ treści) – 0-2 pkt.
 - poprawność terminologiczną i językową (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczną opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury (np. z ostatnich pięciu lat) i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy, strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.6, D.W.9, D.W.10, D.U3.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą procesu pielęgnowania dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć praktycznych.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Procesu pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U3., D.U.5, D.U.8, D.U.10, D.U.12, D.U.13,

D.U.20, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.29, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).
- 4). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności wymienionej w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3., D.U.4, D.U.5, D.U.9, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.20, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.32, D.U.33.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4, 5 i 4,0)	(ocena: 5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegło i starannie, jest samodzielny.

	stopniu trudności.	rezultaty pracy, woli pracować w grupie.		
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5, 0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4, 5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4, 0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3, 5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3, 0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2, 0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nieopanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarzki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno – Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl
Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna w Instytucie Ochrony Zdrowia, w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką”, (na parterze budynku).

.....

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....

(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko Przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

GERIATRIA I PIELĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-10
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	III
Semestr	V, VI
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	8
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. Janusz Schabowski dr n. med. Edyta Guty
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 235	60 (20 geriatryki,/ 40 pielęgniarstwo geriatryczne,)	0	20	80	80
Ogólna liczba punktów ECTS – 8	1	0	1	4	2
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Psychogeriatryki SPZOZ ul. Kościuszki 18 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczenia podpisała umowę	Oddział Psychogeriatryki/ Geriatryki/ ZOP/ZOL wybrany przez studenta w podmiotach lecniczych z którymi Uczenia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: zaburzeń geriatrycznych, metod diagnostycznych w geriatric, najczęściej występujących chorób wieku podeszłego, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach geriatrycznych oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi geriatrycznie.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa, Interna i pielęgniarstwo internistyczne.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności poszczególnych układów, patologii układów, mechanizmach farmakologii i farmakokinetyki, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w geriatric;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie geriatrycznym;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorym w geriatrycznym;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych w geriatric;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W52	Zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w geriatric i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgnarskie stosowane w opiece nad chorymi geriatrycznym;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na choroby i hospitalizację w oddziale geriatrycznym/ ZOL/ZOP;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału geriatrycznego/ ZOL/ZOP;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W13.	charakteryzuje proces starzenia się w aspekcie	egzamin pisemny –	Wykład

	bio-psycho-społeczno-ekonomicznym;	krótkie ustrukturyzowane pytania	
D.W14.	zna zasady organizacji opieki geriatrycznej w Polsce;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W15.	różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów ośrodkowych, zespołu Parkinsona i depresji;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W16.	charakteryzuje narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W17.	zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U2.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w wieku podeszłym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w schorzeniach wieku podeszłego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób geriatrycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34	potrafi rozpoznać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem psychicznym i fizycznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U.18.	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo– pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje i informację o stanie chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

		umiejętność	
D.U28.	prorowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć
Wykład – Geriatria

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Wyjaśnienie pojęć geriatria, granice wieku starczego, odrębności biologiczne i psychologiczne organizmu starego człowieka.	2
2.	Mechanizmy przyczynowe starzenia się.	2
3.	Zmiany starcze ważniejszych układów narządowych w aspekcie morfologii, fizjologii i kliniki.	2
4.	Cukrzyca wieku podeszłego.	2
5.	Schorzenia ukł. krążenia występujące u osób w wieku podeszłym – nadciśnienie tętnicze, miażdżyca.	2
6.	Zespoły otępienne.	2
7.	Zespoły parkinsonowskie.	2
8.	Nietrzymanie moczu i stolca.	1
9.	Depresja wieku podeszłego.	1
10.	Zaburzenia równowagi.	1

11.	Zaburzenia wzroku i słuchu.	2
12.	Rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych w geriatricii	1
Razem godzin		20

Wykład – Pielęgniarstwo geriatriczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Organizacja opieki nad populacją w wieku powyżej 65 roku życia	2
2.	Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku.	2
3.	Metody zapobiegania następstw starości.	2
4.	Planowanie opieki nad pacjentami/podopiecznymi w zależności, jaką reprezentują postawę wobec starości.	2
5.	Specyfika opieki nad pacjentem w oddziale geriatricznym, w zakładzie opiekuńczo – leczniczym i DPS.	2
6.	Zapoznanie z metodami oceny sprawności psycho – fizycznej osób po 65 roku życia – Kompleksowa Ocena Geriatriczna.	3
7.	Odrębności przygotowania i przeprowadzania oraz rodzaje badań diagnostycznych wykonywanych u osób w wieku podeszłym.	4
8.	Postępowanie pielęgnacyjne i profilaktyczne w stanach zagrożenia życia w geriatricii.	2
9.	Dietetyka wieku starczego.	2
10.	Udział pielęgniarki w ocenie ryzyka niedożywienia u pacjentów geriatricznych.	2
11.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku z rozpoznaną cukrzycą/ stopą cukrzycową.	2
12.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku ze schorzeniami układu krążenia – miażdżycą.	2
13.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku z zespołami otępiennymi.	3
14.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku w zespołach parkinsonowskich.	2
15.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku z depresją	2
16.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku w zależności od postaci nietrzymania moczu.	2
17.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku z zaburzeniami równowagi/po przebytych upadkach	2
18.	Pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami ze strony narządu słuchu.	1
19.	Pielęgnowanie Pacjenta z zaburzeniami ze strony narządu wzroku.	1
Razem godzin		40

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Ocena zapotrzebowania na opiekę pielęgnacyjną i socjalną osób w wieku podeszłym	-
2.	Wsparcie społeczne w schorzeniach geriatricznych.	-
3.	Zjawisko przemocy wobec osób starszych.	-
4.	Zastosowanie opatrunków aktywnych w pielęgnacji ran przewlekłych.	-
5.	Profilaktyka zespołów otępiennych	-
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale geriatricznym, zakładzie opiekuńczo- leczniczym i DPS.	8
2.	Nawiązywanie kontaktu z pacjentami.	8
3.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział geriatriczny lub DPS.	8
4.	Zebranie informacji o pacjencie.	8
5.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w podeszłym wieku.	8
6.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta.	8

7.	Uczestniczenie w procesie leczenia i rehabilitacji.	8
8.	Dokumentowanie świadczonej opieki pielęgniarstwa.	6
9.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	6
10.	Opracowanie standardów opieki nad pacjentami w zależności od stanu zdrowia.	8
11.	Wskazania do badań diagnostycznych i wystawianie skierowań na badania u osób w starszym wieku oraz zapisy form recepturowych substancji leczniczych	4
Razem godzin		80

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale geriatrycznym/ZOL/ZOP/DPS.	10
2.	Zapoznanie się z rolami poszczególnych członków zespołu terapeutycznego.	10
3.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział geriatryczny, do zakładu opiekuńczo leczniczego bądź DPS –u.	10
4.	Rozpoznanie potrzeb problemów pielęgnacyjnych u pacjentów.	10
5.	Wskazania do badań diagnostycznych i wystawianie skierowań na badania u osób w starszym wieku	2
6.	Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	10
7.	Uczestniczenie w procesie leczenia i rehabilitacji.	10
8.	Przygotowywanie form recepturowych substancji leczniczych	3
9..	Przygotowanie pacjenta do powrotu do środowiska domowego.	5
10.	Opracowanie standardów opieki.	10
Razem godzin		80

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M.: Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Wyd. Czelej, Lublin 2007
2. Niechwiadowicz-Czapka T., Klimczyk A.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa geriatrycznego, Wyd. Continuo, Wrocław 2010
3. Wieczorkowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Wyd. Lek. PZWL 2008.

Uzupełniająca:

1. Biercewicz M., Szewczyk M., Ślusarz R.: Pielęgniarstwo w geriatrii, wyd. Borgis, Warszawa 2006
2. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Wyd. VIA MEDICA Gdańsk 2007.
3. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej, Wyd. PZWL, Warszawa 2010.
4. Jabłoński L., Wysokińska-Miszczyk J.: Podstawy gerontologii i wybrane zagadnienia z geriatrii, Wyd. Czelej, Lublin 2000.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	220
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	60
SUMA GODZIN	300
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	8

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarstwa wg załącznik nr 1, sprzęt do nauki czynności z zakresu ratownictwa medycznego wg załącznik nr 2, sprzęt do badania fizykalnego wg załącznik nr 3, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze V - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Krótkie ustrukturyzowane pytania; 45–60 pytań obejmujący treści programowe (20–25 pytań z części klinicznej i 40–335 pytań z pielęgniarstwa) – czas pisania 120 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.9, D.W.10,
- 3). D.W.11, D.W.12, D.W.13, D.W.14, D.W.15, D.W.16, D.W.17, D.W.52

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.9, D.W.12, D.W.14, D.W.16.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym

przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.

- 5). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarstwa (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.W.2, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.9, D.U.13, D.U.18, D.U.20, D.U.22, D.U.26, D.U.28, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarstwa (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.).
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu : D.U.1, D.W.2, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.9, D.U.13, D.U.18, D.U.20, D.U.22, D.U.26, D.U.28, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne	Student ma wyróżniający zasób wiedzy

	z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

--

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl
Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

OPIEKA PALIATYWNA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Opieka paliatywna
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-11
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	III
Semestr	V, VI
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	5
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	dr n. med. Marta Cebulak
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 130	30	0	20	40	40
Ogólna liczba punktów ECTS – 5	1	0	1	2	1
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Opieki Paliatywnej w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczelnia podpisała umowę	Oddział Opieki Paliatywnej wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student jest przygotowany do realizacji opieki nad pacjentem w stanie terminalnym oraz udzielania wsparcia pacjentowi i jego rodzinie.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: podstawy pielęgniarstwa, farmakologia, etyka, psychologia.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów, narządów i zmysłów, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstkich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w opiece paliatywnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w opiece paliatywnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorymi w stanie terminalnym i umierającymi;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w opiece paliatywnej i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstkie stosowane w opiece nad chorymi w stanie terminalnym i umierającymi;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w opiece paliatywnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do hospicjum lub na oddział opieki paliatywnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki paliatywnej w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W50.	zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych,	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W51.	zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W52.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład

Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w opiece paliatywnej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób występujących w opiece paliatywnej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U8.	diagnozuje stopień rozwoju ryzyka odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U11.	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U16.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia w opiece paliatywnej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U21.	pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń Lekarskich”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji”, „Kartę profilaktyki i leczenia odleżyn”, „Kartę bilansu płynów”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe

D.U29.	ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U30.	tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	odpowiedź ustna, obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć**Wykład**

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Organizacja opieki paliatywnej/hospicyjnej w Polsce.	1
2.	Filozofia postępowania w opiece paliatywnej.	2
3.	Specyfika pracy pielęgniarki w opiece paliatywnej.	1
4.	Podstawowe zasady etyczne opieki paliatywnej. Dylematy etyczne.	1
5.	Badania diagnostyczne w opiece paliatywnej.	2
6.	Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu u pacjentów w stanie terminalnym.	3
7.	Rola pielęgniarki w leczeniu objawowym. Najczęstsze objawy występujące u chorych objętych opieką paliatywną i możliwości ich łagodzenia.	4
8.	Problemy psychiczne, duchowe i etyczne chorych w stanie terminalnym.	2
9.	Stany nagłe w opiece paliatywnej.	3
10.	Komunikowanie się z chorym terminalnie i jego rodziną.	2
11.	Problemy rodziny chorego w stanie terminalnym i możliwości pomocy rodzinie.	2
12.	Pielęgnowanie pacjenta w okresie umierania i agonii.	2
13.	Wsparcie rodziny w okresie osierocenia i żałoby.	2
14.	Opieka paliatywna nad dziećmi i młodzieżą	2
15.	Rola wolontariatu w opiece paliatywnej.	1
Razem godzin		30

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Różnice między opieką paliatywną a długoterminową: regulacje prawne, zasady udzielania świadczeń opieki paliatywnej i długoterminowej finansowanych ze środków publicznych.	20
Razem godzin		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki na oddziale opieki paliatywnej.	2
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	4
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego na oddziale opieki paliatywnej.	2
4.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział opieki paliatywnej.	4
5.	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	4
6.	Badania diagnostyczne w opiece paliatywnej.	4
7.	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta objętego opieką paliatywną.	4
8.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta objętego opieką paliatywną.	6
9.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	2
10.	Stworzenie pacjentowi godnych warunków umierania.	4
11.	Udzielanie wsparcie choremu objętemu opieką paliatywną i jego rodzinie.	4
Razem godzin		40

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Poznanie zadań zawodowych poszczególnych członków zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad pacjentem w stanie terminalnym.	4
2.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział opieki paliatywnej.	4
3.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów objętych opieką paliatywną. Planowanie opieki, jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	8
4.	Badania diagnostyczne w opiece paliatywnej.	4
5.	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta w stanie terminalnym.	6
6.	Standardy i procedury w opiece paliatywnej.	6
7.	Wsparcie rodziny po śmierci pacjenta objętego opieką paliatywną.	4
8.	Rola wolontariatu w opiece paliatywnej.	4
Razem godzin		40

Zalecana literatura**Podstawowa:**

1. Buczkowski K., Krajnik M. (red.): Opieka paliatywna. Wyd. PZWL, Warszawa 2009.
2. De Walden-Gałuszko K.(red.): Podstawy opieki paliatywnej. Wyd. PZWL, Warszawa 2006.
3. De Walden-Gałuszko K., Kaptacz A. (red.): Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. Wyd. PZWL, Warszawa 2005.
- 4.

Uzupełniająca:

1. Watson M.S., Lucas C.F., Hoy A.M., Back I.N.: Opieka paliatywna. Wyd. Urban &Partner, Wrocław 2007.
2. Krasuska M. E.: Opieka w chorobie nowotworowej. Wydawnictwo YOCAM, Lublin 1997.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Opieka paliatywna	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności □
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	110
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
SUMA GODZIN	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	5

□ godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, studium przypadku, dyskusja, samokształcenie, pokaz, instruktaż, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 2). Egzamin pisemny– test wielokrotnego wyboru, w semestrze V - w sesji zimowej.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 50–60 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 50-60 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W4., D.W5., D.W6., D.W8., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12., D.W14., D.W50., D.W51, D.W52.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z testu wielokrotnego wyboru składającego się z 15 pytań na temat „Różnice między opieką paliatywną a długoterminową: regulacje prawne, zasady udzielania świadczeń opieki paliatywnej i długoterminowej finansowanych ze środków publicznych”.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z testu 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W6., D.W14.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Kryteria do oceny wiadomości: Znajomość chorób ograniczających życie, objawów występujących u chorych terminalnych i sposobów ich łagodzenia (0-10 pkt.), znajomość potrzeb/problemów pacjenta w stanie terminalnym i sposobów ich zaspokajania (0-10 pkt.), znajomość zasad leczenia przeciwbólowego u pacjentów w stanie terminalnym (0-10 pkt.). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 18 kpt. (60% na 100%) (18 pkt. – 3,0; 19- 21 pkt. – 3,5; 22-24 pkt.- 4,0; 25-27 pkt.- 4,5; 28-30 pkt.-5,0).

- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U1., D.U3., D.U4., D.U5., D.U8., D.U11., D.U13, D.U16., D.U20., D.U21., D.U22., D.U25., D.U26., D.U27., D.U28., D.U29., D.U30., DU32., D.U33, D.U34, D.U35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pięlegniarza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.).
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U1., D.U3., D.U4., D.U5., D.U8., D.U11., D.U13, D.U16., D.U20., D.U21., D.U22., D.U25., D.U26., D.U27., D.U28., D.U29., D.U30., DU32., D.U33, D.U34, D.U35.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo –	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie –	Zadania praktyczne wykonuje dobrze	Zadania praktyczne wykonuje biegle

	robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	i jest samodzielny.	i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbową zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl
Regulamin kształcenia praktycznego dostępny na stronie <http://www.pwste.edu.pl/uczelnia/instituty/institut-ochrony-zdrowia#regulaminy-studi%C3%B3w-i-praktyk>
Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)